

MUGARRIAK

AIARALDEA 2025

AIARALDEA

KOMUNIKABIDE
FAKTORIA

**60 ARTISTA
BAINO GEHIAGO!**
SORMEN EGONALDIK
BEKAK
ARTE HARTZE ZIKLOA
**ANTZERKI ETA
MARGO ESKOLA**
BITARTEKARITZAK

Zorionak eta
eskerrik asko
artista eta
kulturzale
guztioi!

*Aiaraldeatik
unibertsora, urte
berrian gehiago
eta elkarrekin
ederrago!*

KULTURA

SORMEN
FAKTORIA

Errotari kalea, 4-8 pabilioia, Laudio • kultura@aiaraldea.eus • 633 517 383 • [@kultura.faktoria](https://www.instagram.com/kultura.faktoria)

@KOT.eus

KOT

Hurrengo geltokia, ez azkena

Jo du alarmak, itxi dira atea eta hasi da trenaren triki-traka, 2026a helburu. Geltoki bat atzean uzten dugun aldiro egin bezala, iritsi da orain ere bideak utzitakoaren balantzea egiteko unea. Badira bost urte Aiaraldea Komunikabideko kideok urteak emandakoari soseguz erreparatzeko ahalegina egiteari ekin geniola, *Mugarriak* argitalpenaren bidez. Atzera begiratzen dugun aldiro irudi luke ziztu bizian goazela. Urteen joan etorriak dakartzan enbatei ezinbestean eustea dugula, besterik ez. Eta izan gaitezen zintzoak, ez dira urte xamurrak atzean uzten goazenak. Badira kezkarako sobera arrazoi. Laino ilunak altxatzen ari dira munduan eta gure territorio txiki hau ez dago mundutik aparte: oldarraldi arrazista, olatu erreakzionarioa, eskualdeko industriaren egoera makurra, euskalduntze prozesuaren apaltzea...

Garaien jitoan norabiderik gabe nabigatzeari uko egin nahi dion eskualdea da gurea, ordea. Herrigintza, auzolana, elkar-zaintza eta elkartasuna erregai, Aiaraldeko ferrokarrila hurrengo geltokira eramateko prest diren herritarrez osatutako komunitatea da gurea. Albiste ilun bakoitzaren atzean sareak ehundu eta baikortasunez burdinbidearen norabideari eusten dion bizilagun taldea.

Eta hor egon nahi du ere Aiaraldea Komunikabideak; Aiaraldea euskaldun eta anitza erdiesteko lanean. Euskaratik eta euskaraz, eskualdea aurrera darman trenean inor soberan ez dagoela demostratuz. Bide luzea dago aurretik, baina eskualdeko trenak ez du gelditzeko asmorik bidaiari berriak jasotzeko ez bada. Parez pare dugun 2026a ez da azken geltokia, hurrengo baizik.

Jarrai dezagun datorren urtean ere bidea mugarriz betetzen!

Argitalpen data: 2025eko abendua

Inprenta: Gertu. • **Tirada:** 2.500 ale.

Lege gordailua: BI-1230-2013

Ekoizpena: Aimar Gutierrez Bidarte,
Aitor Aspuru Saez, Eider Garcia Gomez,
Iera Garaio Ibarrondo, Maider Ramirez
Martin, Naroa Salazar Yarritu, Txabi

Alvarado Bañares. **Azaleko irudia:**
Eider Garcia Gomez • **Esker bereziak:**
Aiaraldea Kooperatiba Elkarteko
bazkide guztiei. **Lizentzia:** CC-BY-SA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

araba álava
foru aldundia diputación foral

Aurkibidea

6-61 or.

KRONOLOGIA

Hezkuntza

64-67 or.

Aiaraldeko ikastetxeak efemerideen zurrunbiloan

68 or.

Iritzia: Herritar autisten eskubideak, hemen eta orain

Kirola

72-73 or.

Kirola eta politika: Agerian geratu den sinbiosia

74-78 or.

Kirolarien mugarriak

79 or.

Iritzia: Lokatzaren pedagogia

Kultura

82-84 or.

Gustu guztietarako doinuak Aiaraldeko eszenan

85-87 or.

Literatura genero anitz 2025ean Aiaraldean

88 or.

Iritzia: Arrakaletan loratzen dena

89-91 or.

Aiaraldea zineman pantailaren aurrean zein atzean presente

92-95 or.

Musika jaialdiak aurrez aurre

Sozioekonomia

98-101 or.	Mahai eta egitasmo berriak Aiaraldeko industriaren koiunturari erantzuteko
102-103 or.	Makroproiektuen pultsua airean beste urte batez indarrak neurtzen
104-107 or.	Guardianen itxierak utzitako aje emozional kolektiboa

Jendartea

110-113 or.	Segurtasuna eta alarma soziala: agenda politikoa eta arrazakeria
114-115 or.	Desokupazio enpresak iritsi ziren moduan joan dira Aiaraldetik
116-117 or.	Marmotaren eguna: Mugikortasuna Aiaraldean, zerbitzu ezegokiak
118-120 or.	Geltokitik, geratzeko tokira
121 or.	Iritzia: Arrazakeria sen onez mozorrotzen denean

Euskara

124-126 or.	Pizkunde berria, euskarak aurrera egin dezan
127 or.	Iritzia: Araba, euskaraz bizi nahi duen lurraldea

Politika

130-131 or.	Aiaraldetik Palestinara elkartasun zubiari eusten
132-140 or.	Laudioko politika instituzionala
140-147 or.	Amurrioko politika instituzionala
148-155 or.	Urduñako politika instituzionala
156-163 or.	Orozkoko politika instituzionala
164-171 or.	Arrankudiaga-Zolloko politika instituzionala
172-179 or.	Aiarako politika instituzionala
180-187 or.	Artziniegako politika instituzionala
188-195 or.	Okondoko politika instituzionala
196-197 or.	Arakaldoko politika instituzionala

Urteko mugarri nagusiak

hilabetez hilabete

Chris Gomez Dominguez

Ehunka zale eta txirrundulari batu zituen J.M Basualdo Ziklo-kros Sari Nagusiak

Iñaki Carro Meabe bigarren geratu zen Master 30 sailkapenean, Hodei Muñoz Gabiña hirugarren 23 urte azpikoen gizonen Elite kategorian eta Mirari Gotxi Olartekoetxea seigarren emakumezkoen Juniorren artean.

Aiara Fest jaialdiak antolakuntzako kide bat kanporatu zuen, eraso sexista baten egile gisa identifikatua izan ostean

Salaketa publikoa zabaldu zuten Aiara Fest jaialdiko antolakuntzako kide baten aurka. Musika ekitaldiko arduradunek iragarri zuten eraso sexistaren egile gisa identifikatutako pertsona kanporatu zutela, berarekin zuten harreman ekonomikoa etetearekin batera.

Jai giroa nagusi Orozkoko kaleen arteko herri kiroleetan

Kaleen arteko herri kirolak egin zituzten urtarilaren 5ean Orozkon. Ehunka lagun bildu ziren kiroldegiko frontoian bizilagunen arteko norgehiagokaz gozatzeko, eta Bronx taldeko kideak gailendu ziren probetan.

Luis de Lezama apaiz, kazetari eta enpresari amurriarra zendu zen

Israel eta Siriaren arteko Sei Eguneko Gerran egon zen kazetari lanetan eta balaz zauritu zuten. COPE irrati katearen sortzaileetako bat ere izan zen. Hil baino aste batzuk lehenago, Arabako Foru Aldundiak Arabako Domina eman zion apaiz, ostalari, hezitzaile eta kazetari gisa egindako "ibilbide nabarmenagatik", eta bereziki, pertsona zaurgarrienekin prestakuntzaren eta lanaren bidez izandako inplikazioagatik. Izan ere, Lezamak 22 jatetxe sortu zituen bere bizitzan zehar, gazteei lan-aukerak eta prestakuntza eskaintzen dietenak.

Euskadiko Arku Tiroketa Txapelketa jokatu zuten Amurrión

Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako arkulariak Amurrióna gerturatu ziren urtaril hasieran, Euskadiko Arku Tiroketa Txapelketan parte hartzeko.

Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren igoeraren aurka mobilizatu ziren

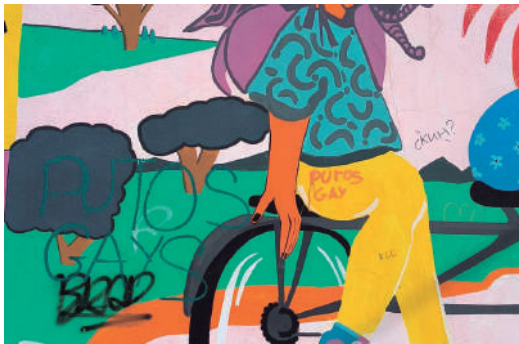
Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren igoeraren aurkako mobilizazioekin hasi zuen urtea Amurrión. Elkarretaratze ugari egin zituzten, sinadura bilketa abiatu zuten alkatearen erantzuna exijitzeko, eta Udal Osoko Bilkurara bertaratu ziren. Protesta guzti horien ostean, gaia lantzerako konprometitu zen udal gobernuak.

Eskualde osoan dago martxan Berbalagun egitasmoa lehenbizikoz

Orozko, Arrankudiaga eta Artziniega batu ziren Berbalagun egitasmoa urtearen hasieran. Modu horretan, ekimena eskualde osoan egon da martxan lehenbiziko aldiz, 80 ekintza baino gehiago eginez urte osoan zehar.

URTARRILA

Pintaketa homofoboak egin zituzten Amurrio Harroren horma-irudiaren aurka

Eraso homofoboa egin zuten Amurrioko Dionisio Aldama kalean dagoen sexu-askapenaren aldeko horma-irudiaren aurka. Amurrio Harro kolektiboak gogor gaitzetsi zuen ekintza.

Amurriion egondako etxegabetze baten aurrean, etxebizitzarena "arazo kolektiboa" dela aldarrikatu zuten

Agerraldian zehaztu zutenez, kaleratutako familiak zortzi urte zeramatzan etxe berean bizitzen, "eta azken unera arte egon zen alokairua hilero-hilero ordaintzen". Salatu zutenez, pisua saltzea erabaki zuen jabeak, eta epaitegira jo zuen bertan bizi zirenak kanporatzeko. "Familia honek hainbat erakundetara jo du laguntza eske: Amurrioko Udala, Etxebide, Alokabide... baina horietako bat bera ere ez dio bizitoki alternatibarik eskaini", nabarmendu zuen SOS Aiaraldeak.

Asier eta Aimar Amondo barne zituen hautagaitza gailendu zen Euskal Pilota Federazioko bozetan

Asier Amondo Euskadiko Pilota Federazioko presidenteordea da, urtarilean eginiko hauteskundeetan Joxe Mari Mitxelenaren zerrenda gailendu ostean. Bere seme Aimar Amondok ere parte hartu zuen hautagaitza horretan.

Aiara Gazte Music Fest jaialdiak eskualdeko harrobi-musikalaren sasoi ona taularatu zuen

Aiara Gazte Music Fest jaialdiak eskualdeko talentu musikala elkartu zuen Amurrio Antzokian urtarrileko azken asteburuan. Aiaraldea Komunikabideak zuzenean eskaini zituen Cuatro Bancos, Gwa Ya, Belgorri, Matx eta Deriba taldeen kontzertuak.

Labea itzali eta lantegia itxi zuen Guardianek Laudion, 171 langile kalean utzita

Urtarrilaren 20an jaso zuten langileek albistea: Guardianek Laudioko lantegia ixtea erabaki zuen, bertako labea betiko itzalita. Greba deialdiarekin erantzun zuten beharginek, baina multinazionalak itzalketaren data aurreratu zuen. Hurrengo egunetan milaka lagun mobilizatu zen Villosa gisa jaiotako fabrika historikoaren itxieraren aurka, baina enpresak labea itzaltzea lortu zuen azkenean, 171 langile kalean utziz.

Naizen elkarteak 10 urteko ibilbidea ospatu zuen Amurrio Antzokian

Naizen elkarteak 10 urteko ibilbidea ospatu zuen otsailean Amurrio Antzokian egindako ekitaldian. Adingabe transexualen familien elkarteak hamarkadako lana balioan jarri eta etorkizuneko erronkak aletu zituen, kolorez eta musikaz beteriko ospakizunean.

OTSAILA

Aiaraldeko ikastetxe guztiak batu ziren Altza Burua mugimendura

Ikastetxe publikoek zein itunpekoek indarrak batu zituzten adingabeek harreman osasuntsua izan dezaten teknologia berriekin. Otsailaren 5ean bildu ziren horretarako eta konpromiso handiena da ikastetxeak telefono adimendurik gabeko espazio bihurtzea.

Urteroko ohiturari eutsi zioten 2007an jaiotako Urduñako kintoeak

Iazko kintoen lekukoa hartu dute Urduñan 2007an jaiotako gazteek aurten. Ohiturei jarraituz, kantu-eskean atera ziren Agate Deuna bezperan, eta egun osoko festa egin zuten martxoaren 22an.

***Aretako Gasteiz kalean eraiki nahi duten gasolindegia-
ren aurka mobilizatu ziren berriro***

Gasteiz kaleko gasolindegia-
ren aurka mobilizatu ziren berriro Aretako bizilagunak.
Urtebete lehenago ekin zioten protestei eta oraindik ere Udalaren erantzunaren
zain jarraitzen zutela salatu zuten.

OTSAILA

***Jendetzak salatu zuen Amurri-
on gertatutako eraso matxista***

Amurrioko Juan Urrutia plaza berriro bete zen otsaila hasieran indarkeria matxista salatze-
ko. Izan ere, emakume bat kaletik paseatzen zebilela, gizon bat jarraika izan zuen masturbatzen ari zelarik.
Amurrioko Emakumeen* Sareak deia zabaldu zuen beste norbaitek horrelako eraso bat jaso izan
badu eurekin harremanetan jar dadin.

Gizon bat atxilotu zuen Guardia Zibilak Amurrion, hildako bi agenteren kontura sare sozialetan barre egitea egotzita

Instituto armatu espainiarrak zehaztu zuenez, 2024ko martxoan jazotako gertakari bati lotuta dago atxiloteta. Hilabete horretan Guardia Zibileko bi agente hil ziren AP-4 errepidean, Los Palacios (Sevilla) parean, kamioi batek harrapatuta. Ezbehar horren harira, honakoa idaztea egotzi zioten atxilotuari: "Polizia hila, baratzera ongarririk onena". Urte bereko maiatzean abiatu zuten ikerketa, iruzkin hori salatzen zuen dei anonimo bat jaso ostean Castellóko (Valentzia) Guardia Zibilaren kuartelean.

Adimen artifizialaren bidez funtzionatzen duen bideozaintza sistema berria instalatu zuen Renfek Aiaraldeko zortzi geltokitan

Adimen artifizialeko zerbitzariak erabiltzen ditu sistema berriak. Hau da, lege eta arau urraketak identifikatzen ditu automatikoki, izan borrokak, suteak, erorketak, graffitiak, kalteak edo norbaitek ordaindu gabe zerbitzua baliatzea.

Deguisako langileak, lan hitzarmenaren alde borrokan

Deguisa enpresako langileek eta zuzendaritzak urtebete eman zuten negoziatzen, emaitzarik gabe. Beharginek mobilizazioak abiatu zituzten orduan. Adierazi zuten ez dute baztertzen greba edo lanuzteak abiatzea egoera desblokeatzeko.

Arabako Bolatoki Txapelketaren 50. edizioa egin zuten

Arabako Bolatoki Txapelketaren 50. edizioa abiatu zuten otsailean, apirilera arte luzatu zena. 64 pertsonen hartu zuten parte aurtengo edizioan, 10 emakumezkoen kategorian eta 54 gizonezkoenean. Aiaraldea Komunikabideak zuzenean emititu zituen finalak.

Kantu eta festa giroa nagusi Amurrioko Kintoek antolatutako jaian

Ohiko festa egin zuten Amurrioko Kintoek otsailean. Goizetik gauera arte luzatu zuten jaia 2007an jaioetako gazteek, kalejira, bazkari, elektrotxaranga, erromeria eta DJarekin.

Arrankudiaga-Zolloko kale eta auzoak alaitu zituzten Eguen Zuri abestuz

Inauterietako ostegunean ospatzen da Eguen Zuri Arrankudiaga-Zollon, urtero. Berezitasunez betetako ekimena da: kanta propio bat abesten dute ikasleek, eta oilar baten margo-lana eramaten dute kalejiran.

Euskadiko Txapelketaren finalaren atarian geratu ziren

Azkenean ezin izan ziren Euskadiko taldekako finalera iritsi Laudio Tenis Klubeko kideak. Gardeako kirolgunean izan zen finalaurrekoa, eta bi punturengatik soilik galdu zuten Getxoko Fadura taldearen aurka.

OTSAILA

Aizpea Azumendi Balado garaile Filosofia Olinpiadetan

Laudio Institutuak ordezkaritza zabala eraman zuen Euskadiko VII. Olinpiada Filosofikoaren finalera eta kide horietako batek, Aizpea Azumendi Baladok, eraman zuen Udako Euskal Unibertsitatearen Laratz Saria. Gainera, lehiatutako bi kategorietan bigarren postua eskuratu zuen aretarrak.

Hezkuntza publikoko greba deialdiek "jarraipen zabala" izan zuten Aiaraldean ere

Greba zikloan murgilduta egon zen EAEko Hezkuntza Publikoa urte hasieran. Jarraipena "oso zabala" izan zen eskualdean ere, sindikatuen esanetan.

Zuhaitz berri bat Amurrioko parkean, Manu Mendigurenen omenez

Omenaldia egin zioten Manu Mendigureni. Guk eskulturaren parean elkartu ziren dozenaka lagun, eta parkean gora jo zuten jarraian, txistularien atzetik. Bertan oroitu zuten 2020. urtean zendutako txistularia.

OTSAILA

Aiaraldeko enpresa eta autonomoen federazioa aurkeztu zuten

Aiaraldea Lanean egitasmoak Audio eta Amurrioko enpresa zein merkatarien elkarten indarrak batu ditu, eta eskualdeko gainontzeko herrietara ere zabaltu nahi dute. 2025ean zehar hainbat ekimen eraman dituzte aurrera federazio jaioberritik.

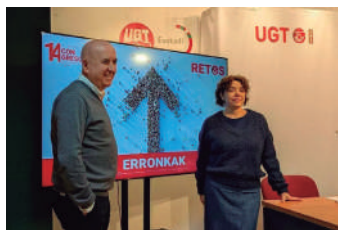
Labe bat matxuratu zen Tubos Reunidosen eta ekoizpena eten zuten

Otsailean labe bat matxuratu zen eta ekoizpena eten zuten horren ondorioz. Zuzendaritzak eta UGT, LAB eta CCOO sindikatuek akordioa lortu zuten labea konpondu bitartean lanaldiak arautzeko, baina hilabete amaierarako martxan zegoen berriz azpiegitura.

Irudimen, festa eta umorez bete zituzten Inauteriek kaleak

Urtero bezala, ehunka lagun animatu ziren Inauterien aitzakiapean eskualdeko kaleak irudimen, umore eta jai-giroz betetzera. Ostiralean ikastetxeek berotu zituzten motorrak euren desfileekin, eta larunbatean egin zuen eztanda festak.

UGT Euskadiko idazkari nagusi izateari utzi zion Raul Arzak

Sindikalista laudioarrak hamar-kada bat baino gehiago igaro du kargu horretan. Sindikatuak gora-behera ugari bizi izan zuten bere ordezkioa topatzeko, eta kudeaketa-batzorde bat eratu behar izan zuten egoera bideratzeko.

Rafaela Garrido omendu zuen Aldundiak, industriaren sektorean egindako lanagatik

Rafaela Garridorekin batera, Arabako Kuadrilletako beste zazpi emakumek jaso zuten aitortza. Haiek dira, 'Arabako Emakumeen Aztarnak Historian' proiektu multidiziplinarreko protagonistak.

Antonio Crespo Perez

500 lasterkari baino gehiago bildu zituen Mugagabe Trail Lasterketak

Inauteriekin bete betean bat egitea ez zen oztopoa izan Mugagabe Trail Lasterketarentzat. Probak 550 parte hartzaile batu zituen Lamuza plazako irteeran. Giroa goiz osoan luzatu zen, eta Aiaraldeko Mendiak Bizirik taldeko kideek aukera baliatu zuten Pagolarren eraiki nahi duten parke eolikoaren aurkako alegazioak bildu zein elkarretaratzea egiteko.

Faxismoaren aurrean, "ausardia eta aliantza feministak" aldarri

Martxoaren 8a aldarrikapenerako eguna dela argi utzi zuten beste urte batez aiaraldearrek. Hainbat mobilizazio eta ekimen egin zituzten eskualdeko hainbat herritan, goiz zein arratsaldez.

Pintaketa arrazista bat egin zuten Artziniegako zeharbidean

Pintaketa arrazista bat agertu zen martxoaren 8an Artziniegako zeharbidean, La Mora parkearen parean. Udalak sare sozialetan eman zuen gertakariaren berri, eta gogor gaitzetsi zuen ekintza.

MARTXOA

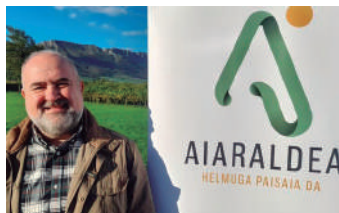
15 Urrezko Guk Sari txiki San Antonen Lagunak Kofradiako kideentzat

Giro umoretsu eta lagunkoian jaso zuten Urrezko Guk Saria San Antonen Lagunak Kofradiako kideek. Urtarrileko azokaren antolakuntzako ordezkari bakan batzuk igo ziren lehenbizi, baina gero banan-banan deitu zituzten taldeko gainontzeko kideak, eta sariaren erreplika txiki bat eman zioten bakoitzari, iruzkin umoretsuak egiten zituzten bitartean. Momentu hunkigarria ere izan zen, zendutako kide baten anaia ere igo baitzen bere izenean oroigarria jasotzera.

Foru Aldundia inguratu zuten “eskualdearen etorkizunaren defentsan”

Ehunka lagun batu ziren SOS Aiaraldeak Gasteizen eginiko agerraldian. Hiru autobus ateratu ziren eskualdetik hiriburura, eta beste hainbat herritar batu ziren gero mobilizaziora. Arabako Foru Aldundiaren jauregia giza kate baten bidez inguratu zuten. Modu horretan, interpelazio zuzena egin nahi izan zieten erakunde publikoei, “nekatuta” daudelako “instituzioen promesa hutsalak” entzuteaz, “Aiaraldeak ziurgabetasun eta abandono egoera batean jarraitzen duen bitartean”.

Aiarako Kuadrillaren izen aldaketa onartu zuten: Aiaraldeko Kudrilla

Aiarako Kuadrilla erakundeak 'Aiaraldeko Kuadrilla' deitzera pasa da aurtun. EAJk aurkeztu zuen proposamena eta ordezkariak duten alderdi guztien oniritzia jaso zuen ekimenak: “eskualdearen nortasuna indartu eta herritarrek gehien erabiltzen duten izendapenera egokitu nahi da”.

“Mobilizazio mugagabea” abiatu zuten Amurrioko Udaleko langileek “negoiazio eraginkorra” eskatzeko

Protesta zikloa abiatu zuten Amurrioko Udaleko langileek urte hasieran, udal-gobernua lan hitzarmenaren inguruan negoziatzera bultzatzeko. Protesta zikloa urte amaierara arte luzatu da, Udalak muzin egin dielako langileen eskakizunei, Enpresa Batzordeak salatu duenez.

Murgan ireki zuten Espainiako Estatuko ekoasfaltoko lehen fabrika, 15 langilerekin

30.000 metro karratu okupatzen ditu lantegiak eta 15 langile ditu. Asfaltua sortuko dute bertan, al-tzairutegietako hondakinak baliatuta. Harsco Environmental multinazionala da SteelPhalt enpresaren jabea, eta hau da Espainiako Estatuan irekitzen den ekoasfaltoko lehen zentroa.

Barquin y Otxoako kamioilari bat hil zen trafiko istripu batean

Madriilen hil zen 62 urteko garraiolaria auto batek harrapatuta. 2023an finkatu zen Barquin y Otxoa Audioko industriagunean, ordura arte LIDLek okupatutako pabilioia hartuta. Heriotza salatzeke elkarretaratzea egin zuten sindikatuek.

Kalera atera ziren Audioko udal langileak, bizi duten "ezinegon, ziurgabetasun eta kezka" salatzeke

Audioko Udaleko langileek ere mobilizazio zikloa abiatu zuten martxoan. Langileen izendapenak betetzea eta prozesua ahalik eta lasterren bukatzea exijitu zioten Udalari, baita lanpostuen balorazioa behin betiko onartzea ere. 2020ko peoi espezialisten Enplegu Publikoaren Eskaintzarekin amaitzea ere eskatu zuten, eta langileen lan-osasuna bermatzeko neurriak ezartzea.

13 langileren kaleratzea ekidin zuten Aiala Vidrion, greba mugagabearen ostean

Hainbat greba egun egin zituzten Aiala Vidrioko langileek martxoan, zuzendaritzak 13 langile kaleratu nahi zituelako. Ez zuen asko iraun protestak, greba mugagabea deitu zuten egun berean lortu baitzuten akordioa enpresarekin kaleratzeak ekiditeko.

MARTXOA

Etxeko Zaporeak marka sortu zuten tokiko ekoizleek

Etxeko Zaporeak marka aurkeztu zuten Laudioko azokako ekoizleek martxoan. Tokiko produktuen kalitatea eta herriko tradizioa balioan jartzea zuten helburu, ostegun zein larunbatetako baserritarren azokak aldarrikatzeaz gain.

Laudioko zabor bilketa neumatikoko langileak greban, euren lan baldintzak hobetzeko

Greba abiatu zuten Laudioko zabor neumatikoko langileek martxoan, euren lan baldintzen hobekuntza eskatzeko Envac Iberia enpresari. Zortzi hilabete iraun zuen lanuzteak, eta urrian lortu zuten akordioa, hainbat helburu beteta.

Jendetzak omendu zuen Luis Mari Tomé 'Nene'

Cosecha del 48 eta Berakatz Zopako Kofradiak omendu zuten Laudioko jaietan eta herriko beste hainbat esparrutan urte luzez aritutako kidea eta jende ugariak parte hartu zuen ekitaldian.

Hugo Delmiro gailendu zen Aiarako Biran, azken etapan sailkapen orokorra irauli ostean

Nazioarteko kutsua izan du aurtengo edizioak, Turkiako Seleizio Nazionaleko kideak bertaratu baitziren proban parte hartzeko.

MARTXOA

Angel Egaña gudariaren gorpuzkiek behin betiko hartu zuten atseden Arrankudiagako hilerrian

Angel Egañaren gorpuzkiek behin betiko tokia topatu zuten martxoan, bere familiak Arrankudiagako hilerrian utzi baitzituen, bere anaia Ignacioren hobi berean, hain zuzen. Azken omenaldi pribatu horrekin amaitu zen Egañaren borroka eta errepresio odisea. 1938an fusilatu zuten frankistek eta bere gorpuzkiak Valladolideko hobi komun batean egon ziren urte luzez, baina identifikatzea lortu zuten 2023an.

Hainbat belaunalditako kideak batu ziren Trot-Art zein Euskotarrak kuadrillen 60. urteurrenean

60 urte bete dituzte Amurrioko Euskotarrak eta Trot-Art kuadrillek, eta jai bana antolatu zuten efemerideak oroitzeko, hainbat belaunalditako kideak batuta.

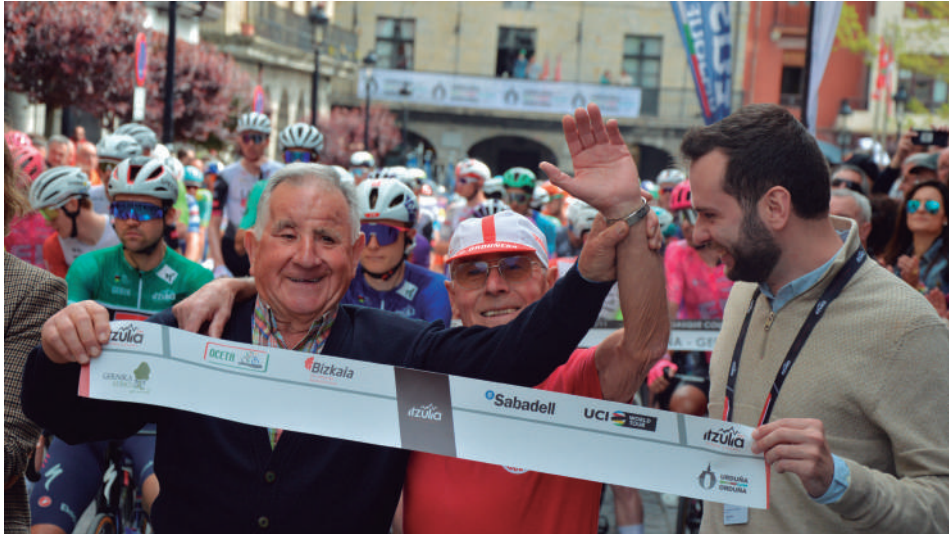
Dantzan eta kantuan Aiaraldeko pertsona autisten alde

Arrakastatsua izan zen Kuskua elkarteak Autismo Aiararen alde antolatutako elkartasun gala. Amurrio Antzokia jendez bete zen udalerriko hainbat dantzari eta musikarik eskainitako emanaldian, eta 1.600 euro baino gehiago bildu zituzten sarreraren bidez.

Lan hitzarmen berria sinatzea lortu zuten Aianoxen, greba egin ostean

Martxoaren 25ean eta 27ean greba egin zuten langileek eta hilabete amaieran akordioa lortu zuten enpresarekin. LAB sindikatuak balioan jarri zuen eginiko borroka, baina emaitzak ez dira nahikoak, bere ustez.

SC Orduñesako sortzaileak omenduta hasi zen Itzuliako etapa Urduñan

Giro paregabea sortu zuen Itzulia lasterketaren hasierak Urduñan. Izan ere, zale mordoak eta hiriko ikasleek bete zuten plaza taldeen aurkezpenak ikusteko. Gainera, SC Orduñesako bi sortzailek parte harte zuten etapa hasieran zinta moztzen.

Istripu segida Okondo eta Zuhatza arteko errepidean

Istripuak ohikoak bilakatu dira aurturten errepide horretan, kamioien artean batez ere, eta arazoak jarra ezberdinak sortu ditu erakunde publikoen artean. Aiarako Udalak aldarrikatzen du beharrezkoa dela trafiko astuna desbideratzea. Okondoko Udalak, aldiz, uste du errepide hobetu egin behar dela nahitaez.

Lan-hitzarmen baten negoziazioa exijitu zuten Amurrioko Eguneko Arretarako Landa Zentroko langileek

Agerraldi bateratua egin zuten Amurrioko CRADeko langileek, LAB sindikatuak eta Amurrioko Emakumeon* Sareak, Amurrioko Eguneko Arretarako Landa Zentroan lan-hitzarmena exijitzeko. Pribatizatutako zerbitzua den heinean, administrazio publikoko langileen ekiparaziora hurbiltzea zuten helburu.

CD Orduñak Bizkaiko Kopa irabazi zuen berri

Urduñarrek Bizkaiko Kopako azken partidara arte itxaron behar izan zuten garaikurra altxatzeko, lehen sailkatua zenaren etxean nagusitasunez irabazita. Hurrengo egun eta asteetan hainbat omenaldi jaso zituzten emakumezkoen taldeko jokalariek.

Aceroseko langile ohi bat amiantoaren ondorioz hil zela ebatzi zuten epaitegietan

Asviamie elkarteak positiboki baloratu zuen sententzia, eta Espainiako Gizarte Segurantzaren Institutuaren jarrera "negazionista" salatu zuen. Sententziak "jarrera egoskorra" izatea leporatu zion Sidenorri, honek argudiatu zuelako behargina ez zela bere langilea izan eta erretzailea izan zela.

Aiara Batuzek udal gobernu taldea utzi zuen

Alderdi independenteak adierazi zuen bere lan egiteko era eta EH Bildurena ezberdinak direla: "lan-antolaketa eta erritmoak berdinak ez direnean, frustrazioa handia da". Ondorioz, martxotik hona EH Bilduk bakarrik eta gutxiengoan gobernatu du udalerria.

Hirugarren labe bat jarriko duela iragarri zuen Vidralak, 75 milioi euroko inbertsioa aurreikusita

Zuzendaritzako kideek iragarri zutenez, azpiegitura berriak "hamalau urteko bizi-aurreikuspena" izango du eta "hamarkadetako bizitza" ziurtatuko dio Laudioko lantegiari. Hori bai, 75 milioi euroko inbertsioa "bake sozialaren" berme izan behar dela azpimarratu zuten.

APIRILA

Aiaraldeak 15 urte bete zituen

Hamabost urte bete zituen Aiaraldea Komunikabideak. 2010eko apirilaren 17an jendaurrean aurkeztu genuen Aiaraldea Komunikazio Leihoa, tokiko errealitatea euskaratik eta euskaraz kontatzeko tresna. Etengabeko metamorfosian murgilduta egon da proiektua, eta hala jarraitzen du oraindik ere; Aiaraldea euskalduna ehuntzea eta saretzea xede. Hori ospatzeko jarduera ugari egin dira urtean zehar, 'Eskualde bat, Aiaraldeak hamabost' lemapean.

Aiarako eta San Joseko jaiekin hasi zen udaberriko jaien txanpa

Urtero bezala, denboran bat egin zuten Aiarako San Prudentzioek eta Amurrioko San Jose auzoko jaiek. Jende ugari bertaratu zen bi zitetara. Aiaran Enrique Arberas Mendibil biologoa arduratu zen pregoia irakurri eta festari hasiera emateko suziria pizteaz.

Kani Bilbao Unzaga omenduta ospatu zuten San Prudentzio Laudion

Betiko gidoitik apur bat aldendu ziren Rakataplako kideak, Kani Bilbao Unzaga gogora ekartzeko. Otsailean zendu zen elkarteko kide beteranoa, eta musika bandak 'Agur Jaunak' kantua jo zuen bere omenez. Ondoren, gaueko hamabiak puntuan, ohiko dabor-doinuak nagusitu ziren berriz plazan, Bilbaoren alabak udaletxeko balkoiko ikurriña altxatzen zuen bitartean, udal ordezkariekin batera.

3.380 kilo material bildu zituzten Aiaraldean Saharako errefuxiatuen kanpalekuetara bidaltzeko

120 tona elikagai eta eguneroko produktuak eramane zituen Sahararen Aldeko Karabanak Tindufeko errefuxiatuen kanpalekuetara aurtan. Eskualdetik 3.380 kiloko material ekarpena egin zen guztira, hainbat dohaintza ekonomikorekin batera.

APIRILA

Bularreko minbizi metastasikoaren kontrako ibilbidea jendetsua izan zen berriro

400 herritar baino gehiago batu ziren ekimenera eta antolatzaileek Itxaso Garrote oroitu zuten, urte hasieran zendutako Audioko bizilaguna.

Bi asteburu eta urduñarren bihotzak bete zituzten otxomaioek

Otxomaio jaiek ekintzez eta gozamenek blaitu zituzten maiatzeko lehen bi asteburuak. Musika, gastronomia, beritasuna eta tradizioa uztartu zituzten, era guztientzako esperientziak eskaintzeko.

Urduñako espetxe frankistan hildako sei biktima berri identifikatu zituzten genetikoki

Jose Gomez Narvaez, Aquilino Flores Bautista, Manuel Vivas Fernandez, Antonio Bootello Negrete, Zoilo Villar Toledo eta Jose Pozo Garcia. Sei izen berri gehitu zituzten maiatzean Urduñako espetxe frankistan hildako biktima identifikatuen zerrendari. Biktimen senideek emandako DNA laginak giltzarri izan ziren 2022 eta 2024 urteetan berreskuratutako gorpuzkiei izen eta abizenak jartzeko.

Miguel Serrano zendu zen, Bebidas Serrano enpresako jabeetako bat

Miguel Serrano hil zen maiatzaren 6an bere enpresan (Bebidas Serrano) lanean ari zela, lan-heriotza ez traumatiko baten ondorioz. Lau-dioko hainbat tabernarik soslaia plazaratu zuten bizilagun ezaguna omentzeko.

MAIATZA

Umorea eta ekintza aniztasuna nagusi Gardeako jaietan

Gardeako jaiak ospatu zituzten maiatzeko lehen aste-buruan. Zaguzarrak kuadrillako kideak arduratu ziren Laudioko auzoko jaiet hasiera emateko txupina jaurtitzearaz, egitarau anitz bati hasiera emanez.

Espainiako Ligara igo ziren CD Laudioko gazteak

2-1 gailendu ziren laudioarrak Ariznabarraren aurkako norgehiagokan, eta modu horretan lortu zuten igoera. Ellakurik eztanda egin zuen partida amaitzean, eta ez zen gutxiagorako. Izan ere, 1990. hamarkadaren hasieran erdietsi zuen azkenekoz Laudioko taldeak Espainiako Jubenilen Ligara igoetzea. Hiru hamarkada beranduago, ametsa egi bilakatu zen berriz Ellakurin.

Amurrioko kioskoak pertsiana jaitsi zuen

Maria Asunción Jimenez amurriarra bere herriko kioskoan egon da goizero-goizero azken hamalau urteetan. Maiatzean pertsiana itxi eta erretiroa hartu zuen, alokairuaren prezioa ezin ordainduta.

Puntako BMX rider, skater eta roller patinatzaileen topagune izan zen Egurre Jam jaialdiaren edizio berria

Egurre Jam jaialdiaren edizio berria ospatu zuten maiatzean, Bañuetako Skateparka erdigune hartuta. ABSKE Elkarrekin antolatuta, puntako kirolariak batu ziren Amurrion, eta haien trebeziak erakutsi zituzten skate pistari zein herriko kaleetan barrena.

Ahobizi eta belarriprest ugari aktibatu zituen Euskaraldiak

Maiatzaren 15etik 25era egin zen Euskaraldiaren edizio berria. Hizkuntza ohiturak aldatzeko ariketa kolektibo erraldoi horrek isla izan zuen Aiaraldean ere. Ehunka herritar batu ziren hamaika eguneko erronkara, Belarriprest eta Ahobizi txapak paparrean jantzita.

Subiranotasunaren aldeko mezua eraman zuen Gure Eskuk Oletako zelaietara

Gure Esku plataformak Oleta zelaia hartu zuen, urtero legez, erabakitze eskubidearen ikur bilakatzeko ingurua. Aldarrikapena, herri kirolak, dantza eta musika uztartu zituzten, erabakitze eskubidea erdigunean jartzeko.

Langile bat hil zen Tubos Reunidosen, altuera batetik erorita

Hildakoa Pavimprot enpresa azpikontratatuarekin ari zen beharrean, hainbat metroko erorketa izan zuenean. Protestak egin zituzten gertatutakoa salatzeko, fabrikan zein Amurrioko plazan. Gogoratu beharra dago 2023an beste istripu larri bat gertatu zela Tubos Reunidosen. Kasu horretan PINE azpikontrataturako enpresako behargin batek erredura larriak izan zituen.

Merezitako agurra jaso zuen Orozko Rockek

Agur esan du Orozko Rock jaialdiak. 2019an abiatutako bideari amaiera eman zioten maiatzaren 26an. Swamps Stringband, NØT, Barrrk, Nevadah, Arene 6, Bizardunak eta Moonshine Wagon taldeek jarri zioten soinu banda despedidari.

MAIATZA

Udalen hizkuntza politikaren diagnostikoak aurkeztu zituzten Arrankudiaga-Zollon eta Orozkon

Maiatzaren 28an egin zuten sinaketa bi erakundeek Euskal Herriko zein Aiaraldeko euskalgintza konseiluekin. Agiri horien helburua da herritar guztien hizkuntza eskubideak bermatuko dituen hizkuntza politika eraginkorra garatzea.

Zaraobe Saskibaloit Taldea bi aldiz izan zen txapeladun

Klubeko gizonezkoen senior taldeak txapelketa irabazi eta maila igoera eskuratu zuen. Emakumezkoen junior taldeak, aldiz, Arabako Liga irabazi zuen. Jon Pinedo presidenteak adierazi zuen lorpen historikoa dela herri txiki batentzat eta, hori dela eta, udaletxeko balkoira igo ziren, ordezkari politiko harrera izan ondoren.

ekoizleak eta herritarrak festa giroan elkartu zituen Txakolin Egunak

Txakolin Egunaren edizio berria ospatu zuten maiatzaren 25ean Amurriion. Tokiko upategiek 2024ko uzta-
ren emaitza jendaurrean aurkezteko baliatu zuten zita. Giro eguzkitsua lagun, festa giroa nagusitu zen
Amurrioko erdigunean.

Ekaitzaren azpian dantzan ireki zituen ateak Aiara Fest jaialdiak

Aiara Fest jaialdiaren lehen edizioak milaka lagun gerturatu zituen Amurrion. Puntako makina bat taldek parte hartu zuten bi egu-
neko musika maratoin: Gatibu, Zetak, Gorka Urbi-
zu, Zea Mays, Sexy Zebras, Travis Birds, El Canijo de Jerez, O'Funk'illo... baina to-
kiko musika taldeek ere izan zuten presentzia, Zinkha taldearen punk-rock doi-
nuekin eta Izatefalsuaren metalarekin.

Zuri-gorritz jantzi zuten Arrankudiaga-Zollo Athleticeko peñek

Peñista Eguna ospatu zuen maiatzaren 31n Athletic Clubeko Peñen Federazioak Arrankudiaga-Zollon. Herriko Javier Eskalza Taldeak egin zituen anfitrioi lanak. Athletic Clubeko Peñen Federazioak urtero antolatuturiko ekimenak duela bi urte bisitatu zuen eskualdea azkeneko, Artziniegan antolatuturiko festarekin.

Yihadismora lotu zituzten Guardia Zibilak eginiko atxiloketak

Operazio zabala egin zuen Guardia Zibilak Aiaraldean ekainaren 2an. Bi pertsona atxilotu zituzten Laudion eta Amurrian, eta yihadismora lotu zuten gertatutakoa, akusazio zehatzen berri eman ez zuten arren.

EKAINA

800 korrikalari eta patinatzailek baino gehiagok zeharkatu zuten Audio 10K lasterketan

540 korrikalari eta patinatzailek egin zuten 10 kilometroko ibilbidea. Haur kategorietan, aldiz, 290ek parte hartu zuten guztira, lasterketa laburragoetan.

Amurrioko harrotasuna aldarrikatu zuten, "faxismoaren eta LGBTIfobiaren aurrean"

Amurrio Harro ekimenaren laugarren edizioa egin zuten ekainaren 7an, LGTBQA+ harrotasuna aldarrikatzeko. "Faxismoaren eta LGBTIfobiaren aurrean" antolatze beharra jarri zuten mahai gainean, baina balioan jarri zuten baita ere Amurrian azken urteetan lortutakoa, eskerrak emanez identitate disidenteen alde lerratu diren bizilagunei.

Chris Gomez Dominguez

Greba abiatu zuten Amurrioko Correoseko banatzaileek, murrizketak salatzeko

Protesta horrekin, zerbitzuan ematen ari ziren murrizketak salatu nahi izan zituzten beharginek. Euren hitzetan, banaketako hiru lanpostutik bi zeuden hutsik eta, horregatik, zegokiena baino lan zama handiagoa hartu behar zuten postariak.

Ikus-entzunezkoen hub proiekturako pabilioia erosi zuten Aldundiak

Maskuribain erositako pabilioi batean barruko grabaketak egiteko tokia egokituko dute eta Reforren trebakuntza eta aurreprodukzioa eskainiko dituzte, Arabako Foru Aldundiak adierazitakoaren arabera.

EKAINA

Amurrioko Udalak eta Aiaraldea Komunikabideak elkarlana berreskuratu zuten udalerriko euskararen biziberritzean elkarrekin eragiten jarraitzeko

Lankidetzak akordio berria erdietsi zuten Amurrioko Udalak eta Aiaraldea Komunikabideak. Akordio horren bidez, Aiaraldea Komunikabideak udalerriko egunerokoaren berri ematen jarraitu ahal izango du euskaratik eta euskaraz, euskararen erabilera sustatzeko eta biderkatzeko helburuarekin, azken 15 urtetan egin duen bezala.

Urduñako Herri Eskola sendo erroturiko proiektu komunitarioa dela aldarrikatu zuten Euskal Eskola Publikoaren Jaian

Duela 30 urte Urduñako guraso talde batek euskarazko hezkuntza publikoaren alde egindako "apustu ausarta" balioan jarri zuten ekainean Euskal Eskola Publikoaren Jaian. Orduan landatutako hazia herrian errotu eta Urduñako Herri Eskola hiriko komunitatearen ardatz garrantzitsua dela aldarrikatu zuten bertako ikasleek, irakasleek, langileek zein gurasoek.

Desokupazio enpresen presioak pairatu zituen familiak “heriotza mehatxuak” salatu zituen

Gorabehera ugari egon ziren maiatzean Amurrión, Grana-dako Ama Desokupa desokupazio enpresak familia bat etxegabetu nahi zuelako. Konpainia horrek bisita ugari egin zituen udalerriara, eta hainbat talka izan zituen herritarrekin. Etxegabetua izateko arriskuan zegoen familiak ager-raldia egin zuen ekainean SOS Aiaraldearekin batera, au-rreko hilabete guztietan gertatutakoa salatzeko. Azaroan, aldiz, plataformak jakinarazi zuen familia horrek etxebizi-tza alternatiba bat topatu zuela.

Arartekora jo zuten, “Osakidetzak ez dielako osasun sistema publiko eta duinaren aldeko 5.646 sinadurei erantzun”

Iazko udazkenean egin zuten sinadura bilketa, eta aben-duaren 12an entregatu zituzten atxikimendu guztiak Osa-kidetza-ren Gasteizko zerbitzu zentraletan. Gaur gaurkoz, erantzun gabe jarraitzen du Osakidetza, salatu dutenez.

**Atzoko eta gaurko
ehunka kide bildu zituen
Aretako Herri Eskolaren
mendeurrenak**

Aurreko hilabeteetan eginiko lan-
ketak eman zituen fruituak. Ekai-
naren 14an ospatu zuten Aretako
Herri Eskolaren mendeurrena,
arrakasta nabarmenarekin. Ehun-
ka lagun bildu ziren egun osoko
egitarauaz gozatzeko. Eskolako
ate irekiekin eta dokumentalaren
estreinaldiarekin hasi zuten goiza,
eta omenaldia egin zuten jarraian,
monolitoa inauguratuta eta zuhai-
tza landatuta. Ondoren, 406 lan-
gun bildu ziren herri bazkarian, eta
jende ugari geratu zen tiket gabe.
Arratsaldean, aldiz, dantzak eta
musikak hartu zuten protagonis-
moa, gauera arte.

**Kooperatuz saria jaso zuen Aiaraldea
Ekintzen Faktoriak**

BDSKoop Eraldaketa Fabrikak eman dion aitortza eskual-
deko proiektuari. "Komunikazio-proiektu herritarra, Aia-
raldeko garapen sozial eta ekonomikoan errotua" izatea
baloratu zuten saria esleitzeko orduan.

EKAINA

**Autoglas-Glavistako kaleratzeak bidegabeak
izan zirela ebatzi zuen Auzitegi Nagusiak**

Sententziak "enpresa talde patologikotzat" jo zuen Guar-
dian eta Parter Capitalen arteko harremana, ELA sindika-
tuaren arabera.

Euskara erdigunean jartzeko konpromisoak hartu zituzten Aiaraldeko hamabi ikastetxek

Urtebete baino gehiago eman zuten hamabi hezkuntza zentroek hausnarketa prozesuan Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluarekin batera, eta agerraldi bateratua egin zuten ateratako ondorioak plazaratzeko. Familiak eta erakunde publikoak ere interpelatu zituzten.

Lan Ikuskaritzak erruduntzat jo zuen Amiantec 3000 Mohamed Lazraquen heriotzagatik

2024ko urrian zendu zen Mohamed Lazraq Urduñako bizilaguna Loiuko lantegi batean Amiantec 3000 enpresa amurriorekin amiantoa kentzen ari zela. 8,5 metroko altueratik erori zen, eta Lan Ikuskaritzak uste du ez zegoela inora lotuta.

UZTAILA

Enplegua aldi baterako erregulatzeko espediente berria aurkeztu zuen Tubos Reunidosek, sei hilabeterako

Aldi Baterako Erregulazio Espediente berria ezartzeko asmoa iragarri zuen Amurrioko multinazionalak, irailaren 1etik otsailaren 28ra. Zuzendaritzak hainbat hobe-kuntza planteatu zituen negoziazioen ostean, eta langileen gehiengoak proposamena onartu zuen.

Txakolin Jaiak giro aparta sortu zuen Okondon

Txakolin jaia ospatu zuten beste urte batez Okondon, eta giro hobezina sortu zen goizetik San Bartolome plazan. Astobiza, Garate, Eukeni eta Artomaña upategietako txakolinez gain, tokiko ekoizleen produktuak dastatzeko aukera ere egon zen. Gorka Aginagalde izan zen ospakizunaren aitaibitia, eta ez zuen zalantzarik izan: "Ez gipuzkoarra, ezta bizkaitarra ere, onena Arabako txakolina!".

Kokapen berria du Saratxoko legoa-harriak

Errepidetik Nerbioiko parke-linealera lekualdatu zuten Saratxoko XVIII. mendeko legoa-harria, Administrazio Batzarraren eta Aztarna elkartearen eskutik. Gaur egun bi legoa-harri besterik ez dira gertzen zutik Bilbo eta Urduña artean, biak eskualdean.

Hasiera hunkigarria izan zuen Urmugak Aiaraldean

Aurten ere presentzia nabarmena izan du Urmuga egitasmoak eskualdean. Urduñatik egin zen lehen etapa, Angulotik abiatuta. Bigarrenak, aldiz, Garrastatxu izan zuen helburu. Dozenaka lagun gerturatu ziren bertara, kontzertu zinez bereziaz gozatzeko. Hainbat abesti mitiko plazaratu zituzten Alaitz eta Maider, Leturia eta Irati Arcelus, Fede de Dios, Pirata eta Anje Duhaldek, Et Incarnatus Orkestrako musikariez lagunduta.

Herri txikietako jaiek jarri zioten gatza eta piperra uztaila beroari

Luiaondo, Arakaldo, Areta, Erretes Tudela, Zuhatza... eskualdeko herri txiki askotako jaiak ospatu ziren uztailean, ohiko egutegia jarraituta. Milaka lagun animatu ziren ospakizunez gozatzeraz, egunez zein gauez.

Mirari Gotxi amurrioarrak irabazi zuen Aiarako II. Emakumeen Bira

Txirrindulari amurrioar gazteak Larrinbeko aldapak baliatu zituen tropeletik ihes egiteko eta berarekin atera zirenak atzean uzteko Biraren azkenaurreko etapan, eta azken lasterketan ere sailkapen orokorrari eutsi zion.

UZTAILA

Gorrotzko delitu salaketa jarri zuten Artziniegan izandako gertakariagatik eta Udalak "irain arrazistak" gaitzetsi zituen

Ertzaintzak gorrotzko delitu salaketa jaso zuen uztailaren 15ean, Artziniegan gertatutako gatazkaren ondorioz. Udalak azaldutakoaren arabera, familia magrebtar batek jaso zuen erasoa. Herritar batek kargu hartu zien haurrak iturriko urarekin jolasten hasi zirelako, eta iruzkin zein irain arrazistak bota zizkien.

Festaz, alaitasunez eta aldarriz bete ziren kaleak abuztuaz

Abuztuko jai maratoiak ehunka lagun atera zituen Laudio, Amurrio, Okondo, Arrankudiaga-Zollo edota Urduñako kaleetara. Palestinaren aldeko aldarria oso presente egon zen ospakizunetan.

Orduña Hiria Museoa

Nacho Escudero omendu zuten Urduñako harresian

Nacho Escudero Urduñako Museoko kide eta laguntzailea oroitu zuten abuztu amaieran hiriko harresian eta jende andana bertaratu zen. Senideek, museoko adiskideek eta lagunek prestatutako testuak eta Joseba Ibarrola, Mamen Uribarren eta Floren Oteoren abestiak uztartu zituzten ekitaldian. Escuderoen konpromiso sozial eta kulturala azpimarratu zuten museoko partaideek.

"Txistuak, mehatxuak eta irain sexistak" jaso zituzten Laudioko jaietan eraso matxista bat salatzeagatik

Salatu zutenez, "'Feministas, hijas de puta, poned la música', 'Feminazis' eta horrelako astakeriak" entzun behar izan zituzten mugimendu feministako kideek Odoloste gauean Txosnaguneko oholtzara igo zirenean. Euren iritziz, erreakzio hori ez zen kasualitatea izan, "emakumeok eta pertsona disidenteok presentzia publikoa hartzearen ondorio zuzena" baizik.

Hiru eguneko dolua Okondon, hildako bi gazteengatik

Trafiko istripu batek Okondoko bi gazteren heriotza eragin zuen irailaren hasieran. Hori dela eta, ezohiko udalbatza deitu zuten hiru eguneko dolua ezartzeko.

Antonio Crespo

Askiola Okondoko futbol taldeak bere ibilbidea hasi zuen

Irailen jokatu zuen Okondoko Askiola futbol taldeak bere lehen partida ofiziala, baina astebete lehenago beste zita garrantzitsu bat izan zuen herriko zelaian, aurrendenboraldiko partida bat zutela baliatu baitzuten trafiko istripu baten ondorioz hildako bi gazte okondoarrak omentzeko.

Aiala Txirrindularitza Elkartea izan zen Arabako Itzuliko talderik onena

Aialak hiru txirrindulari izan zituen lehen hamabi sailkatuen artean eta horri esker talderik onena izendatu zuten. Horrez gain, Aitor Mitxelena hirugarrena izan zen itzulian. Irailaren 14an jokatu zen probako laugarren eta azken etapa Artziniegan. Ibilbideak sei aldiz inguratu zuen herrigunea eta Alde Zaharraren atarian amaitu zen.

Artziniegako Mugimendu Feministak salatu zuen herriko jaien lehen asteburuan eraso matxista ugari gertatu zirela

Herriko talde feministak jakinarazi zion Aiaraldea Komunikabideari, berez, soilik kasu bat salatu zela ofizialki Puntu Morean, baina azpimarratu nahi zuen hainbat kasuren berri izan zutela. Horren aurrean, Mugimendu Feministak nabarmendu nahi izan zuen emakume ugari bizitako erasoei ez zaiela garrantzia kendu behar eta dagokion moduan salatu behar direla. Izan ere, aurtien jarri da, lehenengo aldiz, Puntu Morea jai eremuan.

Etenik ez eskualdeko ospakizunen zaparradan

Abuztuko jai txanpa amaitu bezain laster hasi zen irailekoa. Orozko eta Artziniegako jaiak izan ziren zitarik esanguratsuenak, baina beste jai txikiago batzuk ere egon ziren hurrengo asteburuetan zehar: Latio-rrokoak, Koroatze jaiak, Antzinako azoka...

Maderas de Llodioko langileak greba mugagabeen, 39 kaleratzeren aurka

Iraila hasieran jaso zuten albistea: Garnica multinazionalak 39 langile kaleratu eta ekoizpenaren %40 kanporatu nahi zuen Maderas de Llodion. Greba abiatu zuten orduan beharginek, urte amaierara arte luzatu den borroka bat abiatuz.

IRAILA

13.168,8 kilometro egin zituzten euskararen alde, ikastetxeen arteko elkarlanari esker

10.000 kilometroko erronka aise gainditu zuten Laudion euskararen alde eginiko ekimenean. Ehunka lagun animatu ziren Zumalakarregi etorbidean gora eta behera aritzera. Ibiltzen, korrikan, bizikletan edota patinetean, adin anitzeko herritarrak batu ziren goizetik iluntzera arte luzatu zen egitaspora.

Euskal Herriko zazpi probintzietako ehunka dantzari batzartu ziren Laudion

Euskal Dantzarien Biltzarrak antolatuta, Laudion ospatu dute aurtengo Dantzari Eguna. Euskal Herri osoko ehunka dantzari elkartu ziren bertan, egun osoko egitarauaz gozatzeko.

URRIA

Fede Alberdi izan zen Orozko Harana ibilaldiaren protagonista nagusia

Orozko Harana ibilaldia berezia izan da aurtengoa, tamalez. Izan ere, Fede Alberdi Itxinape Mendi Taldeko presidentea irailean zendu zen eta klubak merezitako omenaldia eskaini zion, martxa hasi baino lehen.

Kultura etxe berria inauguratu zuten Artziniegan, herritar guztien topagune izateko anbizioarekin

Bi urtez luzatu ziren lanen ondotik, Kultura etxe berria inauguratu zuten artziniegarrak. Artziniegako Udalak udalerriaren irudi-marka korporatiboa berritu zuen ere.

Antonio Crespo

2026ko Araba Euskaraz jaia aurkeztu zuen Aresketa Ikastolako komunitateak

Oraingoan bai. 2020ko edizioa bertan behera utzi ostean, Amurrión ospatuko da 2026ko Araba Euskaraz Jaia. "Taupadak berpiztu!" lemapean egingo dute ekainaren 14an.

Aiaraldea Komunikabideko kazetari bat erasotu zuen desokupazio enpresa batek

Aiaraldea Komunikabideko kazetari bati mugikorra bota, eskua zapaldu eta mehatxuak egin zizkioten Desokupación Legal enpresako kideek Luiaondón. Kazetariak enpresako kideak salatu zituen Audioko komisaldegian gertaera horregatik.

Pilar Isusi omendu zuen Cosecha del 48 elkarteak

Laudion egondako lehen unitate psikiatrikoaren arduraduna izan zen bera eta milaka lagun artatu zituen. Cosecha del 48ko kideen hitzetan, "herriko biztanleriaren %20 igaro zen handik behar eta premia handia zegoen garai hartan".

Ehunka lagun Amurriotik martxan, minbiziaren aurka

Harrera zabala izan du beste urte batez Minbiziaren aurka-ko martxak Amurrión. Ehunka lagunek parte hartu zuten Arabako Minbiziaren Aurkako Elkarteak babesteko ekimenean.

Ehunka lagun bildu zituen buru osasunaren aldeko ibilaldi sozialak

Ia 300 herritar bildu zituen buru osasunaren aldeko ibilaldi sozialak, antolatzaileen hitzetan. Tarteetan egon ziren eskualdeko udal ordezkari ugari, eta Asasameko ki-deek aukera baliatu zuten instituzioek baliabide gehiago jarri behar zituztela aldarrikatzeko.

URRIA

Ekintza egin zuten Tubos Reunidoseko langileek, lantegira oinezkoen eta txirrindularien sarbidea aldarrikatzeko

Enpresak langileen eskariei entzungor egin ostean, beharginek euren kabuz garbitu zuten belar txarrez josita zegoen Tubos Reunidos lantegiko sarbidea. Lanera modu "osasungarri, jasangarri eta seguruan" bertaratzeo aukera aldarrikatu nahi izan zuten horrela.

Aldundian okupazio sinbolikoa egin eta Laudioko Udaletxean itxialdia egin zuten Maderas de Llodioko langileek

Mobilizazio ziklo bizia mantendu zuten Maderas de Llodioko langileek urrian zehar. Arabako Foru Aldundiaren Laudioko egoitza sinbolikoki okupatu zuten lehenbizi, eta handik astebetara itxialdia egin zuten Udaletxean, enpresa langileak kaleratzen hasi zela salatzeko.

Elkarretaratzeak Artziniegan, herrian jazotako sexu erasoak salatzeko

Zenbait elkarretaratze egin zituzten udazkenean Artziniegan, herrian jazotako sexu erasoak salatu eta horiek salatu zituzten emakumeei babesa helarazteko. Herriko mugimendu feministak egin zituen deialdiak. Horrez gain, bilera ere egin zuten Udalarekin, tokiko erakundeak eraso matxistak salatzen zituzten margoketa batzuk ezabatu ostean.

Eskualdeko BM supermerkatuetako beharginek lanuztea egin zuten hitzarmen kolektiboaren falta eta jazarpena salatzeko

Laudio eta Amurrioko BM supermerkatuetako beharginek hiru orduko lanuztea egin zuten urriaren 29an euren egoera salatzeko. Bi gai nagusi plazaratu zituzten. Alde batetik, euren hitzarmen kolektiboa ez zela berritu eta enpresa akordioa blokeatzen saiatzen ari zela. Bestetik, langile antolatuen kontrako jazarpena salatu zuten.

Usansoloko ospitalearen eta eskualdearen arteko autobus zerbitzua hobetzeko hitzarmena adostu zuten

Aiaraldetik Usansoloko ospitalera joateko autobus zerbitzu zuzena eskaintzeko hitzarmena aurkeztu zuten azaroan Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiek. Proposatutako zerbitzuak ordu erdian murriztuko ditu eskualdeko erabiltzaileen bidaia denborak. Aiaraldeko Pentsiodunen Mugimenduak mobilizazio eta ekimen ugari egin ditu azken urteetan autobus linea zuzena eskatzeko.

Bi langile zauritu ziren eskualdeko enpresetan lanean ari zirela

Bi lan istripu larri gertatu ziren urrian eskualdean. Lehena Castinnox enpresan izan zen. Makina batek eskua harrapatu zion bertako langile bati. Handik bi astera Kiderren jazo zen ezbeharra, behargin bat altuera batetik erori zenean. biltegian lanean ari zela.

AZAROA

Giro paregabea sortu zuen herrigunean zein naturan Urduñako Mendi Lasterketak

576 lagunek eman zuten izena Urduñako Mendi Lasterketaren edizio berrian parte hartzeko. Antolakuntzak, gainera, ez zuen aldarrikapena ahaztu eta Maderas de Lodioko greba eta Palestinako egoera plazaratu zituen proban.

Gaztea

Harrobia Saria besapean itzuli zen Barrrk Gaztea Maketa Lehiaketatik

Jimmy Jazz aretoan kontzertua eskaini zuen Barrrk taldeak, Gaztea Maketa Lehiaketako finalean. Harrobia Saria eskuratu zuen laukoteak eta, modu horretan, EPa grabatzeko aukera izango du Oso Polita diskoetxearekin.

Iragana, orainaldia eta etorkizuna balioetsi zituzten Urduña Herri Eskolako 30. urteurrenean

Urduñako Herri Ikastetxearen 30. urteurrena ospatzeko ekitaldi berezia egin zuen bertako hezkuntza komunitateak azaroaren 14an. Zentroaren iraganera, orainera zein etorkizunera begira jarri ziren.

Tokikom

Tokikom Saria jaso zuen Aiaraldea Komunikabideak Jesus Garcia Ferreirori buruzko erreportajeagatik

Tokikom Saria jaso zuen Aiaraldea Komunikabideak azaroan, Eduki onenaren kategorian. Aitor Aspuru Saezen *Jesus Garcia Ferreiro: mina jasanezin bilakatzen den* erreportajea saritu zuten.

Erresistentzia feminista aldarri, Aiaraldeko plazak eta kaleak bete zituzten

Eskualdeko hainbat udalerritan antolatu zituzten elkarretaratze eta mobilizazioak indarkeria matxistaren aurkako nazioarteko egunean. Aurten Euskal Herrian eraildako emakumeak izan zituzten gogoan.

Protesta artean ekin zuen bidea Aiaraldearen etorkizun industrial jorratzeko mahaia

Aiaraldeko Garapen Industrialaren aldeko Mahaia osatu zuten azaroaren 26an Amurrioko Refor Enpresaldean, tokiko eragile politiko eta ekonomikoen parte hartzearekin. SOS Aiaraldea mugimenduak eta Maderas de Llodioko grebalariek protesta egin zuten bilkura atarian, eta gutun baten entrega egin zioten Ramiro Gonzalez Ahaldun Nagusiari.

AZAROA

Aurpegi zahar zein berriak Aiaraldeko Administrazio Batzarretan

Arabako Administrazio Batzarretako hauteskundeak egin zituzten azaroko azken asteburuan. Aiaraldeko zazpi kontzejutan ez zen aldaketarik gertatu ordezkaritzan, baina beste guztietan aurpegi berriak sartu ziren ardurak hartzera.

Laudioko euskal idazle eta itzultzaileek jaso zuten Euskararen Makila

Maider Ramirezek, Mikel Ayllonek, Kepa Barañanok eta Patxi Iturregik jaso zuten Euskararen Makila Aldai Plazan egindako ekitaldian, euskal idazle eta itzultzaile audioarren izenean.

Ehunka lagun bildu zituen Aiaraldeko bideo-kopla lehiaketaren lehen edizioak

Arrakastatsua izan zen Aiaraldeko bideo-kopla lehiaketaren lehen edizioa. 36 lan aurkeztu ziren guztira, ia 500 gazteren parte hartzearekin, eta harrera bero hori argi islatu zen Amurrio Antzokian eginiko sari banaketan. Sei talde gailendu ziren txapelketan: La Milagrosa 6B, Mendiko Eskola 5B, Arteko Gure Ama 6, Etxaurren Gorriak taldea, Orozkoko xelebrekeriak eta Antzinako Andra Mari 5. Horrez gain, Latorro 5D 2 taldeak Araba mailako lehiaketan (Arabako Aleak antolatutakoa) jaso zuen saria.

Urduñako bi moja klaratar atxilotu eta salatu zituen Guardia Zibilak, ustez artelanak lapurtu eta saltzeagatik

Guardia Zibilak jakinarazi zuenez, Beloradoko monasteriotik ateratako hainbat artelan historiko topatu zituen Urduñako komentuan. Abenduaren 18an moja nagusienak atera zituzten bertatik, azterketa medikua egiteko.

Euskararen itsasargia bilakatu zen Okondo

Eskualdeko euskararen hiriburu bilakatu zen Okondo azaroaren 30ean. Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluak, herriko euskaltza-leekin elkarlanean, Aiaraldeko Euskararen Eguna antolatu zuen bertan. 2016an Amurrión ekin zioten Aiaraldeko Euskararen Eguna ospatzeari, eta gainerako udalerri guztiak bisitatu ostean, Okondon egin du ekimenak zikloa ixteko azken geralekua.

Bost norbanako zein entitate laudioarrek eginiko lana aitortu zuten Altzarrate Sarien X. edizioan

Oscar Ruizek, Felix Mugurutzak, Audioar Txirrindulari Elkartek, Uxue Palaciosek eta Aretako Eskolak jaso zuten aitortza.

ABENDUA

Manolo Plazaren lekukoa hartu zuen Xabier Berganzak

Xabier Berganza izan da aurtien Amurrioko Olentzero. Berrogei urte baino gehiagoz ikazkinaren txapela jantzi duen Manolo Plazaren lekukoa hartu du.

Herrian errotutako hezkuntza

Euskal hezkuntza publikoaren hiriburu bilakatu zen Urduña ekainean, Euskal Eskola Publikoaren Jaia ospatu baitzen bertan, *Erro-tu!* lemapean. Hain zuzen, Urduñako Herri Eskola sendo erroturiko proiektu komunitarioa dela aldarrikatzeko baliatu zuten eguna. Ba-

lioan jarri zuten duela 30 urte Urduñako guraso talde batek euskarazko hezkuntza publikoaren alde egindako "apustu ausarta" eta Santurtziko eskola publikoei pasatu zieten jaia antolatzekeo lekukoa, datorren urteari begira.

Aiaraldeko ikastetxeak

efemerideen zurrumbiloan

AIARALDEKO HEZKUNTZA KOMUNITATEEK DOINU PROPIOAN OSPATU DUTE 2025 URTEA. ARETA HERRI ESKOLAK MENDEURRENA IZAN DU, ANTZINAKO ANDRA MARI IKASTETXEAK 60 URTE BETE DITU ETA URDUÑAKO HERRI ESKOLAK, ALDIZ, EUSKAL ESKOLA PUBLIKOAREN JAIA HARTU DU.

Testua: **Aitor Aspuru Saez**

Argazkiak: **Aiaraldea.eus**

Urte benetan bizia da 2025 Aiaraldeko zenbait hezkuntza komunitaterentzat. Izan ere, erronka handiak hartu dituzte aurten eta milaka lagun bildu dituzte zenbait ikastetxek. Ospakizunak alde batera utzita, ezin da ahaztu eskola publikoak greba jardunaldi luzeak izan dituela, harik eta sindikatuek eta Eusko Jaurlaritzak akordioa lortu duten arte.

Izan ere, hezkuntza sistema publikoan lege berria onartu zenetik aldarrikapena etengabeko errealitatea bilakatu da eta, hain zuzen, Areta Herri Eskolaren mendeurrenean islatu da. Hasteko, efemeride harrigarri hori bultzada emateko 2023an egondako gatazka eta erantzuna baliatu dute erregai gisa. Oroitu beharra dago urte horretan Hezkuntza Sailak iragarri zuela 3 urteko gela itxiko

zela. Erabakiak Areta eta Aiaraldeko milaka lagun mobilizatu zituen eta, aldi berean, ikasle ohi eta guraso askoren artean ikastetxearen garrantzia baloratzeko beharra jarri zuen mahai gainean. Ez soilik hezkuntzaren esparruan, baita Aretan komunitatea sortzeko eta egituratzeko duen gaitasunagatik.

Balio horiek ardatz hartuta, hezkuntza komunitate aretarrak ahalegin handia egin zuen ez bakarrik ekainaren 14an ospatutako jai erraldoian -400 lagunek baino gehiagok parte hartu zuten bazkarian soilik-, baizik eta belaunaldiz belaunaldi eraikitako katearen azarna betikotzeko bi lanekin. Alde batetik, liburua argitaratu zuten. Bestetik, dokumentala. Biak gauzatzeko deialdi zabala egin zuten mende luze horretan eskolatik igaro diren adin anitzeko areta-

rrak biltzeko eta euren lekukotzak jasotzeko.

Urduña epizentro

Aretako mende bateko historiak aparteko arreta merezi badu, Urduñak ez du gutxiago merezi. Izan ere, 2025ean ospakizun andanaren agertokia izan da. Horietako bi efemerideetara ere zeuden lotuta. Alde batetik, Antzinako Andra Mari Eskolak 60 urte bete ditu. Kopurua ez da makala izan eta urriaren 11n ikasle ohi mordoak ikastetxean bertan elkartu ziren bizipen partekatuak berpizteko.

Xumeagoa izan zen Urduña Herri Eskolaren 30. urteurrena, zeina ekitaldi jendetsuarekin ospatu zuten azaroan, ikastetxearen logo berria aurketuta, besteak beste. Dena den, ulergarria izan zen Herri Eskolak bere indarrak neurtu

Aretako Herri Eskolak bere mendeurrena ospatu zuen ekainean.

izana udazkenean. Izan ere, urte osoko egitasmo oso potentea izan dute indarrean 2025ean, Euskal Eskola Publikoaren jaia hirian egin baitzuten ekainaren 1ean.

Egitarau zabala eta jendetza erakarri ez ezik, egun horrek hezkuntza sistema publikoaren aldarrikapena ere jarri zuen lehen

lerroan eta Begoña Pedrosa Hezkuntza Sailburuak albisteak utzi zuen; Urduñako Herri Eskolak sukaldea izango duela. Eusko Jaurlaritzako ordezkariak ez zuen aparteko xehetasunik eskaini eta modu orokorrean azaldu zion Aiaraldea Komunikabideari egitasmo zabalagoa izango dela eta hiri-

ko eskola barruan egongo dela. Momentuz, hitzak ez dira ekintza bilakatu, baina ez dago soberan gogoratzea urduñarrak aitzindariak direla, tokiko ekoizpenean oinarritutako menuak eskaintzen. Hori bai, otorduak ez dira eskolan bertan prestatzen, Urduñako nagusien egoitzan baizik, non sukal-

 YANDIOLA
HORTZ KLINIKA LAUDIO

80 urte zurekin

PADI PROGRAMA

INPLANTEAK

3D ERRADIOGRAFIAK

Goian, Porrotx Euskal Eskola Publikoaren jaiak. Behean, Antzinako Andra Maria, La Milagrosa edota Urduñako Herri Eskolan eginiko ekitaldiak.

de zentrala dagoen, ikastetxetik metro eskasetara.

Agur mojei

Urduña hizpide egon bada ares-tian, eta han ere agur esan badie-te moja batzuei -Beloradoko mo-nastegian daudenak-, hezkuntza munduak bestelako mojei esan die agur; Karitateko Alabei. Orde-na horretako emakumezkoek 103 urtez egon dira Laudioko La Mi-lagrosa Ikastetxean, baina aurten jakinarazi dute hezkuntza zentroa utzi zutela irailaren 1ean. Lau kide beterano geratzen ziren herrian eta jadanik ez dira han bizi.

Egindako ibilbidea ixteko eta

eskolako ikasle zein irakasleen aitortza jasotzeko, irailaren 27an omenaldia izan zuten eskolan bertan.

Araba Euskaraz 2026

Iragana, zalantzarik gabe, pisu handia izan du 2025ean, baina etorkizuna ere hasi dira marraz-ten batzuz. Esaterako, Aresketa Ikastolak badaki ekainera arte lan handia izango duela, Araba Euskaraz jaia Amurrion izango baita. 'Taupadak berpiztu' izango da ekainaren 14ko ospakizunaren lema eta urrian aurkeztu zuten. Aipatzekoa da 2020an pandemiak zapuztu zuela urte horretako edi-

**2026an
Amurrion
itzuliko da
Araba
Euskara jaia,
eta dagoeneko
hasi dira moto-
rrak berotzen**

zioa Amurrión eta jadanik itzuli dela herrira hitzordu garrantzitsu horri.

Etorkizuna oraina da

Aipatu bezala, efemeride sortak atzera begira jarri du hezkuntza komunitatea 2025ean maiz, baina horrek ez du esan nahi ikastetxeek iparra galdu dutenik eta horren adibidea da pantailen erabilerak suposatzen duen erronka ez dela baztertu. Azken urteotan sare sozialek eta smartphoneek gazteen buru osasunean duten eragin tamalgarrria agerian jarri dute ikerketa eta txosten ugari eta hori guztia ez da oharkabea pasa irakasle eta gurasoentzat. Ondorioz, ikastetxe publikoek zein itunpe-

koek indarrak batu dituzte adingabeek harreman osasuntsua izan dezaten teknologia berriekin. Otsailaren 5ean bildu ziren horretarako eta konpromiso handiena da hezkuntza zentroak telefono adimendurik gabeko espazio bihurtzea. Ez da erronka makala proposatu dutena.

Amaitzeko, Araban egitasmo aitzindaria abiatu du Amurrioko Mendiko Eskolak, jantokian soberan dagoen janaria herritarren eskura jarri baitute elkartasun vending makina baten bitartez. 2030 Agendako helburuekin bat egiten du, soberakinak eta hondakinak ez sortzeko eta elikagaien xahuketa ekiditeko, CO2 isurketak ere murriztuta.

Areta Herri Eskolak 100 urte bete ditu, Antzinako Andra Maria ikastetxeak 60 eta Urduña Herri Eskolak 30. Gainera, Euskal Eskola Publikoaren jaia ospatu dute Urduñan eta 2026an Araba Euskaraz Amurrión izango da

**Etxeko txikiak
ametsak gerturatzen**

Udalekuak
Barnetegiak
Eskola Garraioa
Txangoak
Kirol Taldeak
Aisialdia
Kanpamentuak

www.sobronbus.eus 94 672 03 85 @sobronbus

Iratzu Valle
APAFAl elkarteko kidea

Herritar autisten eskubideak, hemen eta orain

Urtebete baino gehiago da Aiaraldeko autisten egoera zaila izateari utzi eta eutsiezina bihurtu zela, eta larriena da ez zela bat-bateko krisia, baizik eta hainbat urtez kolektiboaren beharrianen begirada errealik ez egotearren ondorio logiko (eta iragarria).

Izan ere, ozen eta argi esatea komeni da: Aiaraldean ez da inoiz egon autistentzako zerbitzu, laguntza edo jardueren gutxieneko egiturarik. Aukera nagusia Bilbora, Apnabira, joatea zen. Han, badira laguntza sentitzearen edo guztiari bakardadean aurre egitearen arteko aldea markatzen duten laguntza-ildoak. Eta, hala ere, alternatiba hori ere partziala zen: 18 urte betetzean, Aiaraldeko pertsona asko oinarritzko baliabideetatik kanpo geratzen ziren automatikoki, izan tutoretzapeko etxebizitzetatik edo lantokietatik kanpo.

Baina behin betiko kolpea iritsi zen jakinara: zigutenean laguntza-lerro bakar bat ere (aisia, denbora librea, familia-atsedena, aholkularitza, hezkuntza-laguntza, bullying-egoeretan laguntzea, eskolaz kanpoko jarduerak, kanpalekuak, familia-atsedenak...) ez zela erabilgarri egongo Aiaraldeko familientzat, egun batetik bestera, zabalik geratzen zen ate bakarra itxi zenean. Tristura eta haserrea gutxi izan ziren abandonu-sentsazioa deskribatzeko.

Hutsune horren aurrean, familiak, udalak, profesionalak, erakundeetako ordezkariak, Autismo Álava eta Apnabi bezalako elkarteak eta kolektibo autistako pertsonak biltzen hasi ziren. Eta elkarriketa guztietan ondorio bera ateratzen zen, argitasun mingarriarekin: hurbilean baliabiderik ez izateak

egiturazko desberdintasunera kondentatzen ditu Aiaraldeko autistak.

Premiazko sentimendu horretatik sortu zen APAfAl elkarte (aukera bat baino behar bat izan zen), norbaitek kolektiboaren beharrak jaso, izena jarri eta haserrea ekintza bihurtu behar zuelako. Gure helburua inklusiboa omen den gizarte honetan oinarritzkoena dena da: eskualdean bertan benetako baliabideak bilatzea, posta-kodearen mende ez dauden baliabideak, baizik eta pertsonen beharren mende daudenak.

Azken batean, hasi dugun bide horrek ez dio premiazko behar bati bakarrik erantzuten, baita uste sendo bati ere: autistek eta haien familiek benetako aukerak, espazio seguruak eta eutsi, ulertu eta lagunduko duen sarea merezi dute. Ahalegina handia eta ibilbidea luzeagoa izan arren, urrats bakoitzak berresten du zerbait baliotsua eraikitzen ari garela. Etorkizuna, hein handi batean, lortzen dugun babesaren eta finantzaketaren arabera izango da, baina gure erabakiak bere horretan jarraituko du: elkarrekin ibiltzea, inork bakarrik egin behar ez izateko.

Orain arte, hainbat jarduera jarri ditugu martxan, hala nola familia-laguntzako topaketak, gizarte-hezkuntzako arreta, aisialdi-proposamenak, hitzaldiak eta solasaldiak. Hori guztia akonpainamendu eta hazkunde partekatuko espazio erreal bat eraikitzeke borondateatik sortu da. Horregatik, pertsona autistak dituzten familia guztiak animatzen ditugu APAfAirengana hurbiltzera eta gure komunitatearekin bat egitera.

IZASKUN ARANZASTI (BILBO, 1996) ETA JULENE RODRIGUEZ (LAUDIO, 2004) ASASAM ELKARTEAK ABIAN JARRITAKO GAZTEEKIN PROGRAMAREN LANGILEA ETA ERABILTZAILEA DIRA, HURRENEZ HURREN.

“Autonomia eta konfiantza irabazteko balio du programak”

Zertan datza Gazteen programa?

Izaskun Aranzasti: Pandemiaren ondorioz ikusi zen gazte gehiago zetoze la buru osasuneko arazoe-kin. Proiektu pilotu bat martxan jartzea erabaki zen orduan, 15-26 urte bitarteko gazteei zuzendu-takoa. Proiektuaren helburua da buru osasuneko arazoak dituzten gazteei ongizate emozionala ber-matzea. Horretarako, esku-hartze indibidualak egiten ditugu, eta komunitatean aritzen gara, egoera normalizatuz. Gazteei kezkatzen dieten gaiet buruz hitz egiten dugu, lagunei edo familiari galdetzer-a ausartzen ez diren kontuen ingu-ruan... Horrez gain, talde-ekintzak egiten ditugu, gazteen arteko gune seguru bat sortu eta elkar ezagu-tu dezaten. Familiarekin ere egiten dugu lan, tresnak eta babes-a emateko prozesu osoan zehar.

Zer nolako jarduerak egiten dituzue?

Julene Rodriguez: Zinemara edo museoe-tara goaz, eta tailerrak ere egiten ditugu, sexualitateari edo-ta trebetasun sozialei buruzkoak. Taldean gaudenean gainontzeko kideek lagundu egiten didate nire arazoak konpontzen. Esku- hartze

indibidualetan, aldiz, Izaskunek lagundu egin nau nire kabuz ku-deatu ezin nituen gauzak bidera-tzen: Udalera joan, dokumentazioa bete... Mendekotasunaren eba-luaziorako dokumentazioa osatu behar izan nuenean, adibidez, pa-per bat nuen kontu bakoitzerako, eta Izaskunekin denak ordenatu ahal izan nituen karpeta batean, une bakoitzean zein entregatu behar nuen jakiteko. Asteko ordu-tegiak ere osatzen ditugu, errutina batzuk ezartzeko.

Urtebete daramazue progra-man. Zer nolako balorazioa egi-ten duzue?

J.R.: Lehen gauza guztiak egiten zizkidaten, eta orain askeago senti-tzen naiz, konfiantza gehiago dau-kat. Sortutako sarea ere hor dago. Asteburu batzuetan programako kideen artean geratzen gara gure kabuz, planen bat egiteko.

J.A.: Batzuetan tokiz kanpo ikus-ten dute euren burua, eta hemen badute zerbait komunean, hitz egin dezakete, eta espazio seguru bat sortzen da beste pertsona bat-zuekin hitz egin ezin ditzaketen gauzak partekatzeko. Programako partaide guztiek nabaritu dute ho-bekuntza, batzuk gaitasun berriak lortu dituzte edota lanean hasi dira.

Buru osasuna duten pertsonen eta senideen Aiarako elkarte-a

www.asasam.org

Hiru Gurutzeta 5, behe-a - 01400 Laudio

94 403 46 90 / 94 672 64 46 | info@asasam.org

Atxulaurrek, CD Laudiok, CD Orduñak, Zاراobe Saskibaloi Taldeak... es-
kualdeko hainbat klubek lortu dute maila igotzea aurtten. Baina, kirol lor-
penetik harago, erdietsitako garaipenek beste gauza bat ere utzi dute

Igoeren urtea

agerian: taldeek duten zalego fidela. Publikoaren presentzia nabaria izan da jokaturako partida erabakigarrietan, eta hori ere bada nabarmen-
tzeko moduko marka. Argazkia: Jon Andreu Santa Cruz

Kirola eta politika:

Agerian geratu den sinbiosia

PALESTINAREN ALDEKO PROTESTA ETA EKIMENEK HARTU DUTE PROTAGONISMOA 2025EKO KIROL EKITALDIETAN, KIROLAREN PRAKTIKA GIZARTE-AFERETATIK KANPO EZ DAGOELA DEMOSTRATUZ.

Testua eta argazkia:

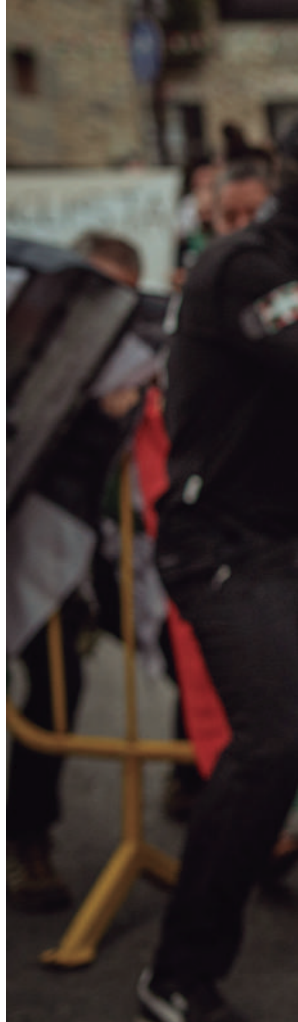
Aimar Gutierrez Bidarte

Estu lotuta egon dira kirola eta politika, ez da oraingo kontua. Alde bateko eta besteko interesak eta aldarrikapenak hauspotzeko baliatu izan da maiz. Kontrakoa defendatzen duten ahotsak ere asko dira, nahastu beharrik ez dagoela, baina ebidentziak hor daude, ikusi nahi dituenarentzat. Aurtengoa ere ez da salbuespena izan kirolaren eta politikoaren arteko sinbiosian, eta puri-purian egon da eztabaida. Palestinaren aldeko elkartasun olatuak bete ditu 2025eko kirol ekitaldi gehienak, guztiak ez esatearren. Oinarritzko printzipioa da: Genozidio bat gau-

zatzea ez dator bat, inondik inora, mundu mailako kirolaren gida-orri gorena den Karta Olinpikoan jasotakoarekin. Giza eskubideak defendatu behar ditu kirolaren praktiak. Oso argi geratu zen hori 2022an Errusia nazioarteko txapelketa guztietatik kanporatua izan zenean. Gehiago kostatu da hori ulertaraztea oraingoan. Gobernuek, kirol-federazioek eta kirol-ekitaldien antolatzaileek egin ez dutena lortu du gizarte-zibilak. Israelen parte hartzearen aurka mobilizatu dira milaka eta milaka herritar. Berezi ki sonatuak izan dira Espainiako Itzulian Israel Premier-Tech txirrin-

dularitza taldearen presentziaren aurka burututako protesta eta ekimen ugariak, tartean, Bilboko helmugaren blokeoa. Aiaraldean oihartzuna izan zuen Bilboko ekin-tza horrek: Artziniegako Jaietako kronoeskaladan hain zuzen ere.

Jai-girotik kanpo ere Palestinaren aldeko aldarriek tokia izan dute eskualdean gertatu diren kirol ekitaldietan. Txirrindularitza aparte utzi gabe, palestinar banderez jantzi zuten Urduñako portua abuztuaren 7an, Burgoseko itzuliaren hirugarren etapan. Ikusmira handia sortu zuen etapak; izan ere, Mikel Landaren itzulera

Artziniegako 'Resbalón' aldapa ezagunean Palestinaren aldeko ekintzaileen protesta irudikatu zuten, talde israeldarraren kirolarien igoera oztopatuz.

ekarri zuen lasterketa gaztelarrak. Hiru hilabete lehenago, Italiako Giroan, orno bat hautsi zuen Landak, Landismoaren esperantzak zapuztuz. Urduñako mendatean ez zuen aparteko distirarik erakutsi amurriorarrak, bai ordea, Palestinaren aldeko elkartasunak. Gorobel Mendi Ibilaldia ere bilakatu zen Palestinaren itsasargi; Tologorriko maldetan dimentsio erraldoieko palestinar bandera zabaldu zuten.

Ofizialtasuna

Dena da politika, baita kirolean ere. Israelen parte hartzea politika da. Noiz, nola eta non lehiatu politika da. Eta, noren izenean aritu kirolean ere politika da. Azken al-

darrikapen horri inoiz baino indartsuago heldu dio aurten Euskal Pilota Federazioak. Urtarrilean egin zituzten zuzendaritza berritzeko hauteskundeak eta Asier eta Aimar Amondo aita- seme audioarrek osatu zuten hautagaitza irabazlea. Ofizialtasunaren bidean buru-belarri lanean aritu da zuzendaritza berria, eta, aurten, estreinakoz aritu da Euskal Selektzioa zesta-puntako Nazioen Ligan. Txapelketak aurrez aurre jarri zituen Euskal Selektzioa eta Espainiako eta Frantziako taldeak. Zalaparta sortu zuen gaiak, politika eta kirola banaezinak direla erakutsiz, beste behin.

Baina Nazioen Liga ez da Euskal Selektzioak aurten jokatu duen na-

zioarteko txapelketa ofizial bakarra izan. Irailean Argentinan jokaturako trinketeko Munduko Txapelketan ere ordezkatu zituzten euskal koloreak. Naroa Saez Arregi orozkoarrak jantzi zuen selektzioaren elastikoa bertan, Olgetan taldeko Naroa eta Olatz Zulaikarekin batera. Orozkoko uztak "ilusioz" heldu zion Euskal Selektzioa ordezkatzeko erronkari.

Gehiago izan dira kirola gizarte-afereetatik aparte ez dagoela erakusten duten adibideak; Maderas de Llodioeko grebalariek Urduñako Mendi Lasterketan jasotako babesak izan daiteke horietako bat. 2026an ere lotuta etorriko dira, ziur, kirola eta aldarrikapena.

Mugarriz mugarri

igaro dute urtea kirolariek

Ibone Suarez

Bi lorpen esanguratsu erdietsi ditu Ibone Suarezek aurtan. Uztailean brontzezko domina lortu zuen Espainiako patinaje txapelketan, kadete-gazte kategorian eta modalitate librean parte hartu ostean. Hori baino lehen Euskadiko Txapelketa irabazi zuen laudioarrak. Irailean, aldiz, are garaipen nabarmenagoa eskuratu zuen, txapeldunorde izan baitzen Europako Patinaje Artistikoko Txapelketan. Kasu horretan modalitate librean lehiatu zen Lautxirrinkako kidea, Kadete kategorian. Lau urterekin hasi zen Suarez kirola egiten eta hamaika urterekin parte hartu zuen lehenengo aldiz txapelketa batean.

Uxue Palacios

Eskiaren esparruan zeresan handia sortu du Uxue Palacios Pereirok aurtan. Kirolari laudioarra sei lehiaketetan aritu da aurtan, eta emaitza oparoak izan ditu: bitan laugarrena izan da, beste bitan irabazlea eta bigarrena beste batean. Pirinioetan edota Norvegian egon da lehiatzen, besteak beste. Modu horretan, Espainiako Estatuko lehenengo izan da bere kategorian eta Europako bigarrena. Ondorioz, Munduko Txapelketan hartuko du parte 2026an. Hori baino lehen, baina, azken aitortza bat jaso du Palaciosek: Altzarrate Saria, kirolaren esparruan.

Jon Rivera

Jon Rivera Aulestia laudioarrak Espainiako Gimnasia Erritmikoko Txapelketa irabazi zuen uda hasieran, Junior kategorian. Ondorioz, Espainiako Estatuko 14 onenen artean lehiatuko da datorren denboraldian. 2021tik darama Espainiako Txapelketan parte hartzen eta 2023an hirugarren postua lortu zuen Santanderrin, uztaiarekin. Urte berean Euskadiko Txapelduna izan zen sailkapen orokorrean, eta aurtan ere marka berdina lortu du. 7-8 urterekin hasi zen Rivera gimnasia erritmikoa praktikatzeko, Amurrioko Aresketa klubean.

ESKUALDEKO KIROLARI UGARI NABARMENDU DIRA AURTEN.
BATZUENTZAT, AURTEN ERDIETSITAKO LORPENAK BESTE
MUGARRI BAT IZAN DIRA JADA OPAROA IZAN DEN IBILBIDEAN.
BESTE BATZUENTZAT, ALDIZ, EUREN LEHEN GARAIPENEN
URTEA IZAN DA 2025A.

Mirari Gotxi

Mugarriz mugarri ibili da Mirari Gotxi. Espainiako Ziklo-kros Txapelketan lehiatzen hasi zuen urtea, eta bosgarren sailkatu zen. Jarraian, astebetez aritu zen Movistar talde profesionalarekin entrenatzen. Espainiako Kopako etapa bat irabaztea ere lortu zuen ekainean. Baina bere urteko lorpenik esanguratsuenak uztaitlean iritsi zen, Aiarako Emakume Biraren II. edizioa irabaztea lortu baitzuen. Urrian bi garaipen eskuratu zituen Portugalen, eta Europako Ziklo-kros Txapelketan parte hartzea lortu zuen horrela. Azaroan izan zen norgehiagoka hori, eta 21. postuarekin itzuli zen etxera.

Ane Ramos Izaga

Ane Ramos Izaga kale patinatzaile amurriarra palmaresa handitzen doa apurka-apurka. Bere azken lorpena Espainiako *half-pipe* txapelketa irabaztea izan da. Hori baino lehen Euskadiko Txapelketako *street*, *bowl*, *park* eta *half-pipe* diziplinetan gailendu zen eta Botxo-Contest nazioarteko txapelketan ere berea izan zen garaipena. Garaikur horiekin guztiekin uztatik bikaina izan du gazte amurriarrak: "Urte honetan amaitutzat ematen dut nire denboraldia, baina entrenamenduak urte osoan jarraituko ditut, hobetuz jarraitzeko".

Asier Castilla

Asier Castilla urduñarrak Euskadiko senior kategoriatik txapeldun berria izatea lortu zuen ekainean Seguran eginiko lasterketan. Berez, ibilbidea ez zen oso luzea, baina zortzi mendate zituen. Etengabe igo eta jaitsi behar ziren kirolariak eta, testuinguru horretan ondo moldatzen denez, irabaztea espero zuen. Gaztea izan arren, ibilbide luzea du urduñarrak dagoneko. Hainbat lorpenen protagonista izan da, podiumak zapaldu ditu, Arabako txapelduna izan da eta Espainiako Txapelketetan parte hartu du, besteak beste.

Sugarrak

Sugarrak klubeko emakumeen haur taldea Arabako txapelketa izan zen maiatzean. Horretarako, Zaroabe garaitu behar izan zuen bere etxean, Amurrioko Bañueta Kiroldegian jokatu baitzuten lauko finala. Jokalarien konpromisoa nabarmendu zuten entrenatzaileek: "Hamar neskekin hasi genuen denboraldia, baina batek taldea utzi behar izan zuen. Aintzat hartuta partidak galdutzat ez jotzeko zortzi jokalarirekin agertu behar zarela, guztiek egin dute ahalegina astebururo jokatzeko".

Naroa Saez Arregi

Naroa Saez Arregi hautatu zuen Euskal Selektzioak bere koloreak ordezkatzeko ofizialki lehenengo aldiz Argentinan jokatutako trinketeko Munduko Txapelketan. Olgetan taldeko Naroa Zulaika eta Olatz Zulaikarekin batera joan zen orozkoar gaztea txapelketara. Ez zuten irabazterik izan, baina joate hutsak pena merezi izan zuen. "Ilusioz beteta nago Munduko Txapelketa Euskal Selektzioarekin jokatzeagatik, baina ez dut presiorik sentitzen", adierazi zuen kirolariak Argentinara abiatu baino lehen Aiaraldea Komunikabideari eskainitako elkarrizketan.

Ander Urkiza

Ander Urkizak ez du atsedenik hartu bere saillkapena hobetzeko asmoz. Martxoan Bizkaiko Tennis Txapelketa irabazi zuen Junior modalitatean. Maiatzean txapel-dunordea izan zen Euskadiko Txapelketan, eta Espainiakora joan zen. Bere palmaresa handitzen jarraitu zuen udan, beste hainbat txapelketa irabazita: Valentzian, Alacanten, Getxon, Durangon edota Kantabrian. Urkizaren eskarmentua zabala da tenisean. Izan ere, bost urterekin hasi zen jokatzen Audioko klubean eta zortzi urterekin lehiaketetan parte hartzen zuen dagoneko, eta Arabako txapelketa izan zen 2021ean.

Jon Luja

"Egun historikoa" izan zen apirilaren 12a Audi Tennis Taldearentzat, bertako kideen hitzetan. Izan ere, Jon Luja Urquijok Euskadiko Txapelketa irabaztea lortu zuen Alebin kategorian, eta marka hori lortzen duen lehen audioarra bilakatu zen. Klubeko kideak "pozik eta zoriontsu" azaldu ziren euren jokalaria lortutako markarekin. Gainera, nabarmendu zuten Luja "torneo bikaina" egin zuela, "set bat bera ere galdu gabe". Garaipen horrek Espainiako Tennis Txapelketan parte hartzeko aukera eman zion gazte audioarrari, eta hala egin zuen ekainean.

Iker Colmenero

Lasterketa paregabea egin zuen martxoan Iker Colmenero txirrindulari laudioarrak Nafarroan eta, horri esker, Altsasuko Udaberriko XXXIX. Saria irabazi zuen. Etapa ez zen samurra izan: 80 kilometroko ibilbidea zen, Altamirako mendatea hiru aldiz zeharkatuta.

John Garcia

John Garciak bigarren postua eskuratu zuen ekainean Espainiako Muay Thai Txapelketan, 55 kilo azpiko kategorian lehiatuta. Duela sei urte hasi zen amurriarra K-1 egiten, baina duela bi urte hautatu zuen muay thain aritzea.

Iker Larrazabal

Zeresana eman du Iker Larrazabalek aurten. Buruz Buruko Txapelketa Nagusian parte hartu duen lehen aldia izan da, eta ezustekoa eman du bertan, partida guztiak irabazi eta finalerdietara iristea lortuta, gero finalera iristerik izan ez zuen arren.

Izaro Blanco

Europako Unibertsitateen arteko Kick Boxing Txapelketan gailentzea lortu zuen Izaro Blancok udan Polonian, EHU ordezkatzen. Azpimarratu beharra dago orozkoarrak palmares izugarria duela, eta munduko txapelduna izan dela aurretik.

Izaskun Bengoa

Ipar-martxako marka guztiak hausten jarraitu du Izaskun Bengoak. Ipar-martxako Espainiako Txapelketa Indibiduala irabazi zuen amurriarrak maiatzean. Txapelketan parte hartzen duen bosgarren aldia izan da, eta irabazten duen bigarrena.

Ion Egia

Denboraldiko markarik onena erdietsi zuen Ion Egia Barañanok abuztuaren 17an Lizarran, Lizarrako Garaikurra- ren XXVIII. edizioa irabazita. Alimco-Campagnolo taldeko txirrindulari gazteak bakarrik gurutzatu zuen helmuga.

Laudio Xake Kirol Kluba

Laudio Xake Kirol Kluba Arabako txapelduna izan zen taldekako kategorian eta, horren ondorioz, Euskal Ligan aritzera igaro zen. Taldeko kideak pozik daude, duela 15 urte egon baitziren kategoria horretan azkeneko aldiz. Urtarri-lean hasi zen taldekako txapelketa Araban eta zazpi jardunaldi jokatu zituzten guztira. Laudio-ko taldea onena izan zen lehen kategorian, baina lehia oso estua izan zen.

Maitane Cuadra Garazi Gardoki

Arabako Tenis Txapelketako podiumera igotzea lortu zuten Maitane Cuadrak eta Garazi Gardokik otsailean, txapeldun eta txapeldunorde moduan, hurrenez hurren. Emakumez-koen kimu mailan lehiatu ziren Laudio Tenis Klubeko jokalaria. "Egindako lanak ez du engainatzen. Bost urtetatik daramate tenis-eskolan jokatzeko eta entrenatzeko, eta lortutako maila begibistakoa da. Datozen belaunaldiak ere maila berdinari eutsiko diote", nabarmendu zuen euren entrenatzaileak txapelketa irabazi berriari.

Jorge eta Enai Bengoak

Dominekin itzuli ziren Bengoa aita-semeak Espainiako K-1 txapelketatik. Jorge Bengoak 75 kilo azpiko kategorian parte hartu zuen eta bere semeak, Enai Bengoak, 25 kilo azpikoan. Biek eskuratu zuten brontzezko domina K-1 kirolean. Horrez gain, Enaik Open Iberiarrera joan zen azaroan eta bigarren postua eskuratu zuen, eta Jorge semiprofesionalen esparruko Euskadiko OMKE Txapelketan gailentzea lortu zuen Amurrión eginiko borrokaldiaren ostean, abenduan. Bere azken borroka izan zen hori, amaitutzat eman baitu bere kirol ibilbidea.

Uxue Mendia

Bosgarren denboraldi baterako kontratua sinatu du Uxue Mendiak Elche CFrekin, bertako taldeko kapitaina izaten jarraitzeko. 27 urte ditu jokalaria laudioarrak, eta ibilbide oparoa egin du futbolari gisa. Ugaon aritu zen zazpi urtez, Aurrera de Vitoriara igaro zen gero eta Alavesera egin zuen salto jarraian. Elche CF taldera igaro zen gero, eta bertan aritu da ordutik hona. Klubeko kideek nabarmendu dute jokalaria beterranoenetako bat bilakatu dela, eta taldearen "mugarri garrantzitsuetan" hartu duela parte, 2023an bigarren mailara igota, besteak beste.

Itziar Urkijo Cela
Unibertsitate irakaslea

Lokatzaren pedagogia

Zarata eta plastikoz betetako mundu honetan, lokatz eta isiltasuna izan nahi dut idatzi zuen Eduardo Galea-nok. Eta agian horregatik, agian beste milaka arrazoi isilek bultzatuta, gero eta lagun gehiago ari dira mendiko bideetara jotzen: lokatzaren hozkada eta isiltasun zabal bat topatzea bilakatu delako gure egunerokoaren aurkako antidoto sotilena.

Menditik korrika egitea ez da fenomeno berria. Gure arbasoek industriaren hodeietatik egiten zuten ihes, mendian gorputzak bere erritmo zaharra gogoratzen zuelako, bihotzak patxadaz egiten zuelako lan eta eguneroko presioak atzeko planora jausten zirelako. Gaur egun panorama ez da asko aldatu. Gaurko korrikalariak ez dira epika bila igotzen, askotan, barruko zarata isilaraztera baizik. Honelako parajeetan ere, osasun mentalaz hitz egiten da, nahiz eta kontzeptu kontra-jariak diruditen. Norbaitek korrika egiten du bizirik sentitzeko; beste batek, ez sentitzeko. Biak dira gizatiarrak, baina ez berdinak.

Gaur egun menditik ibili baino, korrikan ibiltzen gara, gizartearen erritmo azkarrekin bat eginez. Badirudi abiadura bihurtu dela askatasunaren sinonimo eta

mendiko bideetan ere hasi garela presaren hizkuntza hitz egiten. Askorentzat, denboraren estresak, strava-ren presioak, markak obsesio bihurtzeak nahastu du dena. Aspaldi kamera atzean bizi zena, fokoen pare bizi dutelako askok. Gailurrak ez dira jada helmuga soilak: erakusleho bihurtu dira. Baina mendia ez da horretarako sortu. Mendia ez da like artean mendratzen den istorioa, ezta helburu bakar batek gidatutako ibilbidea ere. Mendian isiltasunak ez du dena baretu, ezta altuerak guztia argitu ere. Badira karga emozionalak motxilan sartzen ditugunak, eta beste batzuk, berriz, gailurre-ra iritsi arren, beti gure atzetik jarraitzen dutenak.

Azken batean, mendian ikasten da ongi: ez dago zertan azkar joan, ez zertan urrun iritsi. Nahikoa da pausoa ematea, haizeak masailean jotzea eta barruan daramagun guztiari tokia egiten uztea. Horregatik bilakatzen dira lokatz eta isiltasun hauek gure bizitzako erregistro zintzoenetako batzuk. Eta agian horregatik, Galeanoren hitzak bueltaka dabilta oraindik ere gure artean: zarata eta plastikoz beteriko mundu honetan, lokatz eta isiltasun apur batek oraindik ere baduelako zer esan.

GANORA

KOPAS

IDEIAK GAUZATZEN DITUGU

Trofeoak, Kopak, Txapelak, Plakak, Giltzatakoak, Pinak, Kamisetak, Zapiak, Amantalak, Sukalkit, Laser grabaketak, Metakrilatoa, Promozio artikulua, Sari instituzionalak, Merchandisinga, Grabatuak, Taillaketak, Brodatuak, Errotulazioa, Biniloak, Lonak, 3D inprimaketak, Estanpazioak...

Aiarako Industrialdea 8, 01479
MURGA / ARABA
945 39 94 05 fabrica@kopas.es

Alda. Urkijo 88 - 2 - 48013
BILBAO / BIZKAIA
944 42 22 24 kopas@kopas.es

Batzuk badoaz, beste batzuk badatoz. Maiatzean egin zuten Orozko Rock jaialdiaren azken edizioa, bost urteko ibilbideari amaiera emanez. Astebete beranduago, aldiz, Aiara Fest jaialdiaren lehen edizioa egin

Amaierak eta hasierak

zen Amurrion, milaka bisitari erakarrita. Bi jaialdi, bi eredu: herritarra-
goa eta txikiagoa lehena, profesionalagoa eta jendetsuagoa bigarrena,
baina biak ala biak eskualdeko musikazaleen ekimenetik sortuak.

Gustu guztietarako

doinuak Aiaraldeko eszenan

NØT

Izena: Ikusi

Zigilua: Autoekoizpena

Martxoan aurkeztu zuen lehen kanta NØT talde aiaraldearrak, eta apirilean igo zen lehenbiziko aldiz oholtza batera, Amurrioko Gaztetxean. Ordutik hona estudioan sartuta aritu da rock hirukotea, bere lehen EPa prestatzen. Durangoko Azokan plazaratu zuten lau kantuz osatutako lan hori, Musika Zuzeneanen postuan. Euren entsegu tokia den Burobio Kultur Elkartean bertan egin zuten diskoaren grabaketak, Asier Ibarluzea Udaeta amurrioarraren gidaritzapean. Nahasketa eta mastering-a, aldiz, Manuel Pajaroren esku egon zen.

Loza

Izena: Shinobi

Zigilua: Autoekoizpena

Josu Lozano urduñarrak urte ugari daramatza rap-a egiten Loza izen artistikoarekin. Aurten *Shinobi* izeneko EPa plazaratu du formatu fiskoan, bere ibilbideko etapa bat ixteko. "Iaz etapa aldaketa izan nuen nire bizitzan. Hausnarketarako tarteak izan zen, eta hori jaso nahi nuen abesti bat baino zeozer handiagoan. Forma eman nion eta horrela atera nuen bost abestiko EP hau", azaldu zuen musikariak Aiaraldea Komunikabideari eskainitako elkarrizketan, "ez da disko luze bat, baina uste dut nahiko ondo islatzen duela zer izan den niretzat etapa aldaketa hori".

Barrrk

Izena: Barrrk

Zigilua: Autoekoizpena

Urtebete eskaseko ibilbidea egin du Barrrk taldeak, baina mugarririk esanguratsuak lortu ditu dagoeneko. 2024ko azaroaren 29an eskaini zuten lehen kontzertua Orozko, Audio, Bilbo eta Malagako musikariz osatutako bandak, eta aurtengo maiatzean plazaratu zuen lehen grabaketa. Kontzertuak ematen jarraitu zuen laukoteak, harik eta irailean zazpi abestiko diskoa plazaratu zuen arte. Lan hori baliatu zuten Gaztea Make-ta Lehiaketara aurkezteko, eta Harrobia Saria eskuratu zuten bertan. Horri esker, EPa grabatzeko aukera izango dute Oso Polita diskoetxearekin.

BESTE URTE BATEZ, ANIZTASUNA IZAN DA NAGUSI ESKUAL-DEKO MUSIKA PANORAMAN. PUNK ETA ROCK DOINUEK BADUTE NOLABAITEKO NAGUSITASUN BAT, BAINA RAP EDO ESTILO KLASIKOKO HARRIBITXIAK ERE UTZI DITU 2025AK.

Igor Arzuaga

Izena: Eider laukotea
Zigilua: Gaztelupeko Hotsak

"Inoiz argitaratu duen disko-rik onena" plazaratu du aurren Igor Arzuagak, musikari aretarak Aiaraldea Komunikabideari ziurtatu zionez. Musikeneko ikasleek sortutako Eider hari laukotearekin osatu du albuma. Gauzak hala, instrumentuak albo batera utzi eta ahotso jartzeraz mugatu da sortzaile aiaraldearra, musikaren ardura guztia laukotearen esku utzita. El Cantón de la Soledad estudioan grabatu zituzten diskoko hamar kantak eta Gaztelupeko Hotsak diskoetxeak argitaratu du lana, Arzuagaren lehen albuma plazaratu zuen zigilu berak.

Cabron Dandy

Izena: Lo inmediato
Zigilua: Autoekoizpena

Beteranoen itzulera moduan definitu daiteke Cabron Dandy proiektua. 2024ko udan sortu zen taldea, Aiaraldeko punk eta rock eszenan urte luzez aritutako lau kideren eskutik: Luis Vil (Ironie Cancer Phobia, Triturbo, Ricoamor, Mushkum), Iñigo (Flying Pigs, The Drellas, Lovercraft), Toro (La Depre Gallega, Flying Pigs, Sobrino sobrado, Voltium) eta Rami (Zen, Al infierno en goitibera). Aurtengo urrian plazaratu dute euren lehen diskoa, hamar kantuz osatutakoa: *Lo inmediato*. Rock soinu gordinak dira nagusi bertan, laukotearen izaerarekiko erabateko leialtasuna bermatuz.

Blanco y en bolsa

Izena: Ke ardan las calles
Zigilua: Autoekoizpena

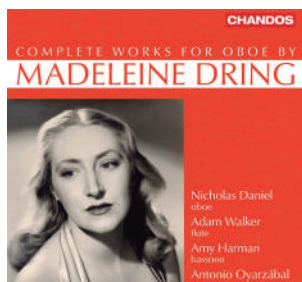
Ke ardan las calles diskoa plazaratu zuen Blanco y en bolsa taldeak urte hasieran. Laudion kokatutako musika proiektua da Blanco y en bolsa, eta Pelosek, Txarlyk, Fantoñok eta Tarantulak osatu zuten 2019an. Musikari beteranoak dira guztiak eta punk zein hardcore azkarraren bidea hartu dute lehen lan honetan. Nahiko kanonikoa da diskoa zentzu askotan (sistemaren eta politziaren kontrako abestiak, matxinadaren aldekoak eta drogei buruzko aipu ugari, abesti laburrak eta abiadura handikoak), baina kutsu propioa utzi dute, baterian bereziki.

Madalen

Izena: Polillas eta Hainbat eta hainbeste
Zigilua: Autoekoizpena

Musikak inguratu du beti Madalen Artetxe amurriarra. Belgorriko abeslari gisa dihardu gaur egun, baina aurten urrats bat gehiago eman du, barkakako proiektua abiatuta Madalen izenpean. Bi abesti plazaratu zituen udaberrian: *Polillas* eta *Hainbat eta Hainbeste*.

Antonio Oyarzabal

Izena: Complete works for oboe by Madeleine Dring
Zigilua: Chandos Records

Madeleine Dring: Complete Works for Oboe diskoan parte hartu du aurten Antonio Oyarzabal pianojole audioarrak. Nicholas Danielek (oboea), Adam Walkerrek (txirula), Amy Harmanek (fagota) ere parte hartu zuten Madeleine Dringen konposizioen grabaketan. Madeleine Winefride Isabelle Dring konpositorea, antzezlea eta abeslaria izan zen eta antzerkian, telebistan eta irrartian lan egin zuen. 1923ean jaioa, 1977an hil zen eta XXI. mendean hasi dira bere lanak aldarrikatzen eta berreskuratzen. Zeresana izan du diskoak, BBC Classical irrartian aurkeztu baitzuten singlea.

Deriba

Izena: Esnatu, Vacío, Noiz Arte eta Sin Dirección
Zigilua: Autoekoizpena

Indartsu hasi zuen Deriba taldeak urtea. Lau single plazaratu zituen guztira Aiaraldeko laukoteak urtariletik maiatzera bitartean: *Esnatu*, *Vacío*, *Noiz Arte* eta *Sin Dirección*. Soinuari bezainbeste garrantzia eman zioten irudiari, bioklip bana plazaratu baitzuten kantu bakoitzeko. Lau abesti horiek baliatu zituzten udazkean Gaztea Maketa Lehiaketara aurkezteko. Tartean, hainbat kontzertu eman dituzte eskualdeko areto, taberna zein jaietan, metal erritmoak eta doinu melodikoak uztartuta. Urrian, aldiz, grabaketan estudioan sartu ziren berriz.

Xabi Bastera eta Egoitz Uriarte

Izena: Dos amigos
Zigilua: Autoekoizpena

Bost abestiz osatutako lana plazaratu dute aurten Xabi Bastera eta Egoitz Uriarte musikariek. Bi lagun arteko sintonia on hori da, hain zuzen ere, lanari izena ematen diona: *Dos amigos*. Patxadaz grabatu dute Basterrak eta Uriartek *Dos amigos* diskoa, presarik gabe. 2023ko Gabonetan hasi ziren lanean. Zazpi-zortzi kanta grabatu zituzten guztira, baina bost abestik soilik egin dute jauzi amaierako lanera. Epe laburrerako inolako asmorik gabe egin dute publiko etxean goxo grabatutakoaren emaitza. Baina, entzuleen harrera ona ikusita, ez dute zuzenekoren bat edo beste egiteko aukera baztertu.

Literatura genero anitz

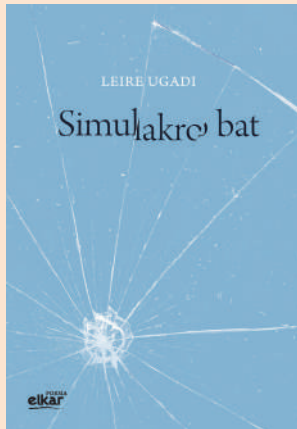
2025ean Aiaraldean

Antropozenoaren nostalgia

Idazlea: Patxi Iturregi
Argitaletxea: Elkar

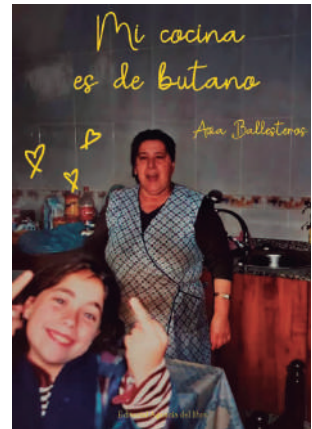
Antropozenoaren nostalgia narrazio-liburua argitaratu zuen Patxi Iturregik urte hasieran, Elkar argitaletxearen eskutik. Orainaldiari eta etorkizunari ironiaz begiratzen dioten hamasei ipuin bildu ditu idazleak, haien arteko loturarik gabekoak. Hainbat dis-topia eta heterotopia irudikatzen dituzte kontakizunek; hau da, etorkizunean kokatutako ongizatearen aurkako gizarteak edo arau propioak dituzten mundu paraleloak.

Simulakro bat

Idazlea: Leire Ugadi
Argitaletxea: Elkar

Aspalditik darama Leire Ugadi olerkiak idatzi eta Interneten argitaratzen. Hainbat aldiz jaso du liburu bat plazaratzeko proposamena, baina aurrean eman du urratsa, Elkar argitaletxearekin, *Simulakro bat* argitaratuta. “Bizitza artezten duten egitura eta dinamikak” jorratu ditu urduñarrak bere lehen bilduma fisikoan. Nabarmendu du ez duela pertsonen idazten, “egoerez” baizik, eta hori ulertu behar dela “liburuan murgildu” ahal izateko.

Mi cocina es de butano

Idazlea: Aixa Ballesteros
Argitaletxea: Agencia del libro

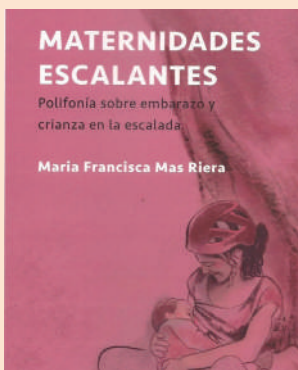
2024 amaieran plazaratu zuen Aixa Ballesteros Fandiñok bere lehen olerki liburu. Urduñarra erizaina da ikasketaz, baina bide hori alde batera utzi eta Madrilera joan zen bizitzera, dantza urbanoan formakuntza jasotzeko helburuarekin. Proiektu artistikoetan murgiltzeko ausardia eman zion horrek, eta horren fruitu da poesia bilduma hau. Langile identitateari eta prekarietateari buruz mintzatzen da idazlea, bere istorio pertsonaletatik abiatuta.

Arde la niebla

Idazlea: Endika Diaz
Argitaletxea: Autoekoizpena

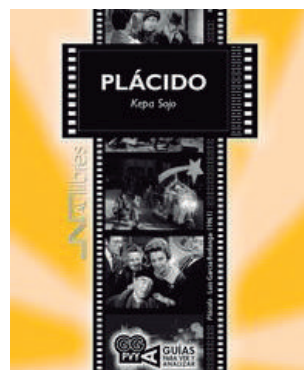
Argazki-erakusketak izandako arrakastaren ondoren, liburu formatuan plazaratu du Endika Diazen *Arde la niebla* proiektua, 1962an Urduñako mendatean gertatutako istripua ardatz.

Maternidades escalantes

Idazlea: Maria Francisca Mas Riera
Argitaletxea: DDT Liburuak

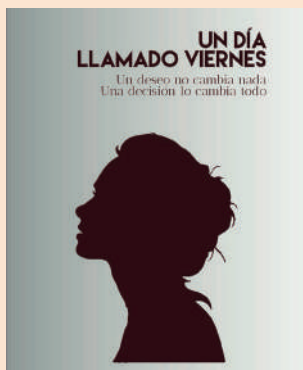
Maria Francisca Mas Riera Mallorcakoa da, baina Laudion bizi da gaur egun. Hiru liburu argitaratu ditu, hirurak eskalada eta feminismoa uztartuz. Amatasuna izan du ardatz azken lan honetan.

Plácido

Idazlea: Kepa Sojo
Argitaletxea: Nautilus

Luis Garcia Berlangaren filmei buruzko hiru lan plazaratu ditu Kepa Sojok guztira, hirurak Nautilus argitaletxearentzat. Aurten plazaratu du azkena, *Plácido* film mitikoa aztertuta.

Un día llamado viernes

Idazlea: Begoña Tome Roman
Argitaletxea: Autoekoizpena

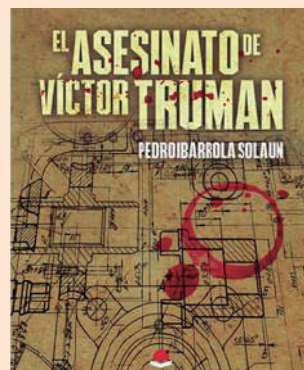
Eleberri laburra plazaratu du Begoña Tome Roman laudioarrak. Bere hitzetan, ariketa terapeutikoa izan da, bizitzako gai nagusiei buruz hausnartzeko.

Al otro lado del mar

Idazlea: Amado Gomez Ugarte
Argitaletxea: Betagarri Liburuak

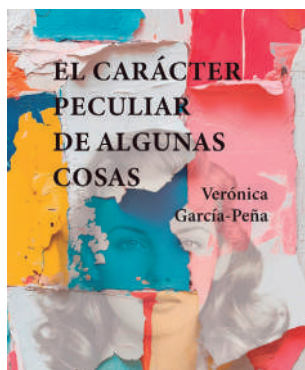
Aurten plazaratu du Amado Gomez Ugartek eleberri hau, duela hamar urte baino gehiago idatzi eta Gabriel Sije saria irabazi zuen arren.

El asesinato de Victor Truman

Idazlea: Pedro Ibarrola Solaun
Argitaletxea: Círculo Rojo

Misterioz betetako thillerra osatu du Pedro Ibarrola Solaun amurriorak aurten argitaratu duen liburu berrian, hilketa batek abiatuta.

El carácter peculiar de algunas cosas

Idazlea: Verónica García-Peña

Argitaletxea: Uve Books

Verónica García-Peña jatorri okondorrek idazleak hamar kontakizun labur bildu ditu bere liburu berrian. Ipuin bakoitza kolore batu lotuta dago eta emozio bat sinbolizatzen du.

Aromas

Idazlea: Ziortza Karrantza Ramirez

Argitaletxea: Distrito 93

Ziortza Karrantza Ramirez psikologo eta sexologoak *Aromas* eleberria argitaratu zuen 2024 amaieran. Berak bizitako terapia oso hunkigarri batetik abiatu zen istorioa josteko.

Pacto de silencio

Idazlea: Haizea López

Argitaletxea: Uzanza Editorial

Artziniegan girotutako *Pacto de silencio* eleberria argitaratu zuen Haizea Lopezek udaberrian. Herriarekiko duen lotura estua misterioz beteriko istorioan islatu du idazle getxoztarrak.

Amar, arder y repetir

Idazlea: Maitane Pérez Gómez

Argitaletxea: Editorial Gusanillo

Emakume gazte baten bizipenetan zentratzen da Maitane Pérez Gomezen lehen eleberria, harreman toxikoak erdigunean jarrita.

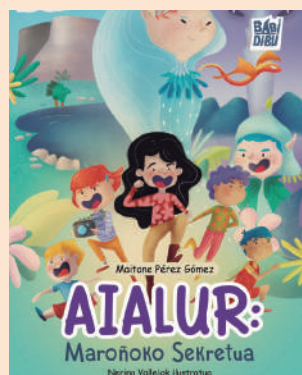

El legado que seremos

Idazlea: Almudena Otaola

Argitaletxea: ALT autores

Euskal familia baten hainbat belaunaldiren kontakizuna izan du ardatz Almudena Otaolak bere lehen eleberrian, XIX. mendeko Okondon hasita.

Aialur: Maroñoko sekretua

Idazlea: Maitane Pérez Gómez

Argitaletxea: Babidi-Bú

Eleberri batekin aski ez, eta proiektu berri bat erditu du Maitane Pérez Gomezek aurten: 7-8 urte bitarteko haurrentzako ipuin ilustratua, Maroñon girotutakoa.

Izaskun Alonso Saratxaga
Margolaria eta EHuko irakaslea

Arrakaletan loratzen dena

Laudion eta Aiaraldea osoan, kultura ehun fin gisa mantentzen da, iraunkortasunez, keinu txikiz eta aha-
legin komunitarioz egina, ekosistema berezi bat bizirik
mantentzen duena. Hemen, non memoria industrial
oraindik entzuten den ibaiaren ertzetan eta lantegi
birmoldatu edo hutsetan, praktika kulturelek arra-
kaletan hazten ikasi dute: auzo-elkarteak, kolektibo
feministak eta tokikotik globalerantz lan egiten duten
artistak.

Aiaraldearen bizitasun kulturala ez da ikusgarritasu-
netik ulertzen, giza dentsitatez baizik. Ekimenak as-
kotan larrialdi partekatuetatik sortzen dira: eguneroko
bizitzan euskarari eusteko beharra, sortzaileen arteko
laguntza-sareak eratzea, gazteek beren lurraldea izen-
datzeko hizkuntzak aurkitzea. Azken urteotan, gaine-
ra, kulturaren balio politikoari buruzko kontzientzia
argia sortu da: ez soilik entretenimendu gisa, baizik
eta eraldaketa sakonak izan dituen eskualde batean
nor garen eta zer izan nahi dugun pentsatzeko tresna
gisa.

Proiektuek askotariko mapa osatzen dute, eta ber-
tan tradizio errotoak eta praktika berriak elkartzen
dira. Lurralde-feminismoaren presentzia funtsezkoa
izan da begiradak lekualdatzeko, historia beste konta-
kizun batzuetatik berrikusteko eta zaintzak kultura-az-

piegitura gisa aldarrikatzeko. Memoriak ere (industria-
la, landa-eremukoa, migratzailea) bizirik dirauen gaia
da pinturatik, performancetik, soinutik edo espazio
publikoan esku hartzetik lan egiten duten sortzaile
askorentzat.

Hala ere, ekosistema hori egiturazko hauskorta-
suneekin bizi da: prekarietate ekonomikoa, sorkun-
tzarako espazio egonkorren falta, deialdi puntualen
mendekotasuna eta jarraitutasunaren aldeko apus-
tua egiten duten politika kulturalen beharra. Kezkaga-
rriena da kulturak oraindik ez duela leku estrategikorik
iruditeria politikoan.

Apustu argirik gabe, aukerak eta talentua galtzen
ditugu, lurraldean geratu eta hura hazi zein elikatu
lezaketenak. Kultura ezin da legealdi-aldaketen edo
kidetasun koiunturalen mende egon. Jarraitutasuna,
egonkortasuna eta ikuspegi partekatua behar dira,
sortzaileei laguntzea ez baita gastua, inbertsioa baizik.

Aiaraldeak energia, ideiak eta pertsonak ditu. Era-
kondeek, eragileek eta herritarrek kultura bizitzaren
eragile nagusia izan daitekeela (eta izan behar due-
la) onartzea besterik ez da falta. Lurraldea bere zatia
egiten ari da; orain babesa irmoa, bidezkoa eta epe
luzerakoa izan behar da. Kultura zaintzen denean, lu-
rraldea loratu egiten delako.

Aiaraldea zineman

pantailaren aurrean zein
atzean presente

Gaua

Paul Urkijoren *Gaua* filmak badu Aiaraldeko kutsua. Izan ere, eskualdeko laiaiai irrintzi taldeak parte hartu zuen fantasiazko pelikula horren soinu bandaren grabaketan, Maite Arroitauregi Aranburu 'Mursego', Aran Calleja eta Ibon RG musikariekin batera. Sitgeseko jaialdian estreinatu zen ikus-entzunezkoa, eta bertan egon ziren Aiaraldeko irrintzilariak, lan-taldeko gainontzeko kideekin batera. Bertan konprobatu ahal izan zuten euren irrintziek presentzia argia izan zutela azken emaitzan. Azaroaren 14an iritsi zen filma zinema aretoetara.

Jone, batzuetan

Kevin Iglesias amurriarra da aurtien estreinatutako *Jone, batzuetan* filmaren ekoizlea. Bere hitzetan, "oso modu berezian" egin zuten pelikula, ez zen "ekoizpen oso ortodoxoa" izan. Baina horrek askatasuna eman zion Sara Fantova zuzendariari bere begirada islatu ahal izateko. "Era komunitarioan egin dugula esaten dugunean, bada logistikoki oso aukera murritzak genituelako eta nahitaez kolektibitatearen, konpartsen eta Bilboko auzo elkarten laguntza behar genuelako. Hori gabe filma egitea ezinezkoa izango litzateke", aitortu du Iglesiasek.

Juventud que no se atreve

"Hezkuntzaren eta bizitzaren ilusioaren" aldeko film laburra estreinatu zuten Audio eta Amurrioko EPAko ikasle eta irakasleek ekainean. Luis Vil zinemagileak zuzendu zuen filma, eskolako kideen deia erantzunez. Benetako gertakietan oinarrituta dago pelikula, lokalizazioak eta pertsona batzuk fikzionatu dituzten arren, "istorioa zinema formatura eraman ahal izateko". Vilen hitzetan, helduen eskoletan ikasten duten pertsonen errealitatea du ardatz kontaktizunak, begirada jarritz ikasleen artean dauden baliabide ezberdintasunetan.

BESTE URTE BATEZ, AIARALDEAK EMAN DU ZERESANA
ZINEMAREN ESPARRUAN, ESKUALDEAN GRABATU DIREN
FILMEENGATIK EDOTA BERTAKO SORTZAILEEK
EGINIKO LANAK MEDIO.

Ezina ekinez egina

Ekainean egin zuten *Ezina ekinez egina* dokumental laburraren aurrestireinaldia Amurrio Antzokian. Jose Miguel Llanok ekoiztu du 20 minutuko ikus-entzunezkoa, eta Amurrion sortutako izen bereko elkartearen jarduna du ardatz. Aniztasun funtzionala duten pertsonen mendira igotzen laguntzen diete elkarrekin horretako kideek, horretarako berariaz diseinatutako tresnak baliatuta. Mendiaren drone bidez grabatutako irudi ikusgarriak ditu dokumentalak. Hala ere, filmaren ardatza Amaurre Ikastetxeko klase batean gertatzen da, bertako ikasleek parte hartzearekin.

Cuatro paredes

Ibon Cormenzana zuzendariak aurtur estreinatu du *Cuatro paredes* filma. Urduñako Alde Zaharreko etxebizitza batean grabatuta daude pelikulako eszena gehienak, irudiren bat Antzinako Andra Maria Ikastetxekoa den arren. Berez, ez da izan Cormenzanak Urduñan grabatzen duen lehen aldia. Hain zuzen, *El bus de la vida*ren erroldajea ere hirian izan zen eta zuzendaria oso pozik geratu zen izandako harrerarekin. Familia gurasobakarren prekarietatea du ardatz ikus-entzunezko berriak eta Save The Children gobernuz kanpoko erakundearekin elkarlanean garatua dago.

Maspalomas

Urduñan grabatutakoa da baita Moriarti ekoiztearekin seigarren film luzea: *Maspalomas*. Aurtur iritsi da filma zinema aretoetara, Donostiko Zinemaldian estreinatu ostean. Eskualdeko bizilagunek hiriko hainbat toki ikusi ahal izan dituzte pantailan proiektatuta. Pelikulak Vicenteren, adineko gizon homosexual baten, bizitza kontatzen du. Adinekoen egoitza batean sartzen denean, armairura itzultzea erabakiko du. Hain zuzen, adinekoen egoitzan dago giroa filmaren zati handiena, eta eszena horiek Urduñan grabatuta daude.

The Glass Magazine

The Glass Magazine filma plazaratu du Josu Vaquerizok aurren, eta saria jaso du Weyauwega International Film Festivalen. Zinemagile audioarrak bizi den hirian grabatu du pelikula, Brightonen, eta berak egin ditu lan tekniko eta artistiko gehienak.

Aho beltza

Uxue Derecho da *Aho beltza* film laburreko protagonista. Azaroan grabatu zuen pelikula aktore audioarrak Zumaian. Miguel Garces, Dorleta Urretabizkaia eta Sambou Diaby aktoreek ere hartu zuten parte, eta Alba Lozano da zuzendaria.

Zezena eta umea

Orozkoko Bengoetxea auzoan grabatu zuten film labur hau. 1960. hamarkadan familia txiro baten aurrera ateratzeko ahalegina du hizpide Igor Garcia zuzendariaren lanak. Txemari Ortiz de Luna tertangarra izan zen ekoizpen-burua.

Musika jaialdiak aurrez aurre

OROZKO ROCKEN AGURRAK ETA AIARA FESTEN JAIOTZAK FESTIBALEN JOERA ETA DINAMIKEI BURUZKO HAUSNARKETA JARRI DU MAHAIGAINEAN, GURERA ERE HELDU BAITIRA.

Testua: **Maidier Ramirez Martin**

Argazkiak: **Aimar Gutierrez Bidarte**

Festibalek hamarkadak daramatzate jendea musikaren inguruan biltzen, izan plazetan, gaztetxeetan, aretoetan edota zelai zabaletan. Denborarekin, ordea, formatuak eta egiteko moduak aldatu egin dira, eta gaur egun gero eta nabarmenagoa da festibal eredu zehatz baterako joera bultzatzen ari dela: kartelburu handiak, inoiz errepikatuko ez diren esperientziak eta sare sozialetan nabarmentzeko moduko edukiak promes egiten dituzte jaialdi handiek.

Neurri horretako festibalik ez da gaurdanik heldu eskualdera, baina Aiara Fest jaialdiaren lehenengo edizioak mahai gainean jarri zuen kultur-industriaren ajeek gurean duten eragina.

Orozko Rock agurtu eta asetebetera ospatu zen Amurrión, maiatzaren azkenengo asteburuan, aurreko asteetan zabaldutako polemika ordurako asko-

rentzat ahanzturan gelditua zela. Antolatzaileen hitzetan, mingarria izan zen prozesu baten ostean, publikoki jakinarazi zuten enpresako akziodunetatik atera zutela, eta jadanik jaialdiarekin inolako loturarik ez duela nabarmendu zuten.

Harrotu bezain azkar apaldu ziren hautsak eta milaka lagun elkartu ziren puntako artisten kontzertuez goatzera. Zetak, Gorka Urbizu, Zea Mays, Gatibu edota El Canijo de Jerez igo ziren oholtzara, eta baita Zinkha eta Izatefaltsua talde aiaraldearrak ere. Astebete lehenago, aitzitik, NØT, Barrrik, Bizardunak eta Moonshine Wagon taldeek, besteak beste, jarri zioten soinu banda Orozko Rock jaialdiaren despedidari.

Egiteko beste era bat

Proposamen musikalaz harago, antolaketa ereduak dira bi jaialdien arteko aldea markatzen

Proposamen musikalaz harago, antolaketa ereduak dira bi jaialdien arteko aldea markatzen dutenak: autogestioan eta auzolanean oinarritua da Orozko Rock eta enpresa ereduari jarraitzen dio Aiara Festek

BIHAR ARTE | HASTA MANANA

Aurten izan da Orozko Rock jaialdiaren azken edizioa.

dutenak: autogestioan eta auzolanean oinarritua da Orozko Rock eta enpresa ereduari jarraitzen dio Aiara Festek. Antzekotasunak ere badituzte, hala ere: biak ala biak musikarekiko pasiotik abiatutako egitasmoak dira, lagunartean sortutako ideien emaitza.

Orozko Rocken kasuan, inguruan musika ardatz zuen egun osoko egitarau baten falta sumatzen zutela azaldu izan dute antolatzaileek, eta horri erantzuteko sortu zuten ekimena. 2019an

egin zuten lehen edizioa, Hegoaldeko aparkalekuan karpa altxatu eta prezio herrikoien truke rock doinuak eskainiz.

Zazpi urtez, herriko eragileen babesari eta boluntarioen lanari esker, eta Udalaren eta Bizkaiko Foru Aldundiaren dirulaguntzen ekarpenarekin, maiatzero antolatu dute jaialdia betiere inbertsore pribatuen logiketatik urrun. Antolatzaileek argi izan dute hasieratik: jaialdi herrikoia nahi zuten, eskuragarria, eta hazkunde mugagabearen arriskutik kanpo.

Txikitasunean eta tokikotasunean lan egiteak, ordea, baditu bere mugak. Aurten Foru Aldundiaren dirulaguntzarik jaso ez izanak, beste faktore batzuekin batera, jaialdia ekonomikoki bideraezin bihurtu du. Antolatzaileen neke pertsonalak ere pisua izan du erabakian: denbora, energia handia eskatzen duen proiektu bati eusteko ezintasuna.

Kasualitatez ala ezinbestean, testuinguru horretan estreinatu da Aiara Fest. Chiki Lora musikariak eta bere ingurukoek

bultzatutako proiektua Sonde 3 enpresaren esperientziarekin eta Aiara Zuzenean AIEko bazkideen inbertsio propioarekin jarri dute martxan. Festibala ate-joka zegoela mintzatu ginen Canteca de Macaoko abeslari ohiarekin, eta orduan nabarmendu nahi izan zuen proiektua ez dela inbertsio funts baten apustua, baizik eta modu aktiboan antolatutako jaialdia, musikaren kalitateari, artisten zaintzari eta publikoaren esperientziari arreta jartzen diona.

Eskualdean ohikoa izan den jaialdi eredutik at kokatzen badugu ere, ezin genezake esan, momentuz bederen, Aiara Fest makrofestibal bat denik. Reforrenko eremuan 5.000 lagunentzako aforoa zehaztu zuten, espazio atsegin eta kontrolatua eskaintzeko asmoz.

Tokikoari ere keinu argiak egin dizkio jaialdiak, bai kartelean —Zinkha eta Izatefaltsua taldeak bertan baitzeuden—, bai sarreren prezioetan, Amurrioko herriarrentzako deskontu bereziekin.

Abenduan aurkeztu dute festibalaren bigarren edizioa. 2026ko maiatzaren 29an eta 30ean ospatuko dute, iazko antzeko eskemarekin: Euskal Herriko zein nazioarteko puntako artistak elkartuko ditu. Bigarren urte honetan Gwa Ya talde aiaraldearra izango da eskualdeko ordezkaritza.

Goizegi da Orozko Rocken agurrak eta Aiara Festen iritsierak ekarriko dutenari buruzko ondorio mardulik ateratzeko, baina egoerak aukera nahikoa irekitzen du dinamika berriei buruzko hausnarketa berriak egiteko.

Eskualdean ohikoa izan den jaialdi eredutik at kokatzen badugu ere, ezin dezakegu esan, momentuz bederen, Aiara Fest makrofestibal bat denik

Urte hau amaitzen denerako, Maderas de Llodioeko langileek 100 egune-ko langa izango dute gaindituta greba mugagabea. Irailean abiatu zuten lanuztea, Garnica multinazionalak Laudioko egur fabrikako 39 behargin

Kaleratzeei egurra

kaleratzeko asmoa adierazi zuenetik. Mobilizazioak, itxialdiak eta bes-
telako ekimenak egin dituzte, eta zuzendaritza negoziatzera esertzea
lortu dute horrela, momentuz akordiorik erdietsi ez duten arren.

Mahai eta egitasmo

berriak Aiaraldeko industriaren koiunturari erantzuteko

ESKUALDEKO EGOERAK PIEZA MUGITZERA BULTZATU DITU ERAKUNDE PUBLIKOAK ETA ENPRESA TXIKI ZEIN ERTAINAK, ETORKIZUN INDUSTRIALA BERMATZEKO EKIMENEKIN.

Testua: **Txabi Alvarado Bañares**

Argazkiak: **Aimar Gutierrez Bidarte**

Aiaraldeko industriaren egoera lehen planoan egon da ia uneoro 2025ean zehar. Guardianen itxierak markatu zuen urtearen hasiera, eta Maderas de Llodioko langileen greba mugagabeak itxi du, Garnicak burutu dituen 39 kaleratzeen aurka.

Baina, zorigaiztoko bi mugarri horiez gain, industriaren egoerak bestelako titular batzuk ere utzi ditu aurten eskualdean, ohiko kaleratze edo itxieren dinamikatik aldendu direnak.

Otsailaren 27an aurkeztu zen Aiaraldea Lanean federazioa, eskualdeko enpresa eta autonomoen ahotsa izateko helbururakin. Federazioko presidente

Gorka Aguirre Estolaren hitzetan, orain arte eskualdean “lehentasun gehiegi” eman zaio enpresa handiari, “eta enpresa txikia ez da inoiz kontuan hartu”.

Bere ustez, enpresa txikien beharrak ez dira konpainia handiek dituzten berdinak. Iritzi hori berretsi ahal izan zuten federazioko kideek azaroan, eskualdeko 70 enpresari eginiko galdetegien emaitzak aurkeztu zituztenean. Izan ere, historikoki, bi izan dira enpresa handiek eskualdean zein Euskal Herrian izan dituzten kexa izarrak: lan-kostuak eta absentismo laborala, biak ala biak handiegiak direla defendatuta. Federazioak eginiko galdetegian ere

azaleratu ziren bi kezka horiek, baina beste bat gailendu zen horien aurretik: langile kualifikatuen eskasia. Azterketan parte hartu zuten konpainien %65arentzat da hori arazo nagusia, besteen gainetik.

Horri erantzuna emateko lehen urratsa eman zuen federazioak abenduan, Aiaraldeko Eneplegu Azokaren lehen edizioa antolatuta. Bertan, lan bila dauden herritarrek aukera izan zuten aurrez aurre elkartzeko beharginen beharra duten enpresekin. Arrakasta nabarmena izan zuen ekimenak, eta edizio gehiago antolatzeke asmoa adierazi zuten antolatzaileek.

Ramiro Gonzalez industria sustatzeko mahaiairen lehen bilerara iristen, Maderas de Llodioiko langileen gutuna hartu ostean.

Adimen artifiziala ere izan da Aiaraldea Lanean federaziotik aurtien jorratu duten beste ardatzetako bat. Kongresu bat eta jardunaldi batzuk egin zituzten iraila eta urria artean, teknologia hori eskualdeko enpresetan txertatzen

laguntzeko. Antzeko helburuari erantzun zion Araba 4.0 eta Aiara Industrial Lab erakundeek urrian Amurrión antolatutako gosari teknologikoak. Eskualdeko hiru enpresen esperientziak (Envases, Kider eta Talleres Amets) entzute-

ko aukera egon zen bertan, ordezkari instituzionalen eta adituen hitzartzeaz gain.

Industriaren aldeko mahaia

Erakunde publikoen aldetik ere egon dira mugimendu berriak.

ENKARKI

ALQUILAMOS SOLUCIONES VENDEMOS SERVICIO

MAKINEN ALOKAIRUA ETA SALMENTA

Eraikuntza, industria, ekitaldiak, lorezaintza eta garbiketa

Arza II industrialdea, LAUDIO

· 946 43 00 42

· www.enkarki.net

@enkarki Jarrai iezaguzu!

Azaroan egin zen "Aiaraldearen etorkizun industrial" bermatzeko mahaiaren aurkezpen bilera.

"Aiaraldearen etorkizun industrial" bermatzeko mahaiaren sorrera iragarri zuen Ramiro Gonzalezek urriaren 23an Arabako Foru Aldundiak Laudion duen egoitzan. Tokiaren eta dataren hautaketa ez ziren nolanahikoak izan. Astebete lehenago Maderas de Lodioko langileek bulego horiek okupatu zituzten sinbolikoki, Eusko Jaurlaritzaren zein Aldundiaren inplikazioa eskatzeko euren gatazkan.

Ahaldun Nagusiak eta Maderas de Lodioko langileek aurrez aurre egoteko aukera izan zuten beranduago. Azaroaren 26rako deitu zuen Aldundiak mahaiaren lehen bilera, eta Laudioko egur

fabrikako grebalariek bertaraino eramane zuten protesta, Gonzalez gutun bat entregatzeko. Gaur egungo arazo eta gatazkei irtenbidea ematearen premia aldarrikatu zuten testu horretan, lau aldarri zehatz nabarmenduta: kaleratzeak gelditzea, deslokalizazioak etetea, borrokaren kriminalizaziorik ez egitea eta inbertsio errealak gauzatzea.

Parte hartze zabala egon zen bileran. Tubacex, Tubos Reunidos, Vidrala, Amurrio Ferrocarriles edota Voestalpine enpresetako buruak egon ziren bertan, Amurrio, Laudio, Aiara, Artziniega eta Okondoko alkateekin eta Arabako Batzar Nagusietan ordezkaritzea.

***Aiaraldea
Lanean
federazioak
hainbat
ekimen jarri
ditu martxan
bere ibilbideko
lehen urtean***

politikoa duten taldeekin batera. Aiaraldea Lanean federazioeko ki-deak ere bertaratu ziren. ELA eta LAB sindikatuak, aldiz, uko egin zioten bertan parte hartzeari.

"Datozen hilabeteetan lantze-ko oinarriak finkatzea" izan zen lehen zita horren helburua. "Aiaraldeko egoera industrialari buruzko erradiografia partekatuko dugu, ibarreko industriaren egoerari buruzko diagnostikoa osatzen duten elementu nagusiak adosteko. Diagnostiko partekatu hori izango da proposatzen dugun lan ereduaren oinarria", azaldu zuen Ramiro Gonzalezek bileran.

Gauzak hala, 2026an jarraituko duen kontua dela dirudi industria mahaiarena, eta ikusteke dago noraino iritsiko den, hainbat faktore baitaude horretan eragina dutenak. Alde batetik, ukazina da mahai horren sorrera oso baldintzatua egon dela eskualdean 2025ean bizi izan zen koiunturagatik. Ez da kasualitatea egitasmoa Maderas de Lodioko langileen grebaren unerik gorenenetako batean aurkeztu izana. Gauzak hala, ikusteke dago Al-dundiaren ekimena gai izango den egungo testuingurutik harago begiratu eta epe luzeagora jokatzeko, are gehiago kontuan

hartuta mahaia jada herren jaio dela, sindikatu nagusien parte hartzerik gabe.

Bestetik, ikusteke dago baita zer puntutara arte izango den posible akordio zabal eta eraginkor-rak lortzea horren helburu ezberdinak dituzten agenteen artean. "Eskualdeko garapen industrial" oso kontzeptu zabala da. Printzipioz, ia edonor egon daiteke horrekin ados. Baina, mahaiak emaitza material ukigarriak izateko, kontzeptu zabal hori proposamen zehatzetan lurreratu behar-ko litzateke, eta orduan ikusiko litzateke benetan zer puntura arte diren bateragarriak eskualdeko herritarren interesak altzairuaren, beiraren zein hodien multinazio-nal handiek dituztenekin.

"Aiaraldearen etorkizun industrial" bermatzeko mahaiaren lehen bilera egin zen azaroan, eta 2026an emango diote segida ekimenari

Enplegu azoka antolatu zuen Aiaraldea Lanean federazioak abenduan.

etxaurre

higiezin agentzia

20 urte zurekin

- **Pisuak**
- **Txaletak**
- **Lokalak**

- **Lursailak**
- **Balioespenak**

94 672 85 50

BEZEROARENTZAKO ARRETA

Zumalakarregi 38, Laudio

Makroproiektuen pultsua airean

beste urte batez indarrak neurtzen

ENERGIA BERRIZTAGARRIEN MAKROPROIEKTUEN INSTALAZIOA POSIZIO ETA HIGADURA GERRA BILAKATU DA ENPRESEN, ERAKUNDEEN ETA HERRI MUGIMENDUAREN ARTEAN. EGITASMOAK GAUZATU NAHI DUTENEK AUERRERA EGITEN JARRAITU DUTE, BAINA USTE BAINO MOTELAGO DOA PROZESUA, HERRITARREK ETA TOKIKO ADMINISTRAZIOEN OPOSIZIO LANAREN ONDORIOZ.

Testua: **Aitor Aspuru Saez**

Argazkia: **Aiaraldeko Mendiak Bizirik**

Soka luzeko tirabira bilakatu da energia berriztagarrien makroproiektuen instalazioa Aiaraldean eta indarrak uste baino parekatuagoak daude, baina ez kalterik gabe. Enpresa sustatzaileak aurreikusi baino prozedura gehiago betetzeko atakan daude Udalen eta Aiaraldeko Mendiak Bizirik plataformak sustatutako alegazioen ondorioz, eta, aldi berean tokiko erakundeen zerbitzu publikoei sekulako denbora inbertsioa ekarri die hori kudeatzeak. Bereziki kexu agertu da Aiarako Udala, zeinak giza bitarteko urriak dituen bere jarduerarako.

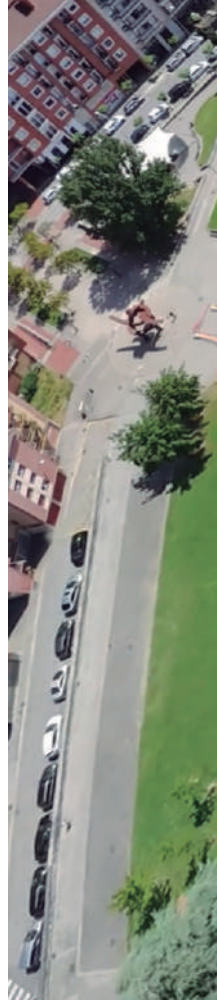
Gauzak horrela, eta Laudioko eta Aiarako Udalek adostasunik

adierazi ez dutenez, Arabako Foru Aldundiak hartu du bere gain bi zentral eolikoren Plan Berezien kudeaketa: Ferosca I eta Mendi. Udalek azpimarratu dute biek ez dutela betetzen euren hirigintza arauak, baina Aldundiak aurrera egitea erabaki du. Aiaraldeko Mendiak Bizirikek, Feroscaren kontrako 1.000 alegazio baino gehiago jasotzeaz gain, salatu du erakunde arabarra eskumenak inbaditzen ari dela, Mendi instalazioak Orozkon ere okupatuko baitu lurraldea. Antzeko iritzia plazaratu zuen udallerri bizkaitar horren Udalak. Hala, ber, ordezkari orozkoarrek adierazi dute aurkakotasuna Larragorri zentralari dagokionez, argudiatuta

hirigintza arauekin ez dela bateragarria.

Fotovoltaikoak ere

Baina 200 metroko aerosorgailuak instalatzeko asmoetatik harago, badaude bestelako egitasmoak eskualdean energia berriztagarrien esparruan. Aiaran Krabelin Solar egitasmoak 10.504 plaka fotovoltaiko ezartzea aurreikusi du Murga eta Arespalditza artean. Horren atzean dagoen enpresa berak, Enerparc multinazionalak, Igebelar Solar eraiki nahi du Amurrión, 6.692 eguzki plaka instalatuta. Hasieran Zaraobeko gainan ere eragina izango zuen azken zentral horrek, baina Aiarako Udalak ale-

Zentral eolikoen aerosorgailuen benetako tamaina irudikatu zuten ekainean Amurrioko parkean.

gazioak egin ondoren, aukera baztertu zuen enpresak. Aiarak beste ekimen bat dauka mahai gainean, Ekian, eta, momentuz, kontrakotasuna adierazi dio.

Edonola ere, udalerrri horrek erronka gehiago ditu. Esaterako, Solariak goi-tentsio linea eraikitzeari ez dio uko egin eta Lemon Tree Power enpresak, bere aldetik, energia berriztagarrien bitartez sortutako elektrizitatea bateria bitartez biltegitatzeko instalazioa ere eraiki nahi du Murgan.

Horrelako proiektuek azpiegitura laguntzaile ugari behar dituzte eta beste goi-tentsioko linea berria instalatu nahi dute horregatik Lau-dio, Orozko eta Arakaldo artean,

Feroskana zentral eolikoko elektrizitatea garraiatzeko Bedia, Usansolo eta Zeberiotik eskualdera.

Proiektu erraldoiek urrats txikiak ematen dituzten bitartean, energia komunitateak agertzen ari dira Aiaraldean. Urduener dago Urduñan eta Orozkoko Udalak ere ekin dio kooperatiba bat bultzatzeari. Kasurik deigarrienak Soxon eta Zuhatzan daude. Hiru urteko lan eta konpromisoen ondoren, Administrazio Batzar bietan lortu dute plaka fotovoltaikeen instalazioa egikaritzea herritarren kontsumorako, baina Iberdrola da azpiegitura horiek funtzionamenduan sartzeari eragotzen ari dena, prozesua luzatuta.

Proiektu erraldoiek urrats txikiak ematen dituzten bitartean, energia komunitateak agertzen ari dira Aiaraldean

Guardianen eraiste

neurtuak utzitako
aje emozional kolektiboa

GUARDIANEK URTE HASIERAN ITZALI ZUEN LAUDIOKO BEIRA FABRIKAKO LABEA, 171 LANGILE KALERATUZ. MODU HORRETAN, KOLPEZ DESAGERRARAZI DUTE AIARALDEKO INDUSTRIAREN “URREZKO AROAREN” AZKEN LAGINA.

Testua: **Txabi Alvarado Bañares**

Argazkiak: **Aimar Gutierrez Bidarte eta Ventanal aldizkaria**

Iragarritako itxiera baten kronika izan zen Guardianekoa baina, era berean, oso ezustean gertatu zen. Urtarrilaren 20ean jaso zuten langileek albiste zuzendari-tzaren partetik, Donald Trumpek Ameriketako Estatu Batuetako presidente kargua hartu zuen egun berean.

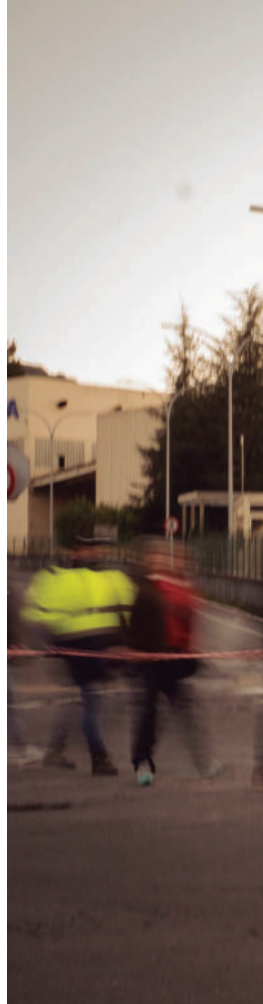
Bi gauzak egun berean gertatzea kointzidentzia bat izan zen edo ez, hori izan zen itxierak airean utzi zuen galderetako bat (ez bakarra). “Ziur nago (Guardianen buruek) Trump presidente bilakatuko zela ikusi zuten minutuan, euren ekuazioa aldatu zutela Ameriketako Estatu Batuetatik kanpo dagoen lantegi

baten errentagarritasunari buruz, zeinak produktuak salduko dituen Estatu Batuetan eta jabe amerikarrak dituen. Hortaz, oso litekeena da lotura zuzena egotea”. Iritzi hori plazaratu zuen Christopher Leonard ikerketa kazetari estatu batuarrek, Aiaraldea Komunikabideak gaiari buruz eginiko elkarrizketan.

Espekulazioetatik harago, ondorio argiak eragin zituen Guardianen itxierak Laudion eta eskualdean. Lehena, zuzen eta gordinena: 171 langile geratu ziren kalean, azken urteetako zerrenda luzera gehituz. Eta hori egun batetik bestera. Beharginek greba deialdiarekin erantzun

zioten Laudioko beira fabrikako labea itzaltzeko asmoei, baina enpresak itzalketaren data aurreratzea erabaki zuen orduan, urtarrilaren 29ra. Dozenaka langile eta herritar bildu ziren fabrikaren sarreran goizaldetik, baina multinazionalak beste langile batzuk eraman zituen kanpotik gaueko ordu txikitan, eta eurekin ekin zion labea amatatzeari, barruan zegoen beira kendu gabe eta, ondorioz, azpiegitura erabilgaitz utziz.

Hala salatu zuten langileek euren hurrengo egunetan eginiko protestetan. Itzalketa horretan konplize izatea leporatu zioten Eusko Jaurlaritzako, bertako tek-

Milaka lagun mobilizatu ziren Guardian Llodioaren itxieraren aurka.

nikarien oniritziarekin egin zela argudiatuta. Erakunde publikoek, euren aldetik, hainbat aldiz atera dute lehen lerrora lantegia berriro irekitzeko interesa izan zezaketen inbertsoreen gaia; baina, gaur gaurkoz, ez dago albiste berririk horri lotuta.

Apirilaren hasiera amaitu zen kaleratzeen auzia, Guardianeko langile gehienek onartu baitzuten enpresa itxeko zuzendaritzaren proposamena eta, ondorioz, uko egin zioten epaitegietara joateari.

Gaur gaurkoz, bi langile gertatzen dira lanean fabrika, desmuntaketa eta mantenu lanak burutzen. Ikusteke dago zer ger-

tatuko den multinazional estatubatuarrek Laudion dituen 30 hektarea lur eta jabetzekin.

Villosaren itzal luzea

Bien bitartean, itxierak sortutako aje emozional kolektiboa da ziurra den gauza bakarra. Izan ere, 171 kaleratzeetatik harago (ez dela, inondik inora, txantxa) Guardianen itxierak inpaktu psikologikoa sortu du eskualdeko herritarrengan, nagusienak diren horietan batez ere.

Izan ere, kontuan izan behar da Altzarraten kokatutako beira fabrika Villosa izan zela 1986. urtera arte. 1934an sortu zen konpainia hori, Delclaux familiaren

Ondorio argiak eragin zituen Guardianen itxierak Laudion eta eskualdean. Lehena, zuzen eta gordinena: 171 langile geratu ziren kalean, azken urteetako zerrenda luzera gehituz

Guardian Llodio Villosa izan zen 1986 urtera arte. Argazkietan, lantegia 1970. hamarkadan.

eskutik, eta ez zen enpresa huts bat izan, ez zen langileak enplegatu eta beira ekoiztera mugatu. Frankismo garaian oso hedatua egon zen “kapitalismo paternalista” bete-betean aplikatu zuen fabrika horrek Laudion, herriko bizitza sozial zein kulturalen inplikazio handia izanez.

Pertsonarik nagusienek oraindik izango dute memorian iltzatura fabrikak antolatzen zuen haurrentzako marrazki lehiaketa entzutetsua, edo lantegi sarreran zegoen parkea, edo nola igaro zen CD Villosa gaur egungo CD

Laudio izatera, edo nola eraiki zituen enpresak langileentzako etxebizitza blokeak Jesus Guri-din, Larrañon eta El Manzanalen.

Nostalgiaaren tranpa

Hori ikusita, normala da Guardianen itxierak nostalgia olatu bat altxatu izana herritar askoren artean. Ez da (beste) fabrika baten itxiera hutsa, Aiaraldeari XX. mendean zehar forma eman zion eredu industrial baten azken laginaren desagerpena baizik.

Baina olatuei aurre egin behar zaie. Nostalgia oso tranpatia da,

Guardian Villosa izan zen 1986 urtera arte, eta konpainia hori ez zen beira fabrikatzera mugatu, eragin handia izan zuen Laudioko bizitza ekonomiko, sozial zein kulturalen

eta aspaldiko garaiak idealizatzeari, alferrikakoa izateaz gain, arriskutsua izan daiteke, frankismoaz hitz egiten ari garela, noiz eta garai horretan ustez

omen zegoen bake sozialarekiko begirunea hedatzen ari den une batean. Nostalgia olatua erraz bilakatu daiteke olatu erreazionario. Horregatik, Aiaralde-

ko industriaren "urrezko arora" itzultzea deseatu ordez, gehiago merezi dezake aurrera begiratzeari, etorkizun kolektibo desiragarriagoak marrazteko.

*Aseguru perfektua
bilatzea, inoiz ez da hain
erreza izan!*

Kotxea, Etxea, Inbertsioak, Bizitza aurrezkiak,
Komertzioa, Istripuak, Heriotza Asegurua...

ARITZ AMORRORTU ETXEBARRIA
Agente eskusiboa

946 610 361 - 688 856 744
aritzamorrortu@generalimediadores.es
Sastegi 1 behe, OROZKO

Gauzak horrelaxe daude

Laudioko jaietako Odoloste eguna, goizaldeko 5:30ak. Mugimendu Feministako hainbat kide oholtzara igo ziren eraso matxista bat salatzen asmoz, eta "txistuak, mehatxuak eta irain sexistak" jaso zituzten bueltan,

hurrengo eguneko elkarretaratzean salatu zutenez. "Gorrito diskurtsoen gorakadaren" testuinguruan kokatu zuten gertatutakoa, "faxismoak eta matxismoak atzoko irainen itxura hartzen dutela" ohartarazita.

Segurtasuna eta alarma soziala:

agenda politikoa eta arrazakeria

SEGURTASUNA IZAN DA 2025EKO AZKEN HILABETEETAN BURUHAUSTE HANDIAK SORTU DITUEN GAIA GIZARTEAN ZEIN TOKIKO ERAKUNDEETAN ETA, AITZAKIA HORI HARTUTA, ARRAZISMOA AGENDA POLITIKOAN TXERTATZEKO ARRISKUA AGERTU DA ESKUALDEAN.

Testua: **Txabi Alvarado Bañares**

Argazkiak: **Aiaraldea.eus**

Segurtasunaren pertzepzioak okerrera egin du eskualdean 2025eko azken hilabeteetan, etxeetan zein ibilgailuetan, bereziki, egindako lapurreta txikien ondorioz. Egoera, berez, ez da guztiz berria izan. Azken 10 urteetan horrelako boladak gertatu dira eta agertu diren moduan, desagertu dira beranduago. Horrela baieztatu zion Ertzaintzak Aiaraldea Komunikabideari azaroan, Ertzain Etxean bertan egindako elkarriketan. Solasaldi horretan poliziak berak ez zuen ezkutatu azken hilabeteetan zenbait delituren gorakada egon denik, baina, aldi berean, nabarmendu zuen tokiko tasek erakusten dutela hemengo zonal-

dea segurua dela, EAEko delituen batz-bestekoaren azpitik baitago Aiaraldea.

Halaber, agenteek aipatu zuten eskualdeak bizi duen egoera ziklo batean kokatu behar dela eta aurreko zikloi aurre egin zaien moduan, honi ere konponbidea topatuko diotela.

Aldagai berriak

Nola eraikitzen da segurtasunaren pertzepzioa? Aiaraldean naturalak izan ez diren heriotzak azken bi hamarkadetan izan dira Amagoia Elezkanoren hilketa matxista, eta trafiko edo lan istripuak. Horiek, izugarri larriak izanik, ez dute inolako psikosia sortu. Sal-

buespen horiek alde batera utzita, eta ohiko elementu objektiboei erreparatuta, delitu tasak ez dira sortutako alarma sozialaren taimainakoak, Ertzaintzak argitu duenez. Orduan, zerk eragiten du herritarren ezinegon orokortua? Horri erantzuteko aldagaiak anitzak dira, baina ezin da ukatu, alde batetik fenomeno global bat dagoela (*Fake news*ak, buloen zabalpena...). Bestetik, Aiaraldean bertan zenbait herritarrek ekarpen erabakigarria egiten dute sare sozialetan eta herrietan dauden Facebook taldeetan histeria puzten eta, bereziki, arrazismo atmosfera kutsakorra prestatzen.

Esaterako, norbaitek asmatu

Aiaraldea Komunikabideak Audioko Ertzain-ebeko burua elkarrizketatu zuen azaroan.

du Audioko Udalak etxe okupatu bati jarri diola elektrizitatea eta beste askok zabaldu dute zurrumurru hori. Eta hemen paradoxa bat aipatu behar da. Zer zegoen lehenago, delitua, gezurra edo aurreiritzi arrazista?

Ukaezina dena da etengabe bor-borreetan dabilen presio horrek emaitzak eman dituela. Inuzentea badirudi ere, kanpainak ondorio psikologiko argiak izan ditu eta ez bakarrik herritar zuri eta hegemonikoen artean. Aspaldi Aiaraldeko herritarrek diren artean beldurra ere existitzen da, zarata horrek guztiak ez ote dituen kaltetuko arrazializatuak izateagatik. Izua, hortaz, ez dago bakarrik aiaraldear

"kanonikoen" gorputzetan, euren buruak ezberdin ikusten dutenek ere beldurra dute. Hori bai, oso bestelako arrazoiak dira euren amesgaiztoak elikatzen dituztenak. Torre Pachecoko indarkeriaren itzala dago askoren buruetan, segurtasuna aitzakia hartu duen oldarraldi arrazista ikusita.

Okupazioa

Bor-borreetan dagoen lapiko toxikoari gradu batzuk gehiago eman dizkion beste fenomenoak izan da okupazioarena. Alegia, kale gorrian bizi diren dozenaka lagunek hutsik zeuden zenbait higiezinetan sartu dira bizirauteko, eta hemen hitza "bizirautea" da, eta ez

Ertzaintzak argitu du Aiaraldeko delitu tasa EAEko batzbestekotik behera dagoela. Orduan, zergatik sortu da psikosia segurtasunaren inguruan? Zein elementuk eragin dute pertzepzio hori?

Segurtasunaren aitzakiarean piztutako oldarraldi arrazistaren aurka eskualdean barrena agertutako kartelak.

"bizitzea". Izan ere, toki horiek okupatzen dituzten pertsonak ondo baino hobeto dakite hainbat harraskadetan abandonaturik egondako eraikinek ez dutela betetzen etxebizitza duin baten eginkizuna. Are gehiago, kontziente dira euren osasuna arriskuan jartzen dutela hezetasuna (askok arnasketa arazoak adierazten dituzte jadanik), akaroak edota plagak (arratoiak) direla medio.

Edonola ere, hori da daukaten aukera bakarra kalea ekiditeko. Okupazio horiek, bereziki Audio edota Luiaondoko herrigunetan gertatu direnak, izebergaren puntari baino ez diote ikusgarritasuna ematen. Herritarrek ikusten dutena da gizon txiro eta atzerriarrak bat-batean euren herrietan agertzen direla, baina oharkabean pasatzen zaie atzean, uretan

hondoratuta, dagoena: erakunde publikoen desinteresa eta zerbitzu sozialen kolapsoa premiazko beharrei (teillatu baten azpian lo egiteari) erantzuteko.

Bestalde, ezin da ukatu kasu batzuetan okupazioek eta etxe horietan dagoen gainpopulazioak eta aldakortasunak elkarbizitza arazoak ere sortu dituela eta herriarrek eta tokiko erakundeek ez dutela inolako tresnarik izan aurre egiteko: ez gizarte hezitzaileak, ez interpretariek... Erakunde publikoek erantzun bakarra ematen dute fenomeno horren aurrean: salaketak eta bide judiziala. Eta hemen saku berean sartzen dituzte bi errealitate oso ezberdin: lapurreta delitu txikiak eta okupazioa. Okupazioak oinarritzko behar material ukaezinari erantzuten dio eta hori, berez, ezin da kriminaliza-

Ezin da ukatu okupazio batzuek elkarbizitza arazoak sortu dituztela zenbait komunitatetan, baina bitartekoak dituzten erakunde publikoek ez dute inolako esku-hartzerik sustatu horiek konpontzeko edo zubiak eraikitzeko

tu, ez modu berdinean behintzat, errealitate bat delako, eta inondik inora ere aukera bat.

Nazionalitatearen tranpa

Ultraeskuinak sortutako eztabaida faltsuaren ondorioz, delitugileen jatorria zabaltzeari ekin dio Ertzaintzak. Aiaraldea Komunikabideak (beste hedabide askok egiten duten moduan) ez du datu horien berri ematen, aspaldi horrela jaso baitzuen bere kode deontologikoan. Berez, jatorriak ez dio balio erantsirik ematen albisteari, ez du testuingururik azaltzen eta, aldiz, estereotipoak indartzen ditu. Baina, horrez gain, badago pisuzko beste arrazoi bat informazio hori ez jasotzeko: Ertzaintzak ez duela berri ematen argitzen dituen kasu guztiei buruz. Judizializatzen dituen eginbideen kopuru oso txikia lantzen du komunikatiboki prentsa oharren bidez eta ondorioz, proiektatzen duen laginak ez du errealitatea islatzen. Informazioa modu aleatorioan azalaratzen dute. Datu jario hori ez da neutrala, oso baldintzatu-ta dago. Adierazpen honekin ez dugu esan nahi, inondik inora, konspirazio bat dagoenik atzean, baina azpimarratu behar da Ertzaintzak arrazoi ugari dituela ikerketa eta kasu asko ezkutuan mantentzeko: prozesu luzeak izatea, ikerketak amaitu gabe egotea, eginiko lana arriskuan jarri nahi ez izatea edota biktimak babestea, besteak beste. Irizpide politikoak ere hor daude, nazionalitatea argitaratzea Bingen Zupiria Sailburuaren erabakia izan zen moduan. Aipatutako baldintza horiek guztiek eta gehiagok eragiten dute poliziaren prentsa-oharrek maiz

zerikusia izatea garrantzi txikiko delituekin edota alarma soziala eta oihartzuna izan dutenekin. Hortaz, erabat partzialak dira eta nazionalitatearen informazioak guztiz desitxuratu dezake delitua- ren errealitatearen irudi orokorra (egun gertatzen ari den moduan).

Ustezko zigorgabetasuna

Ultraeskuinak bolo-bolo zabaldu duen beste buloetako bat da delitu txikiak egiten dituztenek zigorgabetasun osoa dutela, baina eskualdean badaude hori demuntatzen duten adibideak. Aiaraldea Komunikabideak jakin izan duenez, delitu txikiak egin dituztenek (gutxi batzuek) alde egin behar izan dute legearen zama ekiditeko, eta baten batek kartzelan amaitu du. Okerrena da Aiaraldean okupazioetan bizirauten geratu direnak (txatarra jasotzen eta EPAN edo Lanbide Heziketan ikasten, adibidez) euren estigma eraman behar dutela gainean, eta ez hori bakarrik. Higiezin okupatueta daudenek kaleratze prozesuak dituzte abian eta isun ekonomiko- koei ere egin beharko diete aurre, euren miseria eta kale egoerari zorrak (eta egoera legala erregu- larizatzeko zailtasunak) gehituta. Aldiz, ultraeskuinak sortutako hauts lainoaren azpian erasoak egiten ari direnak, zigorgabetasun osoz aritzen dira. Bi kasu aipatu ditzazkegu, Aiaraldea Komunikabideak jakin izan dituenak. Alde batetik, desokupazio enpresa batek okupatutako etxe batean zeuden pertsonak gaseatu zituen. Bestetik, herriko jai batzuetan jende talde handi batek azal iluneko pertsona bat jipoitu zuen, inolako ondorio legalik gabe.

***Kale gorrian
lo egitea
ekiditeko duela
hamarkadak
hutsik
zeuden etxe
hondatuak
okupatu izanak
histeria eragin
du hainbat
herritarren,
baina ez
horren atzean
dagoen
zerbitzu
sozialen
kolapsoak
eta erakunde
nagusien
interes faltak
eta utzikeriak***

Desokupazio enpresak

iritsi ziren moduan
joan dira Aiaraldetik

AMA DESOKUPA ETA DESOKUPACIÓN LEGAL ENPRESAK BI ETXEGABETZE EGITEN SAIATU DIRA ESKUALDEAN. BI KASUAK NAHIKO EZBERDINAK IZAN ARREN, ANTZEKOTASUN UGARI DAUDE BI KONPAINIEN ARTEAN, ETA EUREN PRESENTZIAK GALDERA UGARI JARRI DITU MAHAI GAINEAN.

Testua: **Txabi Alvarado Bañares**

Argazkia: **Aitor Aspuru Seaz**

“Paramilitarren eta ultraeskuindarren enpresa batek etxe-kale-razte estrajudizialak egiten ditu”. Titular hori zekarren La Directa hedabide kataluniarrak 2016an plazaratutako ikerketa erreportaje batek. Bertan, Desokupa enpresaren jardunaren berri ematen zen estreinako aldiz.

la hamar urte igaro dira ordutik hona, gauza asko aldatu dira, eta ez onerako. Enpresa horren sortzaile eta buruak, Daniel Estevek, aspaldi utzi zuen anonimotasuna albo batera, ultraeskuinaren bozeramaile esanguratsuenetako bat bilakatzeko, eta desokupazio konpainiak onddoak bailiran ugaltu dira Espainiako estatu osoan

barrena, baita Euskal Herrian ere. Koktel horri olatu erreakzionarioaren gorakada, etxebizitzaren krisia eta okupazioaren harira piztutako alarma soziala gehituz gero, erraz ondorioztatu zitekeen denbora kontua zela horrelako enpresa bat Aiaraldean agertzea.

Eta azkenean gertatu da. Ez behin, bitan. Udaberrian Ama Desokupa enpresak hainbat aldiz hartu zuen hegazkina Granadatik Amurriora joateko, bertako familia bat etxegabetzeko asmoarekin. Ez zuten lortu, bertako familiari hainbat presio egin arren. Herritar ugari antolatu ziren enpresako kideen presentziaren aurka, eta konpainiako buruak horietako bat salatu

zuen, “koakzioak eta mehatxuak” leporatuta. Azaroan izan zen epaiketa eta, azkenean, absolutu egin zuten bizilaguna.

Udazkenean jaso zen bigarren kasua, Luiaondon. Desokupación-legal.com enpresa madrildarreko kideak bertaratu ziren herrira okupatutako etxebizitza bat husteko asmoz, bi aldiz gutxienez. Agertu ziren azken aldian Aiaraldea Komunikabideko kazetari bat bertaratu zen gertaeraren berri ematera. Irudiak grabatzen zegoela, desokupazio enpresako kideek mugikorra bota, eskua zapaldu eta mehatxuak egin zizkieten. Kazetariak enpresako kideak salatutituen Laudioko komisaldegian

Desokupación Legal enpresa madrildarreko kideak Luiaondoko etxe bat husten saiatu ziren udazkenean.

gertaera horregatik. Ordutik hona ez dirudi berriro itzuli direnik.

Aipatutako bi kasuek ezberdintasun ugari dituzte euren artean, eta desokupazio enpresen modus operandia ere ezberdina izan da. Ama Desokupakoek perfil “negoziatzaileagoa” baliatu zuten Amurrion, eta biktimia papera hartzen ere saiatu ziren, bizilagunen erantzuna ikusi ostean. Luiaondora bertaratutako enpresak, aldiz, jarrera oldarkorragoa baliatu zuen, bertako egoerak hori ahalbidetzen ziolako seguraski. Baina jarrera ezberdintasun hori erabat koiunturala da. Ama Desokupak ere jakin izan du jarrera bortitzagoa izaten horretarako aukera izan duenean,

bere sorterrian (Granadan) kudeatu dituen beste kasu batzuk ikusita. Gainera, kontuan hartu behar da Amurrioko familiak gas eta argi mozketa ugari pairatu zituela enpresako kideak herria bisitatzen egon ziren garaian, eta heriotza mehatxuak ere jaso zituztela ezezagunen partetik, ekainean egin zuten agerraldian salatu zutenaz.

Horrez gain, nabarmentzekoa da baita enpresa hauek eskuin muturrarekin edota talde naziekin duten lotura. Desokupación Legal konpainiak, adibidez, Bastion Frontal talde naziko kideen laguntza izan du une batzuetan, Sistema 161 kolektiboak eginiko ikerketaren arabera. Ama Desoku-

pako kideek, euren aldetik, *Cara al sol* abestu zuten Granadan eginiko beste operazio batean, bertako, Stop Desahucios eta Ikusketa Sarea kolektiboek Aiaraldea Komunikabideari adierazi ziotenez.

Baina, kontu guztietatik harago, ondorio argi bat atera daiteke desokupazio enpresek Aiaraldean eginiko esku hartzeei dagokionez: ez dutela ustez konpontzera zetozen arazoa bideratu. Etorri ziren moduan joan dira, baina erantzun gabeko galdera ugari utzi dituzte bidean: Zenbat kobratu dute bi enpresek euren lana (ez) egiteagatik? Zer tratu zuten hitzartuta jabeekin? Nork ordaindu du festa guztia?

Marmotaren eguna:

zerbitzu ezegokiak

Aiaraldeko mugikortasunean

2030 AGENDAK EZARTZEN DU EGUNGO ETA ETORKIZUNeko ERRONKETAKO BAT MUGIKORTASUNARENA IZANGO DELA, ERREGAI FOSILEN GAINBEHERA ETA SORTZEN DUTEN KUTSADURAREN ONDORIOZ. HALA ERE, ESKUALDEAN URTERO ERREPIKATZEN DIRA ARAZOAK ESPARRU HORRETAN, IZAN RENFEN EDO ARABABUSEN.

Testua eta argazkia:

Aitor Aspuru Saez

Garraio publikoa etengabeko gatazka iturri bilakatu da Aiaraldean. Izan ere, nahiz 2030 Agendak eta hainbat erakundek ezarri duten trantsizio energetikoaren erronketako bat ibilgailu pribatuen CO2 isurketak modu erradikalean murriztea dela, konponbidea ez da heltzen.

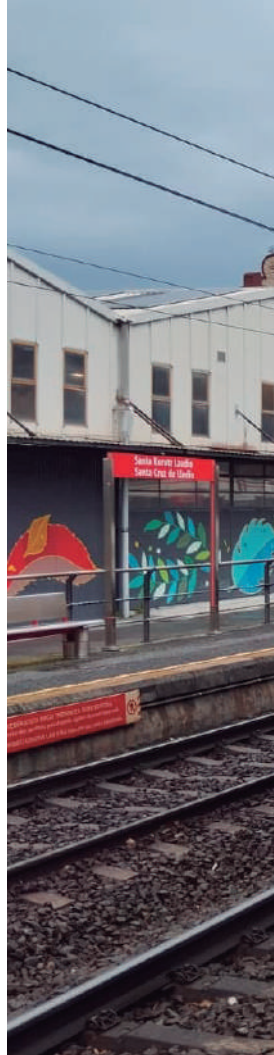
Alde batetik, eskualdean topikoa da RENFEko C-3 lineak sortzen dituen buruhausteen inguruko txantxak egitea. Urte hasieran bazirudien arazo horiek konponduko zirela; gidari kopurua egokia zen eta zerbitzua biderkatu zuten. Hortaz, nahiz eta trenek atzerapenak izan, aukera

ugari zeuden hartzeko eta aitor-tu beharra dago, halaber, Gobernu Espainiarraren prezioak ekonomikoak direla. Edonola ere, uda ostean etorri zen zaplaketkoa. Basauriko tren geltokian egiten ari diren lanak direla medio, uda aurreko zerbitzu maiztasuna ez da berreskuratu, alegia, %30ean murriztu da. Horrek arazoak ekarri ditu, bereziki, Aiaran eta Urduñan, non herritarrek oztopo larriak dituzten orain lanera joateko goizeko lehenengo orduetan eta gauean itzultzeko.

Horrez gain, burdinbide bakarra geratu denez erabilgarri, bidaia 10 minututan luzatu da.

Hau da, 20 minutu gehiago egunero joan etorria. Egoeraren ondorioz, Urduñako eta Amurrioko alkateek bilera eskatu zuten RENFEn, baina ikusita aurrepausorik ez dela gertatu, Garraio Sailburuarekin elkartzea ez dute baztertzen.

Arabako Foru Aldundiko Arababus autobus zerbitzuak ere erakundeen eta herritarren arteko talkak eragin ditu Aiaran eta Okondon. Aiaran 1.600 sinadura batu zituzten exijitzeko RENFEko ordutegi aldaketa eta L-15 eta L-16 lineetako autobusak Luiaondon geratzeko. Urte amaieran, Aiara Udaleko talde

politiko guztiek adostu zuten eskatzea Foru erakundeari aldarrikapen hori asetu dezan hurrengo lizitazioan.

Okondoko Udalak ere desadostasuna adierazi dio Jon Nogales Garraio Diputatuari. Horren arrazioa izan da Arababus zerbitzuaren 16. linearen ordu-tegia egokitzea proposatu dutela. Zehazki, autobusaren irteera 08:35etik 07:50era aurreratzea. Udalaren aburuz, hobekuntza onargarria da eta 60 ikasle okondorrei ahalbidetuko lieke Lau-dioko eta Amurrioko ikastetxetara garaiz iristea, "zerbitzuaren gainerako erabiltzaileengan era-

gin negatiborik izan gabe". Eta ikasleak aipatuta, 2025ean ere hutsune nabaria egon da Leioako Unibertsitatera joateko. Beste urte batez, ez da egon garraio publiko zuzenik eskualdetik EHUKo kanpusera joateko eta, ibilbidea egiteko garraio pribatua baliatu behar dute, derrigorrez, gazteek.

Hobekuntzak

Albiste onak ere egon dira, bereziki pentsiodunek eragindako presioagatik, Aiaraldetik Usansoloko ospitalera joateko autobus zerbitzu zuzena eskaintzeko hitzarmena aurkeztu dute Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiek.

Ordu erdian murriztuko ditu eskualdeko erabiltzaileen bidaia denborak.

Kudea Go!

Trantsizio energetikoa hizpide, aipatu beharra dago herritarrek ere euren aldetik ekarpena egin behar dutela eredia aldatzeko. Zentzu horretan, momentuz, jendeak nahiago du garraio pribatuaren erosotasuna eta argigarria da Aiaran gertatutakoa. Izan ere, hango Udalak Kudea Go! aplikazioa kontratatu du aiararrek ibilgailua partekatu dezaten eta herritar gutxi batu dira ekimenera.

Geltokitik, geratzeko tokira

KALEAN EDO ERAIKIN ABANDONATUETAN BIZIRAUTEN DUTEN PERTSONAK UGARITU DIRA AZKEN URTEAN AIARALDEAN, ETA DOZENAKA HERRITAR ANTOLATU DIRA HORREN AURREAN, AIARALDEA "HARRERA HERRI" BIHURTZEA HELBURU.

Testua: **Txabi Alvarado Bañares**

Argazkiak: **Aimar Gutierrez Bidarte eta Iratxe Beldarrain Santos**

Askotan esaten da trenbidea dela Aiaraldearen bizkarrezurra. C-3 lineak konektatzen du eskualdea Bilborekin, baina baita alde-rantziz ere. Ez gara irla batean bizi. Azken urteetan nabarmen handitu da hiriburuetan kale egoeran bizi den pertsonen kopurua, eta eskualdera ere iritsi da fenomeno hori, trenez, literalki.

2024ko udazkenean hasi ziren agertzen horren zantzuak. Kale egoeran dauden pertsonen zenbaketa egin zen orduan hainbat udalerritan, eta Laudion 15 kontabilizatu zituzten orotara. Igoera nabarmena izan zen, aurreko kontaketa (2022koan) ez baitzen egoera horretan zegoen pertsonarik identifikatu herrian. Dena dela, igoera orokortua izan zen. Bilbon 340tik 895era igaro zen etxegabeen kopurua bi urtetan, eta EAEn 658tik 1541ra.

Eta hori datu ofizialak soilik kontuan hartuta. Izan ere, kopuru ho-

riez kezkatutik, herritar batzuk (gerora Ondo Etorri harrera elkartearen bilduko zirenak) antolatzen hasi ziren, egoerari erantzun bat emateko asmoz, eta berehala konturatu ziren Laudion zenbaketa ondorioztatutakoa baino jende gehiago zegoela kale egoeran bizitzen, eta zifra are gehiago handitzen zela eskualde osoko errealitateari erreparatuz gero.

Ondo Etorri elkartea

Ekainean aurkeztu zen Ondo Etorri Laudion Harrera Herria elkartea, helburu bikoitz batekin: kale egoeran bizi den jendearen "bidelagun" izatea alde batetik, eta "narratiba arrazistei aurre egitea" bestetik. Udan eman zuten horretarako lehen urratsa, topagune bat atonduz ostegunero Audioko Herriko plazan. Udazkenean Orbeiko Etxera mugitu zuten gunea, ekimenari jarraipena modu jasangarriago, eroso eta eraginkorra-

2024an Laudion eginiko zenbaketa 15 pertsona identifikatu ziren kale egoeran bizitzen, baina laster geratu zen agerian kopurua handiago dela

SURFING
LIKE A
SEALOVER
by El Pollo

Arropa biltegia eta jantokia eskaintzen dituzte Orbeko Etxean ostegunero.

goan emateko. Gaur egun, arropa garbitzeko aukera eskaintzen dute bertan, arropa biltegia kudeatzen dute eta afariak antolatzen dituzte ostegunero, kale egoeran bizi den jendearekin elkarlanean.

Elkarteko kideek azaldu dutenez, aurreikuspen guztiak gaingintu ditu ekimenak. Gaur gaurkoz 30-40 pertsona inguru bertaraten dira ostegunero Gardea auzoko gune autogestionatura. Kanean edo eraikin abandonatuetan bizi diren pertsonak dira, 18-30 urte bitartekoak gehienak, ia guztiak gizonak, guztiak migratuak. Gehienak egoera irregularrean daude, helduen eskolan edo lanbide heziketan daude ikasten, eta bi urteko egonaldiaren langa gaingintzea dute ortzimugan, prestakuntza bidezko errotzea eskatu ahal izateko.

Instituzioen erantzukizuna

Orbeko Etxeak berotasuna es-

kaintzen duen arren, espazio horretan ez dira kale egoeran bizi diren pertsonen beharrezan guztiak kabitzen. "Guk ezin ditugu haien behar nagusiak asetu. Ez gara ez instituzio bat ez baliabide ekonomikoak dituen elkarte bat", adierazi zuen Ondo Etorri elkarteko Garazi Beldarrainek Aiaraldea Komunikabideari eskainitako elkarrizketan.

Taldeko kideen hitzetan, instituzioak ezer gutxi egiten ari dira tamainako egoera larriari erantzuna emateko. Gaur gaurkoz, neguan sartuta gauden honetan, ez dago larrialdiko aterperik eskualdean kale egoeran bizi den jendearentzat, ez programa bereziturik, ezta hizkuntzaren muga gaingintzen lagundu ahalko lukeen itzultzaile bakar bat ere.

Horri gehitu behar zaio baita errolda sozialaren afera, Ondo Etorriko kideek "urgentziazkotzat" jo dutena, gainontzeko eskubi-

deak lortzeko lehen urratsa delako. Gainera, abiatu diren politika sozial apurrak oldarraldi arrazistarekin egin dute talka bete-betean. Horren adibidea da sortutako polemika Laudioko Udalak (Gurutze Gorriarekin elkarlanean) kale egoeran bizi den jendeari kiroldegiko duxtak erabiltzen uzte hutsagatik. Lapurreten, segurtasunaren eta okupazioaren inguruko eztabaidak jarri dira lehen lerroan. Horren ondorioz, kale egoeran bizi diren pertsona migratuen aldeko balizko neurriak are baztertuagoak geratu dira, tokiko erakunde guztiek dakitelako ez direla bereziki errentagarriak politikoki, kontrakoa baizik.

Egoera horretan, ausardia politikoa behar da erakunde publikoen zein herri mugimenduen partetik, Aiaraldea, geltoki bat gehiago izatetik, geratzeko moduko toki bat izatera igaro dadin.

Saida El Bakali El Mejdk
Esku-hartze sozialeko teknikaria

Arrazakeria sen onez mozorrotzen denean

Arrazakeria ikusteko ez dago urrutira joan beharrik: hemen dago, Laudion eta Aiaraldea osoan. Eta okerrera da gero eta gehiago nabaritzen dela eta normalizatu egiten dela. Ez dut intuizioz esaten, datuek berresten dute. Euskadin, 2024an, 178 gorroto-delitu erregistratu ziren, gehienak arraza-arrazoiengatik. Immigrazioaren Euskal Behatokiak ohartarazi du immigrazioarekiko tolerantzia urtez urte jaisten ari dela. Zer esan nahi du horrek? Lehen ahapeka esaten zena orain lotsarik gabe botatzen dela. Lehen marjinala zena gaur egun kalean, sareetan eta baita diskurtso politikoetan ere entzuten dela.

Baina zifretatik haratago, egunero ikusten duguna dago. Hemen, arrazakeria ez dira teoriak: bizitza errealean gertatzen diren gauzak dira. Gazte migratzaile bat taberna batean sartu eta elkarriketak gelditzen direnean edo zuzenean zerbitzatzen ez diotenean eta alde egitera gonbidatzen dutenean. Norbaitek honelako esaldiak botatzen ditutenean entzuten duzu: "Etortzen dira eta guk ez ditugun laguntzak ematen dizkiete". "Hemen badaude, egokitu daitezen". "Ez naiz arrazista, ordenatua naiz."

Beloa jantzita duen emakume bat kalean dabilenean eta goitik behera zeharkatzen duten begiradak jasotzen ditutenean nabaritzen duzu, ezingo balu bezala hemengoa izan. Mutil bat trenaren zain dagoenean eta, motxila eta bizarra eramateagatik bakarrik, norbaitek begiratzen diotenean arriskutsua balitz bezala sentitzen duzu. Txikiak diruditen xehetasunak dira, baina pisu handia sufritzen duenaren bizitzan. Eta larriena da hori guztia "sen onez" mozorrotzen dela. "Jendea nekatuta dago", "egia besterik ez dute

esaten", "ez da arrazakeria, gurea zaintzea da" esanez justifikatzen dute euren burua. Baina ez gaitezen engaina: arrazakeria ez da inoiz zentzuzkoa; indarkeria da. Islamofobia ez da inoiz iritzia, logikaz mozorrotutako ezjakintasuna da.

Auzo osoak laguntzen, lantzen, zaintzen eta sostengatzen urteak daramatzaten komunitateak nola seinalatzen diren ikustea da gogorrena. Ikustea nola kriminalizatzen den musulman arrunta, beldurra asaldatzeko estrategia gisa duten mugimendu politikoak zuritzen diren bitartean. Islamari buruz nola hitz egiten den ikustea, hura ezagutu gabe, errepikatuz duela hamarkada batzuk faltsuak zirela frogatu ziren baina zirkulatzen jarraitzen duten kliseak, etsai erraz bat behar dutenentzat balio dutelako.

Kezkutzen nau, sumintzen nau eta min ematen dit. Baina zer gertatzen den badakigunok daukagun erantzukizuna ere gogorarazten dit. Isiltzea ere onartzea delako. Eskubideak ez direlako bakarrik defendatzen. Diskurtso arrazista bat erantzunik gabe errepikatzen denean, lekua hartzen duelako. Ez dira ideologiak. Ez da ezkerria edo eskuina. Gizatasuna da. Ulertu behar da ezein gizartek ez duela aurrera egiten bere jendearen parte bat baztertu, seinalatu edo umiliatzea erabakitzen duenean. Eta, batez ere, oraina eta etorkizuna eraiki behar dira, inork ez dezan bere jatorria, erlijioa edo nortasuna justifikatu behar. Arrazakeria eta islamofobia ez dira iritzia: zauriak dira. Eta gizarte gisa erabaki behar dugu irekita uzten jarraitu nahi dugun edo sendatzen hasi nahi dugun. Ez da nahikoa sumintzea: ekin behar zaio. Salatzea, hezte, laguntzea. Giza duintasuna ez delako negoziatzen.

Ziklo baten amaiera

Okondon ospatu da aurten Aiaraldeko Euskararen Eguna eta, modu horretan, itxi egin da 2016an hasitako zikloa, eskualdeko bederatzi udalerrietatik igaro baita ospakizuna antolatzearen ardura. Hamar urte beteko

ditu Aiaraldeko Euskaingintza Kontseiluak 2026an, eta hamaika erronkari egin beharko die aurre. Ziklo berri bat irekitzeaz dago euskaingintzan, pizkundera, eta ikusteke dago horrek zer isla izango duen eskualdean.

Pizkunde berria,

euskarak aurrera egin dezan

AIARALDEKO EUSKALGINTZA KONTSEILUAK ZIKLO BERRI BATI EHINGO DIO, HAMARKADAKO IBILBIDE OPAROAREN ONDOREN. ORAIN ARTEKO ASMO BERTINEKIN EHINGO DIOTE URTE BERRIARI: ESKUALDEAN EUSKARAZ BIZITZEKO AUKERAK BERMATZEA.

Testua eta argazkiak:

Aimar Gutierrez Bidarte

Ez dira garai xamurrak euskararenak. Azken hamarkadetako susperraldia eten, eta “larrialdi linguistiko” betan murgildu da. Horrela ohartarazi du Euskalgintza Kontseiluak. Oldarraldi judizialak eta politikoak ez ezik, beste hainbat faktorek eragin dute euskalduntze prozesuaren apaltzean: kale erabileraren beherakada nabaria, erreferente falta, atxikimendu falta... Kezkarako arrazoiak ez daude soberan.

Euskara gabe ez gara

Egoeraren larritasunaz jabetuta, Euskara Gabe Ez gara manifestua-

ren aterpean elkartu dira Aiaraldekoko hamairu ikastetxe. Ekainean aurkeztu zuten manifestua, eta euskalduntze prozesuan eragiteko konpromisoen dekalogo.

Aiaraldekoko Euskalgintza Kontseiluak sustatutako Hezkuntza Foroa du manifestuak abiapuntu. Urtebeteko hausnarketa prozesu sakon baten ostean, ikastetxetan igartzen zuten atzerapausoari erantzuteko beharra plazaratu zuten eskualdekoko hezkuntza zentroek. Ikastetxe guztiek egin dute bat egoeraren irakurketan: euskararen erabilerak nabarmen egin du behera eta ikasleek hizkuntza-

rekiko duten lotura afektibo-emozionala oso murriztu da. Ez dira, ordea, egoeraren irakurketan korapilatu, eta joera negatiboa iraultzeko neurri zehatzak proposatu dituzte. Neurriok, baina, ikastetxetako mugak gainditu behar dituztela aldarrikatu dute, erakunde publiko eta familien inplikazioa eskatu dute euskalduntze prozesua berrirori ere hauspotzeko: “Euskal hiztun aktibo izateak ezin du soilik lotura izan behar hezkuntza formalarekin”.

Ziklo aldaketa

Euskalgintza bide berriak argiz-

tatzeko lanetan den honetan, ziklo bat itxi berri du aurtan Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluak. Hamarkada batean eskualdeko bederatzirik hartu dute Aiaraldeko Euskararen Eguna antolatzeko lekukoa. Okondok itxi zuen erronda, iragan azaroaren 30ean. “Lorpen handitzat” jo du hori Ane Izquierdo

Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluko kideak: “Herriz herri Euskararen Egunaren antolatzeak aukera ematen die bertako euskaltzaleei udalerraren egoeraz jabetu eta bertan eragiteko”.

Baina ziklo amaierak ez dio soilik Euskararen Egunaren antolaketazari erreparatzen. Datorren

urtetik aurrera plan estrategiko berria garatuko du Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluak, orain arteko bide berdinari eutsiz: “Eskualdean euskaraz bizitzeko ahalginean sakontzea”. Iraungitzeaz den plan estrategikoaren balantze positiboa egin du Izquierdok, proiektu ugari aurrera atera dire-

Euskara eroso ikasi eta bizi

aek
euskara praktikoa

Laudioko AEK

EUSKARA-IKASTAROAK

- Maila eta ordutegi guztiak
- Autokaskuntza
- Titulu ofizialak A1, A2, B1, B2, C1
- A1 maila ikasten duten ikasleentzako diruloguntzak
- C1 (16-18 urte bitarteko ikasleentzako diruloguntzak)

Matrikulazioa irailaren 1-30
Zubiaur 5, behea
946 72 67 22 - 663 194 177 • laudio@aek.eus
*Baldintzak euskaratzen

DIRULAGUNTZAK

Eusko Jaurlaritzak
Maila egiaztatuz gero

Arabako Aldundia

Laudioko Udala

Inguruko herri guztietan ere badaude Udak dirulaguntzak

la aldarrikatuz. Euskararen mapa dinamikak ikastetxe eta herrietan izan duen garapena da horren adibide. Ezin aipatu gabe utzi Gurasoleku dinamikaren hedapena: azken ikasturtean Okondo eta Arztziniagara iritsi da, eta, ondorioz, eskualdeko ikastetxe guztietan inplementatu dute 2021ean abiatutako dinamika, 500 familia baino gehiagoren parte hartzearekin.

Baina izan dira zailtasunak ere; bereziki oztopo ekonomikoak azpimarratu ditu Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluko arduradunak, “baliabide ekonomiko faltak lana oztopatu digu”. Oztopo horiek gaintitzea izango du premiazko erronka Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluak hasi berri den 2026. urtean, eta horretarako erakundeen inplikazioa galdegin zuen

Baina ekimen handietatik haratago ere, eguneroko lana eta konpromisoa behar ditu gure hizkuntzak. Guztion ardura da euskara.

**Aurrerapau-
soak behar
ditu euskarak;
hizkuntza po-
litiketan ezin-
bestekoa eta
premiatzkoa da
jauzi sendoa
bultzatzea**

Iñaki Gurtubai Artetxe
Berdintasun, Euskara eta Gobernantzako
foru diputatua

Araba, euskaraz bizi nahi duen lurraldea

Arabarrok, behin eta berriz, erakutsi dugu lurralde elebiduna izan nahi dugula.

Berdintasun, Euskara eta Gobernantza Sailaren ardura hartu nuenetik oso argi daukat: gaztelaniaz gain, euskara ere Arabarron hizkuntza da eta erakunde-dei dagokigu, aukera-berdintasuna sustatuz, etorkizunean bi hizkuntzak maila berean egon daitezen.

Egunerokoan bi hizkuntza dituen gizartea eratu nahi dugu eta horrek, zalantzarik gabe, gizarte koehesia bultzatuko du.

Azken hamarkadetan, euskararen ezagutzak jauzi handia egin du Araban, eta Gasteizen ere. Gazte gero eta gehiagok dakite euskaraz. Gure hizkuntza eskolan, aisialdian eta kulturaren gero eta presentearago dago.

Hala ere, oraindik ezagutza eta erabileraren artean arrakala handia dago: jende askok ulertu egiten du baina ez da ausartzen hitz egitera, segurtasun eza-gatik edo ohitura faltagatik. Gaur egun, hori da gure erroka nagusietako bat.

Egoera horri aurre egiteko sortu dugu “Arabaren Euskararen Erabilera Sustatzeko Plan Estrategikoa 2025-2029”.

Helburua da “euskara ikasteko” logikatik “euskaraz bizitzeko” logikara pasatzea.

Udalekin, kuadrillekin eta gizarte eragileekin elkar-lanean landu dugu plana eta bost ardatz nagusitan

oinarritzen da: gobernantza partekatua, jarrerak eta motibazioak, ezagutza eta gaitasuna, erabilera eta harremanak eta komunikazioa eta hedapena.

Horrek, praktikan, zer esan nahi du?

Euskara, modu erosoan, erabiltzeko testuinguruak sortu: merkataritzan eta ostalaritzan, kirolean, aisialdi taldeetan, kultur jardueretan, sare sozialetan...

Familia transmisioa indartzea, guraso euskaldunak lagunduz; eta, aldi berean, lana eta eguneroko harremanak euskaraz egiteko benetako aukerak zabaltzea.

Diputatu moduan, euskara justizia-kontu gisa ulertzen dut. Hau da, euskara sustatzeak denon eskubideak bermatzen ditu; euskara erabiltzeak ate profesionalak irekitzen ditu; eta euskara bultzatzeak Arabako barne-koehesia sendotzen du.

Arabaren, gaztelaniaz gain, euskaraz eta beste hizkuntza batzuetan ere bizi gara: euskaraz mintzatzea ez da inoren aurka egitea, guztion alde baizik.

Euskararen etorkizuna, Araban ere, idatzi nahi dugu. Plan honek ibilbide-orri bat ematen digu baina emaitza gure erabakiek markatuko dute: familiek, gazteek, enpresek, elkarteek eta erakundeok eginiko apustuak.

Araba bidezkoagoa, kohesionatuagoa eta gureagoa izango da, baldin eta elkarrekin, euskaraz ere, eraikitzen badugu.

Palestinari buruz hitz egiteari utzi ez diezaiogun

Palestinaren aldeko mobilizazioek markatu dute politikoki 2025a planeta osoan, Euskal Herrian eta baita Aiaraldean ere. Milaka herritar mobilizatu dira eskualdean eginiko elkarretaratze, mobilizazio eta bestelako

protestetan. Txiki zein handi, helburu berari erantzun diote antolatutako ekimen guztiek: Israel burutzen ari den genozidioa salatzea eta Palestinari buruz hitz egiten jarraitzea.

Aiaraldetik Palestinara

elkartasun zubiari eusten

PALESTINAKO HERRIAK BIZI DUEN GENOZIDIOAREN AURREAN ISILIK EZ GERATZEA ERABAKI DUTE AIARALDEKO HERRITARREK. URTE OSOAN ZEHARREKO MOBILIZAZIO ETA BESTELAKO EKINTZEN BIDEZ ASKATASUNAREN ALDEKO ALDARRI KOLEKTIBOA NAGUSI IZAN DA ESKUALDEAN.

Testua: **Maider Ramirez Martin**

Argazkia: **Aimar Gutierrez Bidarte**

Jakin badakigu Palestinako herriak egun bizi duen genozidioa ez dela kontu berri bat, hamarkadetan zehar gertatutako okupazio, blokeo eta eskubide urraketen historia baten parte baizik. 2023ko urritik geroztik, egoera are gehiago lastu eta gaur egun oraindik dirauen krisi humanitarioa areagotu besterik ez da egin.

Lurraldearen eta bizitzen suntsiketak, lekualdatze behartuek eta mota guztietako bidegabekeriek herri oso baten egunerokoa zeharkatzen dute.

Irudi eta testigantza horiek mundu osora hedatu dira, eta agintari boteretsuei beste alde batera begiratzea leporatzen bazaie ere, urruneko errealitate horrek elkartasun

keinuak piztu ditu komunitate txikietan. Isiltasun konplizearen aurrean ere, Aiaraldeak ez dio Palestinari buruz hitz egiteari utzi.

Herriz herri hedatu da

Eskualdeko herriek urte osoan zehar erakutsi dute konpromisoa bakoitzak bere neurri eta erara, genozidioa salatzeko eta Palestinaren aldeko elkartasuna adierazteko. Keinu isolatuak baino gehiago izan dira: urte osoan zehar ehundu den sare sozial eta politiko baten isla.

Hainbat ikastetxetan, esaterako, hezkuntza komunitateak aktiboki parte hartu du Gure Haurrak ere Badira ekimenarekin bat eginez, eta haurren begietatik begiratu

diote gerraren gordintasunari. Herrietako kale eta plazek ere hartu dute aldarria. Egindako mobilizazio zein omenaldiez gain, nabaria izan da jai giroan gaiak hartutako zentralitatea. Laudion, esaterako, jai-kuadrillek daramatzaten pankartetan izan zuen isla. Amurrion ere bai karrozen desfile arrakastatsuan eta baita txosnaguneko iruditegian ere presente egon zen, eta Arrankudiagan, berriz, herritarrek kamiseta bereziak sortu zituzten elkartasun mezua soinean eramateko helburuz.

Elkartasun jaialdia

Urtea amaitzeaz izan denean, herriz herri metatutako indar horrek topagune argi eta esangura-

Aiaraldea osora zabaldu da Palestinaren aldeko aldarria. Irudian, udako jaiei begira eginiko eskualdeko agerraldi bateratua.

tsua izan zuen abenduaren 13an. Aiaraldeko Ekintzen Faktoriak, eskualdeko hainbat artista eta militanterekin elkarlanean, hartu zuen Palestinaren aldeko elkartasun jaialdia, egun osoko egitarau zabal batekin.

Herritar ugari egin zuten bat ekimenarekin, eta Palestinaren aldeko aldarria espazio komun batean partekatzeaz gain, komunitatea egiteko ere baliatu zuten hitzordua, agerian geratu zen urru-neko errealitate batek ere hurbileko loturak sortzeko duen gaitasuna. Edozein laguntza palestinarrak bizitzin ari direna leuntzeko nahikoa izango ez delako jakitun, baina aldi berean ongi etorria izango de-

lakoaren esperantzarekin, Gazara bidaliko dute ekimenari esker bildutako ekarpen ekonomiko guztia.

Isiltasunaren aurrean hitza hartzea, krudelkeria eta arrotasunaren kontrako hurbileko elkartasun keinuak izatea eta genozidioa salatzera kalera atera eta gorputzak jartzea erabaki dute urte osoan zehar hainbat eta hainbat aiaral-dearrek.

Argi geratu da, beraz, Palesti-naren aldeko aldarria ez dela une jakin bateko erreakzio hutsa izan eskualdean, denboran zehar iraun duen jarrera kolektiboa baizik, as-kotariko espazioetan txertatua eta herritar askoren konpromisoan sostengatua.

***Eskualde
osoan zabaldu
da Palestinaren
aldeko
aldarria, mota
eta tamaina
askotako
protesten
bidez***

**LAUDIO
UDALA**

*Babestutako
edukia*

Laudioko

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

ERRONKA HANDIEN URTEA IZAN DA HONAKOA LAUDION. URRATS GARRANTZITSUAK EMAN DIRA BIZILAGUNEN PARTE HARTZEA SUSTATZEKO, ETA UDALERRIAN SAKONDUKO DUTEN PROIEKTUETAN ERE AURRERAPAUISOAK EMAN DIRA.

*Laudioko
irisgarritasuna eta
mugikortasuna
hobetzeko neurriak
hartu ditu Udalak.*

*Aurten lehen aldiz
audioarrek San
Roke jaien musika
taldeen kontzertuak
bozkatu dituzte;
parte-hartze
herrikoia sustatuz.*

San Rokezar Nagusien Klubaren jantoki-proiektua aurrera ateratzeko, obra egitea erabaki da.

Antzokiaren obra aurrera doa. Hornidura lizitatu da eta kudeatzeko eredu definitzen ari da Udala.

Tokiko merkataritza loratzen laguntzeko helburuarekin, Laudiok Merkataritza Astearen lehen edizioa hartu du aurten.

**LAUDIO
UDALA**

*Babestutako
edukia*

**Aurrekontu
parte-hartzaile-
tan adostutako
proiektu batzuk
aurrera atera dira:
Gardeako zuhai-
tzak, Aretako par-
kea, Landaluzeko
lokalaren
aurreproiektua
edo Aretako
Kultura Etxearen
sukaldearen
berrikuntza,
besteak beste.**

**Laia Laudioaren
egitaraua geroz eta
aberatsagoa da.
Gainera,
II. Jardunaldi
feministak egin dira.**

**Lamuzako
Jauregiaren
berroneratze-
prozesuak azken
faseari heldu dio.**

Azoka plazaren obra amaitu da eta uztartuko den ereduari lotuta, lehen mailako produktuei eta lehen sektoreari lehentasuna eman diegu.

Laudioren etorkizuna planifikatzen hasi da Udalak HAPO berriarekin: etxebizitza, hiri-berronartzea eta irisgarritasuna.

2026A LAUDIORENTZAKO URTE OPAROA IZANGO DELA AURREIKUSI DU AINIZE GASTAKAK; HERRIAK “BIZI KALITATEAN JAUZIA” EGINGO DU.

Testua eta argazkia:

Aimar Gutierrez Bidarte

Guardianen itxierarekin hasi eta Maderas de Llodioko egoerarekin bukatu da urtea.

Urte oso gogorra izan da, are gehiago, legealdi gogorra ari da izaten. Bi ikuspegitatik erreparatu behar diogu gogortasunari. Alde batetik, pertsona bera dago; kaleratua dena, kaleratze arriskuan dagoena, piketean dagoena... Pertsona horrek sufritzen duena herriaren mina da aldi berean. Bestetik, ikuspegi orokorrago, daukagu, Aiaraldeko industria sarearen egoera kezkarria da, eta etorkizunari begira jarri behar dugu begirada. Neurriak behar

ditugu, eta horiek industrian eragina duten entitateetatik etorri behar dira. Udalak ez du eskumen askorik, baina badu interesa. Gure interesa genuinoa da; izen-abizenak jartzen dizkiogu gertatzen ari den horri. Udalak kaltetutako langileen bidelagun izateko obligazioa dauka, zaintzaren ikuspegitik. Jendearengan eragin larria duten neurriak ari dira hartzen, eta nahi dugu kaltetutakoek Udala gertu sentitzea. Guardian eta Maderas de Llodio aipatu dituzu. Egoera desberdinak dira, eta jarrera desberdina eskatzen dute. Baina Udala ate guztiak jo ditu. Maderas

de Llodioaren kasuan enpresak ez du gurekin elkartu nahi izan. Deslokalizazioak eta lanpostuen suntsiketak gure etorkizuna baldintzatzen dutela adierazi diegu alde guztiei. Guardianen kasuan ere ate ugari jo ditugu, eta horretan jarraitzen dugu. Gertutik ari gara jarraitzen gertatzen den guztia.

HAPOaren aurrerakina aurkeztu duzue aurten. Nolakoa izan da orain arte egindako prozesua?

Beti iruditzen zait berebizikoa aipatzea HAPOa zeinen garrantzitsua den. Badirudi herritarren-

“Laudioko bizi kalitatea nabarmen hobetuko da Lamuzako Kulturguneari eta Antzokiari esker”

gandik oso urrun dagoen testua dela. Nik neuk ere, herritar gisa, urrutiko kontu gisa ulertzen nuen. Behin hemen egonda ulertu dut zeinen estrategikoa den. Audio-ko orainaldia eta etorkizuna antolatzeke behar-beharrezkoa da. Pertsona orori eragiten digu.

Garrantzi hori ulertuta, aha-legendu gara HAPOaren diseinu faseak ahalik eta irekienak izaten. Lehenengo faserako herrian egin den ikerketa zientifikorik handiena egin genuen audioarrei horren inguruan galdetzeko. Herriak bere burua nola ikusten duen ahalik eta modu zientifikoenean jasotzeko. Hori guztia jaso eta erredakzio taldeak borradore bat aurkeztu zigun. Zirriborro hori da apiriletik kalean egon dena. Plazaratutako mapa hobeto ulertzeko asanbaldak antolatu ditugu, auzoz auzo,

mapa diseinatu duten arkitektoekin. Orain, apiriletik ekainera egingdako ekarpen guztiei erantzuna emango zaie, izan baiezko edo izan ezezko. Hurrengo mugarria udalbatzan dokumentuaren irizpideak eta helburuak onartzea izango da. Mugarri garrantzitsua da azken hori, akordioa beharrezkoa da.

**Kultur Etxearen berronartze prozesua azken fasean sartu da, Aldundiarekin sinatu beharreko hitzarmenaren es-
peroa.**

Horrelako kontuek beti behar dute denbora, are gehiago bi erakunderen arteko elkarlana beharrezkoa denean. Hitzarmena ere azken fasean dago. Eraikina Aldundiarena da, birgaitzea Aldundiak egin du, eta, hitzarmena-

ren bitartez, erabilera Udalarena izango da, horregatik da gakoa. Hornitzea Udalaren esku egongo da. Ahalik eta lastarren sartu nahiko genuke kontu guztiak martxan jartzera. Ez da erraza izaten, baina kontu ilusionagarria da.

Laudioko bizitza kulturala “berpizteko” prozesua ere martxan da. Zein da horren helburua?

Oraina arte obra izan dugu hizpide. Baina begirada altxatuz konturatzen gara egondako ibilbidea askoz luzeagoa izan dela. Herri ekimenez bultzatutako Kasinoaren birgaitzearekin abiatu zen prozesua.

Ordutik faseka joan da Aldundia espazioak birgaitzen. Bada garaia prozesu guzti honetan lan boluntarioan aritu diren bizilagunei aitortza egiteko. Oso ibilbide luzea izan da, gogorra askotan. Kultur kontseilutik sortutako talde motorea oso proposamen handia eta interesgarria ari da garatzen. Jauzia izango da, kultura eta kultur sorkuntza beste modu batean bizitzeko aukera eskainiko digu. Audioarren bizi-kalitatea nabarmen hobetuko da. Antzoki-ko eskaintza gehituta, zoragarria izango da.

Zein egoeran bukatu dute 2025a Antzokiko lanek?

Obra konplikatu da, oso teknikoa. Arkitektonikoki ere oso elementu interesgarria eskainiko dio herriari. Burubelarri ari gara Antzokiarekin, egunerokoan sortzen diren gorabeheriei aurre egiten. Lanen azken txanpan gaude sartuta. Eraikuntzaren inguruko urbanizazioa eta hornidura dira hurrengo urratsak.

Segurtasunaren eztabaidak kezka sortu du, zer mezu eman nahiko zenuke?

Azpitarratu beharra dago audio herri segurua dela, orain arte izan den moduan. Hori diote zenbakiak; delinkuentzia tasaren batz bestekoaren azpitik gaude kokatuta. Argazki horretan ari da lapurreta bolada bat gertatzen. Herriaren izaera ez da aldatu, baina egoera konkretu horri egin behar diogu aurre. Instituzioetatik lanean ari gara eta beharrezko neurriak hartzen ari gara. Ulertzen dugu egoerak segurtasunaren pertzepzioan eragina duela. Guztioi dagokigu arduraz jokatzeari.

Oposizioa kritiko ikusi dugu

maiz, baina egon dira ere ezberdinen arteko elkarguneak.

Oso argi dugu gutxiengoan gauden udal-gobernua garena; akordioak behar ditugu. Baina, gainera, sinistuta nago akordioak beharrezkoak direla. Herriarentzako oso positiboa da gutxieneko batzuk adostu ahal izatea, horrek koherentzia eta batasuna ematen digu herri gisa. Mugarririk handienetan bai, lortu ditugu akordioak.

2026an hauteskundeetatik gertuago egongo gara. Guk lanean jarraituko dugu. Ulertzen dugu gure ardura dela horretan jarraitzea. Espero dugu, legealdi amaieran egonagatik ere, orain arteko jarraimantendu eta akordio berriak erdiestea.

Zeintzuk dira 2026rako erronkak?

Urte oparoa izango da. Antzokiaren eta Lamuzako Kulturgunaren lehen pausoak ikusiko ditugu modu batean ala bestean. Nik kultura eztanda bezala irudikatzen dut. Abasto Plazaren irekiera izango dugu ere, eta ahaleginduko gara berriro ere bertako espazioa herritarrentzako berezia izan dadin. Nagusien Jantokiaren obrekin hasiko gara ere. Landa-luzen zentro-sozial bat pentsatu eta diseinatzeko prozesua abiatuko dugu. Gureak ez diren baina herrian eragina izango duten proiektu berrietarako ere prestatu beharko gara; hala nola, osasun zentro berria.

Postureo eta atzerapenekin: Audio errealitatea

Ander Añibarro Maestre
EAJ-PNVko zinegotzia

Audio geldirik dagoela baieztatuz amaitzen dugu 2025. urtea. EH-Bilduren kudeaketak ez die herritarren benetako beharrei erantzuten, eta ez du norabide argirik eskaintzen. Proiektuak, gure legealditik jasotakoak, atzeratu egiten dira, erabakiak atzeratu egiten dira edo ez dira hartzen eta aukerak galdu egiten dira inolako azalpenik gabe.

EH-Bilduk parte hartzeaz harro dago, baina foroak eta aholkuak hutsik, gidotuta eta kontrolatuta daude. Herritarrek egiaztatu dute beren ekarpenek ez dutela ezer aldatzen. Parte hartzea propaganda eta postureo bihurtu da: iragarki azkarrak, betetzen ez diren promesak eta funtsezko proiektuetan, hala nola Gaztelekuan, Jesus Guridi plazan, Ugarteko futbito eremuan edo Antzokian, benetako aurrerapenik gabe jarraitzen dutenak.

Era berean, jaiek kalitatea galtzen dute, auzo kontseiluak espedientea betetzera mugatzen dira eta Abastos Plazak blokeatuta jarraitzen du. Audio denbora, energia eta bultzada galtzen ari da, eta atzean geratzen da, beste udalerririk batzuk aurrera doazen bitartean.

EAJ-PNVtik benetako parte-hartzearen, erabaki irmoen eta kudeaketa eraginkorraren alde lan egiten dugu. Arduraz eta proposamenez lan egiten jarraituko dugu Audio aurrera egin dezan, gure bizilagunek udalerririk dinamikoa, feminista, euskalduna, kulturala, inklusiboa eta gardentasunez kudeatua merezi baitute.

Geroari begira

Jakinda Artaraz Martin
OMNIAko zinegotzia

Urtea amaitzear dagoenean, atzera begiratzen dugu gertatutakoa aztertzeko, gure bizilagunen bizitzak hobetzen saiatuz, hori baita gure jarduera politikoaren helburua.

Batzuetan asmatu egiten dugu eta beste batzuetan ez; beraz, akatsetatik ikastea baino ez zaigu geratzen etorkizunari begiratzeko. Aurten, Audioko bizilagunekiko arduragatik, aurrekontuetarako akordio batera iritsi ginen, non neurri handi batean gauzatu ez diren 26 aurrekontu-partida jasotzen ziren. Aurrekontu-partida batzuk martxan jarri dira, hala nola Ugarteko futbito-eremua estaltzea, APILLen dirulaguntza handitzea, Audioaldeko aparkalekuan frontoia eraikitzeko aurreproiektua edo ekintzaileentzako 2022ko eta 2023ko laguntzak. Gainera, Antzokiaren amaiera eta Hornidura Plaza berria errazteko akordioa bete dugu.

Errealistak gara, eta akordioko partiden zati handi bat gauzatu ez dutenez, eszeptizismoz begiratzen diogu datorren urteari; hala ere, ez dugu etsiko gure erabakiak hartzeko orduan gure bizilagunak lehentasun gisa jartzeko ahaleginean. Zu eta ni, zuek eta gu, denok gara Audio. Horregatik, eta zuen iritzi eta ekimenez elikatzen garelako, hurbildu gugana.

Pasa zaitetz gure egoitzatik (Oketa kalea 12, Latorro behe) astelehenetik ostiralera 11:00etatik 13:00etara edo jarri harremanetan gure postaren bidez (omniainiciativaekimena@gmail.com) edo telefonoz (688849158).

Laudio hobia eta sozialagoa eraikitzea helburu

Loli Muriel Aroca
PSE-EEko zinegotzia

Hilabete hauetan, Audioko PSE-EEK tinko lan egin du, gure bizilagunen kohesio sozialerako eta ongizaterako funtsezkoak diren proiektuei jarraipena emateko ahaleginean. Funtsezko zerbitzuak defendatzen ditugu, hala nola adinekoen jantokia eta gazteleku berria. Elkarbizitzarako eta laguntzarako guneak dira, eta guztiek batzen dituzten gizarte-politiken alde egiten dugun apustua islatzen dute.

Zergei dagokienez, tributazio bidezkoa eta progresiboa bultzatzen dugu: familien zama arintzen duten ordenantzak babesten ditugu, solidaritatea zerga eta tasetan ere adierazten delako. Kulturean, aniztasunaren aldeko apustua egiten dugu: kultur etxeentzako dirulaguntzak handitzen ditugu eta kirol minoritarioak babesten ditugu, herriaren aberastasuna bere aniztasunean dagoela sinetsita. Gainera, memoria historikorako, mugikortasun iraunkorrerako, ekintzailetzarako eta etorkizunera eta aukera-berdintasunera bideratutako beste inbertsio batzuetarako partidak sartzen ditugu aurrekontuetan. Aurten koherenteak izan gara gure uste sendoeekin eta herritarrekin: gobernu-taldearekin ditugun akordioek erakusten dute, gobernatu gabe ere, beti batzen garelako guztion onerako denean. Horregatik, itsasontzia ekaitzean uztea desleialtasuna iruditzen zaigu.

Laudioko PSE-EEtik politika hurbil, sozial eta aurrerakoiak defendatzen jarraituko dugu, pertsonak erdigunean jarritz. Laudion sinesten dugulako, bere jendearengan eta guztiontzako aukera eta justizia sozial gehiago dituen etorkizun batean.

Amurrioko

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

TITULAR INDARTSUAK UTZI DITU 2025AK AMURRION. PROIEKTU HANDI ZEIN BERRITZAILEAK GARATU DITU UDALAK HERRIKO HAINBAT ERAGILEREKIN ETA BESTE ERAKUNDE BATZUEKIN ELKARLANEAN, UDALERRIAK DITUEN ERRONKA ESTRUKTURALEI HELTZEKO.

Aurreko urteko arrakasta ikusita, aurtien ere, Amurriok Aiara fest musika jaialdia hartuko du. Artista anitz, komunitate-jarduerak eta proposamen sortzaileak bilduko ditu, euskal kulturaz eta musikaz goatzeko aukera eskainiz.

Amurriok Aiaraldeko Industria Garapenaren aldeko Mahaiaren lehen bilera jaso zuen azaroaren amaieran. Bertan Foru Aldundiak eta inguruko erakunde enpresek hartu zuten parte xede argi batekin: industria sarea indartzea, aukera berriak erakartzea eta eskualdean kalitatezko enplegua bermatzea.

Joan den irailetik, Amurrio, beste 11 udalerrirekin eta hiru euskal hiriburuekin batera, Enplegu eta Toki Garapeneko Planaren proiektu pilotuan parte hartzen ari da kalitatezko enpleguarekin, aukeraberdintasunarekin eta garapen iraunkorrarekin duen konpromisoa berretsiz. Enplegua Amurrioren lehentasun handienetako bat da.

Amurrioko Udalak eta Mendiko Eskolak urrats sendoa eman dute elikagaien xahuketaren aurkako borrokan, Rexcatering sarera atxiki den Arabako lehen udalerrria bihurtuz. Izan ere, proiektu honen bidez, hondakin organikoaren prebentzioa bultzatu eta "Residuo Cero / Zero Zabor" eredurantz aurrera egin nahi da.

Etxebizitzak erabateko lehentasuna du Amurrion eta, bide horretan, azken hilabeteetan oso urrats garrantzitsuak eman dira. Eusko Jaurlaritzarekin batera alokairu sozialeko 42 etxebizitza esleitu dira, eta 2026rako beste 60 gehituko dira. Halaber, Udala hiru etxebizitza-sustapen bultzatzen ari da eta etxebizitza babestuen eta librearen arteko erdibideko eredu bat lantzen ari da.

Auzotarren eskaerei erantzunez, Amurrioko Udalak Foru 9ko udal-eraikina erabilera anitzeko gune bihurtuko du. Espazioan, beraz, liburutegi bat eraiki beharrean (hasieran planteatuta zegoen bezala), turismo-bulego, auditorium, erakusketa-areto eta auzo- eta haur-jarduerak egiteko guneak eskainiko dira.

Landazuri Etxeko eguneko zentro berriaren obrak amaitu dira. Solairu bakarrean 480 m²-ko azalera eta 25 erabiltzaile-erentzako edukiera duen eraikina da. Bertan, espazio berean, eguneko zentroa, etxebizitza komunitarioa eta adinekoentzako baliabideak bezalako zerbitzuak bateratzen dira.

Amurrioko Nagusien Jantokiaren bitartez, egunero 65 urtetik gorako 15 pertsona ingururi eskaintzen zaie janaria. Elikaduratik harago, zerbitzu honek sozializaziorako, laguntzarako eta komunitaterako espazio bat eskaintzen du, ongizate emozionalari eta isolamendua arintzeari lagunduz.

Amurrioko Udala hainbat seinale eta informazio-panel jartzen ari da bederatzi administrazio-batzarretan (Aloria, Artomaña, Delika, Larrinbe, Lekamaña, Lezama, Saratxo, Baranbio eta Tertanga), auzoak eta base-riak behar bezala seinalezatzeko.

Amurrioko ludoteka jolasgunea baino askoz gehiago da: funtsezko motorra da haurtzaroaren garapen sozial, hezitzaile eta emozionalerako. Jarduera ludiko, tailer eta egokitutako programen bidez sormena, bizikidetza eta ikaskuntza sustatzen ditu ingurune seguru eta estimulatzaile batean. Euskararen eta tokiko kulturaren sustapenean duen eginkizunari esker, ezinbesteko baliabidea da Amurrioko eta bertako gizarte-sareko etorkizunerako.

2025eko ekainean, Amurrioko Udalak eta Aiaraldea Komunikabideak lankidetzak hitzarmen berri bat sinatu zuten, euskararen erabilera sustatzen jarraitzeko lankidetzak berreskuratzeko helburuarekin. Urrats honi esker, Aiaraldeak udal gaurkotasunari buruzko informazioa ematen jarraitu ahal izango du gure hizkuntzan, euskaraz.

AMURRIOKO UDALAK 2025EAN GARATUTAKO PROIEKTUAK ZEIN UDALERRIAN JAZOTAKO GERTAKARIAK IZAN DITU ARDATZ TXERRA MOLINUEVO LAÑA ALKATEAK.

Testua eta argazkia:

Txabi Alvarado Bañares

Barne mailan, udal langileek abiatutako mobilizazio zikloak markatu du 2025a. Bildu zarete Enpresa Batzordearekin?

Bildu ez garela diote, baina bai, bildu gara. Azken urtean hamar bilera baino gehiago egin ditugu guztira, Enpresa Batzordearekin zein sindikatuarekin banaka. Beste kontu bat da ez garela ematen ari eurak eskatzen ari direna. Negoziatzen jarraitzen dugu eta gauza batzuk egiten ari dira, baina soldata igoera bat eskatzen dute. Aspaldi esan genien: azken bost urteetan 1,5 milioi euro igo da

Udalaren langile gastua, arrazoi ezberdinengatik. Orain ere igoera handi bat emango da funtzionarioen soldatetan, Madrildik datorrena, eta udal guztiak gabilta hori nola aurre egin aztertzen, igoera handia delako.

Duela urte batzuk giza baliabideen plan bat egin zen. Alderaketa bat egin zen Amurrioren antzekoak ziren EAEko beste udalerribatzenekin, eta soldata arrakala murriztu zen. Hor lortu genuen beste Udal batzuk baino egoera hobea izatea. Eta horren erakusle da Amurrioko Udaleko ia pos-

tu guztietan Laudiokoan baino gehiago kobratzen dela, Laudioko Udala Amurriokoaren ia bikoitza izan arren tamainari dagokionez. Ulertzen dut ordezkaririk sindikal edo langileek hobekuntzak eskatzea, baina Udalaren diru-sarrerak jendearen zergetatik datoz, eta sentikorrak izan behar dugu egiten dugun gastuarekin.

Nola baloratzen duzue 2025a Udaletik?

Legealdi plan bat geneukan eta plan horren %87 martxan dugu. Betetzen goaz esan genuena.

“Legealdian hartutako konpromisoak betetzea izango da gure 2026ko helburu nagusia”

Orokorrean, esango nuke Amurrio ondo dagoela. Egon dira gatazkak, industriaren esparruan adibidez, eta kezkatuta gaude horregatik, baina uste dut elkarrekin egin behar dugula lan Amurrio eta Aiaraldea toki industrialak izaten jarraitu dezaten.

Egitasmo zehatzei dagokionez, baditugu hainbat proiektu estrategiko, lan handia eskatzen dutenak. Goikolarra auzoaren birgaitzea da horietako bat. Finantziazio gehiena kanpotik dator, baina Udala une honetan saturatuta dago proiektu horrekin: milioi asko dira eta auzo oso bat eraberrituko da. Gure apustu handienetako bat da: ia 7 milioi euro inbertituko dira auzo batean.

Bagenituen beste bi proiektu garrantzitsu. Alde batetik, Egunko Arretarako Zentroa, jada eraiki

dena eta orain ekipamenduz hornitzen gaudena. Bestetik, merkatu zaharra dago, kanpotik eraberritu dena eta jadanik barruko ekipamenduko proiektua ia itxita duena.

Amurrian egin zen Aldundiak deitutako industriaren garapenerako mahaiaren lehen bilera. Zer sentsazioarekin aterazinen bertatik?

Sentsazio onekin aterazinen. Ez zen jende guztia joan, ELA eta LAB ez ziren bertaratu, espero dugu etorkizunean bertaratzea, funtsezkoa delako eurak egotea, logikoki. Uste dut pozik ateraz ginelan bertan geunden guztiok helburu bera bilatzen genuelako, denok: Udalak, Aldundia, Jaurilaritza, alderdi politiko guztietako ordezkariak, enpresak, CCOO eta

UGT sindikatuak... guztiek ikusten zuten argi gaiari denon artean heldu behar geniola. Aiaraldea beti izan da toki oso industrial, dugun bizi-kalitatea horri esker da, eta defendatu eta mantendu behar dugu. Bakoitzak badu bere ikuspuntua, baina iritzi komuna zen akordio batera iritsi behar girela. Ni baikorra naiz.

Etxebizitzarena izan da ere 2025eko gaietako bat. Amurrian hiru titular oso ezberdin utzi ditu urteak esparru horretan: Federico Barrenengoa kalean eraikitzen ari diren etxebizitzak esleitzeari ekin diozue Udaletik, desokupazio enpresa bat herriko familia bat etxegabetzen saiatu da eta hitzarmena sinatu duzue Ategin elkartearekin gizarteratzea eta etxebizitzarako sarbidea sustatzeko.

Udaletik hainbat ildo jorratzen ari gara etxebizitzaren esparruan. Guztioi kezkatzen gaituen gaia da. Alde batetik, Jaurilaritzarekin abiatutako etxebizitza sozialen lerroa dugu. 42 etxebizitza eman dira eta 60 eraikitzen amaitu berri dugu. Hau da, legealdi honetan alokairu sozialeko 102 etxebizitza berri egongo dira, uste dugu ondo dagoela. Bestetik, enpresa pribatuekin lan egiten ere saiatzen ari gara. Hiru promozio hasiko dira Amurrian. Hori ere ondo dago, etxebizitza librea nahi duen jendearentzat. Badago tarteko bidea, lantzen hasi nahi duguna, Babes Ofizialeko Etxebizitzena. Alokairu soziala sustatzea oso garrantzitsua da jende zaurgarriena artatzeko balio duelako, baina gero badago aipatutako tarteko bide hori: badago jendea ezin duena

300.000 euroko pisu berri bat eskuratu, baina Babes Ofizialeko Etxebizitza bat bai. Ari gara Udaren lursailen bat aztertzen bide hori jorratu ahal izateko.

Goikolarra auzoaren birgaitzea ere bada esparru honetan aipatzeko moduko zerbait, eta etxebizitza hutsen inguruko diagnostiko bat ere egingo da. Aurreko ple-noan eztabaida egon zen lonjak etxebizitza bilakatzearen inguruan. Gu ez gaude horren aurka, baina ondo aztertu behar da zenbat lonja dauden eta zeintzuk bilakatu ahalko lirakeen etxebizitza, eta guztiak ez egotea erdigunean, merkataritzarako espazioak ere bermatu behar direlako. Baina hori epe ertainera begirako neurria da. Etxebizitza hutsak, aldiz, hor daude dagoeneko. Horregatik enkargatu dugu azterketa, etxe horien kasuistika zein den jakin eta alokairuren merkatura bultzatzeko.

Horri lotuta egin zen hitzarmena Ateginekin. Elkarrekin bilatzen duena da alokairuzko etxebizitza jartzea pertsona zaurgarrien eskura. Oso ekimen ona iruditzen zait. Jabeek ziurtasuna dute elkarrekin ari direlako alokairua egiten.

Desokupazio enpresari dago-kionez, zerbait puntuala izan zen, gero lasaitu egin zen giroa. Nik hitz egin izan du etxean zegoen familiarekin zein jabeekin. Gatazka une bat egon zen, baina konpondu egin da dagoeneko. Amurri-
on, momentuz, ez gabilta okupazio kasu asko izaten, Laudion eta Urduñan bezala. Lasaia gaude.

Etxebizitzaren gaiarekin jarraituz, urte hasieran oihar-

***“Uste dut Ondasun Higiezin-
en gaineko Zergarekin
pedagogia
apur bat egitea falta
izan zela”***

**tzun nahiko izan zuen Ondasun Higiezin-
en gaineko Zergaren
igoeraren aurka sortutako mu-
gimenduak.**

Uste dut gai horrekin pedago-gia apur bat egitea falta izan zela. Dena amaitu zen herritar guztiei zabalduetako bilera publiko bat egin genuenean. Bazegoen in-formazio bat ez zena benetakoa. Bertan azaldu zen zer zen zehazki egin zena, zer eragin zeukan, zeu-den hobariak... hori ikusi ostean, hurrengo egunean desaktibatu zen dena. Udaren politika fis-kala progresiboa da eta logikoki, OHZ da udal batek duen zerga-rik garrantzitsuenetako bat. Guk errentaren arabeko sistema dugu, udal askok ez dutena. Guk uste dugu hori dela bidezkoena, duzun errentaren arabera ordain-tzea, hobarien arabera.

Azaroan Ertzaintzarekin bil-

du zineten herrian egondako lapurretak direla eta. Nola joan zen bilera hori?

Hor kontua izan zen hama-bost egunetan zortzi lapurreta inguru egon zirela herrian, eta horregatik eskatu genuen bilera Ertzaintzarekin. Gure kezka hela-raztera, informazioa jasotzera eta Udaltzaingoak egin zezakeenaz galdetzeraz joan ginen. Eurek esan ziguten protokolo berri bat zutela martxan, Laudion eta Urduñan ere antzekoak gertatzen ari zire-lako, eta zaintza-protokolo horre-tara batzeko gonbita egin ziguten, landa-eremuetan, administrazio batzarretan eta auzo periferikoe-tan batez ere. Udaltzaingoa egon da patruilak egiten zonalde ho-rietan, eta baita kalez jantzitako ertzainak ere. Eskatu ziguten ere herritarrek edozein abisu pasa-tzea, lapurretak modu horretan gelditzen direlako askotan.

Idea bada komunean jartzea. Iragan astean hitz egin nuen ber-riz polizia-etxearekin, eta aipatu zidaten plan zehatz bat prestatu dutela eta errefortzuak eskatu di-tuztela.

Bi urte eskas falta dira le-gealdia amaitzeko. Zer aurrei-kuspen dituzue 2026ari begira?

Une honetan garrantzitsuen-a da 2026ko aurrekontuak onar-tzea. Hori lantzen ari gara une honetan. Argi dugu hurrengo urte-rako helburu nagusia izango dela legealdi honetan hasitako guztia amaitzen saiatzea. Legealdi plana betetzea dugu helburu. Gero sor-tuko dira gauza berriak, aurreikusi gabekoak, baina lehentasuna da hartutako konpromisoak bete-tzea.

2025ak eman ez duena

Jon Berganza Urruela
EH Bilduko zinegotzia

Gogotsu eta ilusioz ekin genion 2025 urte politikoari. EH Bildutik aurrekontuetarako planteatutako proposamenek eta neurriek alde bikotasun akordio politiko batera heltzeko aukera eman ziguten. Gauzak horrela, amurriok guztiontzat ona zelakoan, 2025eko aurrekontuak babestu genituen, nahiz eta, jakin bagenekien, aurrekontu horiek ez zirela, inondik inora, guk aurkeztuko genituzkeenak.

Hogeitabi ziren guztira gure proposamenak. Hauek gaur egun Amurriok dituen erroka gehienei aurre egiten zieten; etxebizitzaren krisia, zaintzen eredia edota trantsizio energetikoa, besteak beste.

Tamalez, urte honek udalean hamaikak eta bi ikusteko eman digu. Urtea bukatzeaz den honetan, argi eta garbi esan behar dugu erdietsitako akordio horretatik ezer gutxi bete izan dela, eta bete izan den apurretatik, gehiena azken txanpa honetan ari dela gauzatzen.

Oraingoan, ordea, estreinako aldiz gauza bat azpimarratzea beharrezkoa da. Kasu honetan ezin dugu gobernu taldeari buruz bere osotasunean hitz egin. Izan ere, PSEk eta EAJk urte honetan izan duten jarrera eta borondate politikoa zeharo desberdinak izan dira hitzartutakoa betetzeari dagokionez. Lehenengoek, salbuespenak salbuespen, hartutako konpromisoak bete dituzte. Bien bitartean, EAJk ez du adostutakoaren zatirik handiena bete, eta, bete izan duen kasu bakanetan, epeak bete-errespetatu gabe, hitzik eta gaitasunik ez duela argi utzi.

Aiaraldea

David Romero Campos
PSE-EEko zinegotzia

Aiarako haranean, Nerbioiak bere ibilbidea egiten jarraitzen du harri eta ur-jauzien artean, iraganeko istorioak apar eta haizearekin nahastuz, sekretuak kantatzen ditu, inork guztiz interpretatu ezin dituenak. Garai batean, ahots batzuk bere korrontearen gainetik igotzen ziren, argi eta solemne, itzalak salatuz, herriko altxorrek defendatzen zituztela aldarrikatuz eta izugarriak iruditzen zuten arriskuak seinalatuz. Haien hitzak ibaiko erritmora nahasten ziren, eta haranak arnasari eutsi zion, garaiko kanturik ederrenak entzuten ari zirela sinetsita.

Baina haizeak aldatzen dira, eta korrontea ere bai. Lehengo ahotsa, aspergarria zen, leundu egin zen; bere ohartarazpenak harri artean desegiten ziren apar moduan. Harana astindu zuen guztia murmuilu bihurtu zen, eta garai bateko kantu hark zuen indarkeria baso eta etheen arteko laino bihurtu zen.

Ibaia ezagutzen dutenek badakite batzuetan ahots batzuk korrontearen menpe daudela, konbizioaren menpe baino gehiago, eta oihartzun handienak ez direla beti irmotasunetik sortzen, baizik eta marea eta haiek eramaten dituen ur-emaritik.

Baina haranak memoria du. Eta denbora gutxi barru, memoria horrek gogoratuko du.

Bitartean, Nerbioiak bere bidea jarraitzen du lokatz eta buztien artean, ekaitz egunetako sedimentuak eramanez. Eta beti flotatzen du galdera berak: ahots bat korrontearen biraketarekin aldatzen bada... ibaiarena da ala kantatzen duenarena?

Urduñako

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

HAINBAT LAN ESTRATEGIKORI HELDU DIE URDUÑAK 2025EAN. BAINA, HORREZ GAIN, OIHARTZUN HANDIKO HAINBAT EKITALDIREN EPIZENTROA BILAKATU DA AURTEN, HIRIA MAPAN KOKATZEKO BALIO IZAN DUTENAK.

**Euskal Eskola
Publikoaren Jaia
hartu zuen hiriak
ekainaren 1ean.
Egun osoko
egitaraua
prestatu zuten,
ehunka lagunen
parte
hartzearekin.**

Denis Itxaso sailburuak María Dolores Madaria eta Landatas auzoetako 130 etxebizitzaren birgaitze integraleko obrak bisitatu zituen; urte amaiera aurretik bukatuko dira, irisgarritasuna eta energia-eraginkortasuna bultzatuz.

Ekitaldi handia izan zen Itzulia, eta gure herriak berriro erakutsi du halako topaketak hartzeko duen gaitasuna. Kirola, emozioa eta giro aparta uztartu ziren, herritarren harrera bikaina nabarmenduz.

Urduña ikus-entzunezko sektorean erreferente izaten jarraitzen du; aurrean hainbat film eta ekoizpenen grabazioak egin dira, besteak beste, Mariano Barrosoren 'El Niño', Daniel Monzónen 'Ruega por nosotras' eta Adriana Ugarte protagonista duen 'Sira' telesaila...

**Aurten, Poza
Lizentziatua
Plazaren
berrurbanizazioa
gauzatu da:
espaloï eta
argiteria berriak,
oinezkoentzako
gunea eta
berdegune
gehiagorekin.
360.000 eurotan
baloratutako
inbertsioak,
ingurunea eta
auzoko bizilagunen
ongizatea hobetzen
ditu.**

**Elkarrekin ospatu
genuen Eskolaren
eta Josefinosen
ibilbide
hezitzailea,
gure udalerrian
hamarkadetan
zehar egindako
dedikazioa,
komunitate-lana
eta partekatutako
ikaskuntza
aitortuz.**

Martxan dago autokarabanentzako eremu berria Los Cascajos auzoko La Rondina industrialdean. 16 aparkaleku ditu, edateko uraren hornidura, ur gris eta beltzen hustuketa eta horniketa elektrikoa eskainiz, turismo jasangarriari erantzuteko pentsatutakoa.

Urduñan egin dute aurten Agroekologiaren aldeko Udalerrien Sarearen Urteroko Topaketa, inoizko parte hartze handienarekin.

Udalak Lurra Saria eskuratu du ingurumen-ekimenetan herri-tarren parte hartze aktiboa sustatzearen alde egindako lanagatik.

Munduko Turismo Erakundeak turismo jasangarriaren nazioarteko eredu-tzat jo du Urduña. Aintzatespenak ondarearen kudeaketa orekatuaren, tokiko ekonomiaren sustapenaren eta turismo garapen errespetuzko eta iraunkorraren aldeko apustu sendoa balioesten du.

LAN GARRANTZITSUAK BUKATUTA AGURTUKO DU URTEA IKER SANTOCILDES URDUÑAKO ALKATEAK. BAIKORTASUNEZ BEGIRATZEN DIO URTE BERRIARI.

Testua eta argazkia:

Aimar Gutierrez Bidarte

Obra garrantzitsu ugari bukatu diren urtea da 2025a. No-lako balorazioa egiten duzue Udaletik?

Maria Dolores Madaria eta Landatas auzoetako birgaitzeak edota Poza Lizentziatua plazako lanak, obra oso inportanteak izan dira, inbertsio handia suposatu dute. Azken ukituak falta dira soilik eta Udaletik bertako jarduna oso gertutik ari gara jarraitzen. Gustatuko litzaidake obra guzti horiek balioan jartzea. Lan korapilotsuak izan dira, eta jakin badakit auzokideentzat gogorra izan dela. Bizila-

gunekin hitz egiteko aukera izan dut, eta transmititu didate aldaketa oso nabaria dela, pozgarria da hori entzutea. Eskerrak eman nahi dizkiet bizilagunei, udal-teknikariei eta Jaurlaritzako arduradunei egindako lan eta jarritako konfiantzagatik. Orain urbanizazioan eta zerbitzuak auzoetara eramateko lanetan jarriko gara buru-belarri.

Argi dago urteko mugarría izan direla, bereziki aurten bukatu direlako. Baina aldi berean gustatuko litzaidake hirian eguneroan egiten diren matentze lan guztiak ere aipatzea. Badira ere

lan txikiagoak, balioan jartzea merezi dutenak ere. Basalduako erreka baten kanalizazioa izan daiteke horren adibide, baina askoz gehiago ere badaude.

Askotan arreta jartzen dugu proiektu handietan, baina eguneroko lanean dago gakoa.

Horrela da. Guk ere gauza handiak komunikatzen ditugu nagusiki, baina egunero gaude kalean. Brigada oso ona daukagu, eta hori eskertzekoa da.

Etxebizitza hizpide hasi ga-

“Zikloturismoa izango da gure eskaintza turistikoaren ardatza”

**rela probestuz, baduzue gaiari lotutako proiekturik esku ar-
tean?**

Lehenik eta behin HAPOa garatzea dugu. Hasierako onarpena egiteko dokumentazioa osatu berri dugu, eta hori da etorkizunera begira hiria definitzerako orduan izango dugun tresna nagusia. Halaber, Eusko Jaurlaritzarekin ari gara harremanetan, Urduñan hutsik ditugun hiru-lau orube eskaini eta etxebizitza-publikoak eraikitzeko.

**HAPOa aipatu duzu, nola aurreikusten duzu horren lan-
keta?**

Uste dut emaitza oso positiboa izango dela. HAPOa oso garrantzitsua da, eta uste dut udalerriak dituen beharrei egoki erantzuten

diela. Herritarrei entzunez garatu dugu, eta herritarren beharrak islatuta egongo dira bertan.

Etxebizitza da gako nagusia, baina 2004ko testuan ezinezkoak ziren ekintzei bideragarritasuna emango diegu ere. Udalerria industrialki hazten lagunduko duten neurriak ere aurreikusi ditugu, betiere hiriaren ikur den jasangarritasuna ardatz.

Jasangarritasuna hiriaren ikur dela diozu. Alor horretan hainbat proiektu garatu dituzue aurten.

Baso erresilientearen proiektua edo 109 Mendia garatu dugu aurten, izugarritzko proiektua da hori. Sute-arriskua eta lurrean karbono-finkapenean lagunduko duen proiektua da hori, abandonatuta-

ko baso eremu bat berreskuratuz, tokiko paisaia berreskuratuz eta abeltzaintza sektorearentzako aukera berriak sortuz. Oso arrakastatsua izan da bertan egindako lana, eta orain udalerriko beste baso-lurretara hedatzea da gure asmoa.

Babesleku klimatikoak sortu ditugu. Eta nabarmentzekoa da, nahiz eta inaugurazioa 2024an egin genuen, aurtengoa izan dela Belardi transformazio zentroaren funtzionamenduaren lehenengo urtea. Oso emaitza onak ari gara jasotzen Belardi zentrotik, eta oraindik ere bide luzea dago usiatzeko.

Gaiarekin jarraituz, oso aipagarria da Hezkuntza Sailburuak Eskola Publikoaren Jaian iragarritako neurria: Urduñako Eskolan sukaldea eraikitzea. Urduñako sukalde zentrala izugarritzko garrantzia duen proiektua da. Proiektu pilotua izan da, eta pozgarria da bestelako erakundeetatik ere hori balioan jarri eta egitasmoa egonkortzeko neurriak hartzea.

Egindako lanaren aitortza ugari jaso ditu aurten hiriak.

Urduña erreferentea da. Mari-jok, gure teknikariak, egiten duen lana funtsezkoa da horretan. Nik beti esaten dut hau epe luzerako proiektua dela. Hau 2003-2004an jardunean zegoen udal-gobernuak abian jarritako estrategiaren emaitza da. Kolore bateko zein besteko gobernuek proiektua gelditu ez izana da honen arrakasta, kontrara, jardunean egon den udal-gobernu bakoitzak are

gehiago hauspotu egin du egitasmoa. Ezin ditugu bide hone-tan ekarpena egin duten guztiak ahaztu: Marijo aipatu dut, baita Bedarbide elkartearen lana... Haiek gabe ez ginateke iritsi garen tokira iritsiko.

Urduñaren kanpo proiektzioa asko landu duzue.

Ekitaldi handiak egin ditugu. Aipatzekoa da Itzuliaren hasiera jaso genuela hirian. Eta, hain zu-zen ere, txirrindularitzaren alorre-tik nahi dugu hiriaren promozio turistikoan sakondu. Fiturrera goaz urtarrilean, 2025ean egin bezala, eta zikloturismoa da gure eskaintza turistikoaren ardatza: "Urduña, txirrindulariarekin atse-gina den hiria". Txirrindularien-tzako zerbitzu ugari eskaintzen duen hiria dela azaldu nahi dugu. Hau da, hiriko taberna, hotel eta komertzioek gaitasuna izango dutela txirrindulariari behar duen hori eskaintzeko. Eta, ibilbide zi-kloturistikoak promozionatzen dituzten hiri eta eskualdeak ez bezala, Urduña txirrindularitza ibilbide ororen abiapuntua dela aldarrikatu nahi dugu, "Urduñatik mundura" ideian sakonduz.

Nola baloratzen duzue turis-moaren egoera Urduñan?

Turismoa haziz doa eta datu turistikoa ona da. Hobetu daite-keela, noski; baina ona da. Lortu behar dugu gure ingurua bisita-tzera datorren oro hirian bertan geldialdia egitea. Neurtzeke dugu oraindik zinemaren industria tu-rismoa erakartzeko gai den.

Zinema industriarekin elkar-bizitza eroso da?

"Gustatuko litzaidake hirian egunerokoan egiten diren matentze lanak aitortzea"

Bilboren atzetik Urduña da film grabaketa gehien harzten dituen udalerrria. Jaurlaritzak hori ikusi du eta Ikus-entzunezko Hubb-a sortzeko apustua egin du gurean, eta hori eskertzekoa da. Industria garatzeko espazioak eskainiko ditu Hubb-ak, eta horrek baldin-tzak sortuko ditu ekoizpenen inbertsioaren zati handiago bat hirian garatzeko. Elkarbizitza ona da, kale mozketak minimoak iza-ten direlako. Urduñara datozen ekoizpenek Urduñan grabatzen dute, Urduñan lo-egiten dute, Ur-duñan kontsumitzen dute, baina grabaketa gehienak barrualdee-tan egiten dituzte.

Lapurretrek ere markatu dute aurtengo agenda, eta kezka bi-lakatu dira herritarren artean. Zer neurri hartu ditu Udalak egoeraren aurrean?

Lapurreta olatu betean gaude. Azpimarratu nahiko nuke Urduña

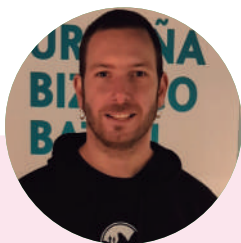
izan zela egoera nozitzen lehe-nengo udalerrria, eta orain hedatu da eskualde osora. Uztailean ba-tzartu nintzen hemen bertan Zu-piria sailburuarekin eta Laudioko Ertzain-etxeko buruarekin, herri-tarren kezka azaltzeko.

Herritarrei lasaitasuna adierazi nahi diet. Hau lapurreta olatu bat da, eta etorri den modu berean desagertu daiteke. Konfiantza osoa daukat Ertzaintzaren pape-rean. Lanean ari dira, bai gauez eta bai egunez. Dituzten baliabi-deekin ahal dutena ari dira egi-ten. Kolaborazioa eta pazientzia eskatu nahi diet bizilagunei. Uda-laren eta Ertzaintzaren arteko har-tu-emana etengabea da. Ez nator bat, inondik inora, zenbait heda-bidek egin duten irakurketarekin, ez dut uste hau Bilboko presio polizialaren emaitza denik, badira beste arrazoi batzuk.

Zeintzuk dira 2026rako erronka nagusiak?

Udal-gobernuan sartzen be-riak izan ginen gu. Martxa har-tzeak lana suposatzen du, eta askotan aurreko udal-gober-nuaren arrastoak kudeatu behar izan ditugu. 2026ko aurrekontuei erreparatu ez dezaket hauek direla gure benetako lehen au-rrekontuak, orain dugu aukera gure asmoak ahalik eta gehien garatzeko. Igerilekuaren eraberri-tzea da 2026ko proiektuetako bat. Igerileku olinpikoa izateari utziko dio, eta aisiialdirako espazioa izan dadin birgaituko dugu.

Baikortasunez begiratzen diot datorren urteari, oraindik asko au-rreratu ezin dugun arren, proiektu ilusionagarriak ditugu esku ar-tean.

Datorrena datorrela... beti aurrera!

Karra Saez Gomez
EH Bilduko zinegotzia

2025 urtea bukatuz doa eta honekin batera balorazioak eta erronka berriak asmatzeko garaia dugu.

Urte konplexua bezain aberatsa izan dela uste dut.

Maila pertsonalean familian amamari agur esan behar izanak mina sortu zigun, baina har dezala atsedean, nahikoa lana egin baitu familiakideok zaindu eta mimatzen. Musu handi bat izarretara, amama!

Bestetik, maila sozialean Euskal Herriaren luze eta zabalean herri palestinarraren aldeko mobilizazio eta ekimen ugari eta jendetsuak ikusi izan ditugu. Etengabeko zapalkuntza, basakeria eta giza-sarraskiaren aurrean, bazen esnatu eta “aski da!” oihukatzeke garaia.

Gainera, maila politikokoan urrats bat aurrera egin eta Urduñako udaletxeko zinegotzi kargua hartzea egokitu zitzaidan. Sentipen gazi-gozoa izan da ordutik honakoa; izan ere, EAJ-k darabilen “rodillo estrategiak” aukera gutxi uzten dizkigu elkarlanerako. Hala ere, lankide ederrak topatu ditut bide honetan eta oso zoriotsu bizitzen ari naizen etapa bat da. Auzokideekin batera egindako bilerak, herrikideen bizi-kalitatea hobetzeko helburuarekin aurkeztutako proposamenak, baloreetan oinarritutako irakurketak... Hori guztia eta gehiago egiteko eta eragiteko gaitasuna transmititu didazue. Beti loratzen dira haziak!

Azkenik, urte berriari eskakizunak egitea ere ez dagoenez sobera, izan dadila urte oparoa gure herriarentzat. Egoera zailean daudenentzat osasuna, indarra, maitasuna eta askatasuna!

Orozkoko
Udala

**Babestutako
edukia**

Orozkoko

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

HITZETAN BAINO, IRUDIETAN ISLATU DAITEZKE OROZKON AURTEN GARATUTAKO EGITASMOAK. HERRIARENTZAT BEHARREZKOAK DIREN HAINBAT PROIEKTURI HELDU ZAIE 2025EAN, ETA KULTURAREN, KIROLAREN ZEIN JENDARTEAREN ESPARRUETAN ERE HAINBAT MUGARRI EGON DIRA.

***Orozkoko
jasangarritasuna
ehuntzen.***

**Berrikuntzak
hirigintzan.**

**Auzoetako
ur-hornidura
bermatzen.**

Orozkoko
Udala

**Babestutako
edukia**

**Kultura
eta kirola,
iparorratz.**

Emakume Master Cup

Ane Sautua

**Esparru soziala
begien artean.**

OROZKOKO UDALAK LEGEGINTZALDIKO PLANA BETE ETA HERRITARREN ESKAKIZUNEI ERANTZUN DIOLAKO POZIK AGERTU DA AITOR IZA ALKATEA. URTEKO BALANTZE POSITIBOA EGIN ETA ENERGIA BERRIZTAGARRIETAN JARRI DU ARRETA.

Testua eta argazkia:

Maidier Ramirez Martin

Nola baloratzen du Orozkoko Udalak 2025eko jarduna?

Aurtengo balorazio positiboa egiten dugu. Alde batetik, gure legegintzaldiko planaren parte diren proiektu handietan lanean gaudelako; eta beste alde batetik, herritarren partaidetza-beharrei erantzuten ari zaielako.

Gainera, herriko giroa posi-

tiboa da ere, ez dugu uste giro ernegaturik dagoenik. Oposizioarekin dagoen harremana positiboa da ere, alderdi politiko desberdinak izan arren, komunikazioa ona da. Beraz, esan dezaket urtea positibotzat jotzen dudala.

Zeintzuk izan dira aurtengo mugarri nagusiak?

Gure ustez, hainbat mugarri lortu ditugu aurtén. Batetik, Ibarrako EUAtik Gallartu auzora ura hurbiltzeko lanetan egin den lehenengo fasea, funtsezkoa iruditzen zitzaiguna.

Egia da proiektu hori ez zegoela legislatura planaren barruan, baina auzo horietako bizilagunek egindako eskaera bat izan zen, eta guk horrekin bat

“Pentsatuta genituen proiektu gehienak aurrera eramaten ari gara eta poztekoa da hori”

egin genuen. Beraz, lehen fasea egin ondoren, bigarrena garatzeko asmoa dugu aurrean.

Bestetik, legegintzaldiko planaren barruan bi proiektu nagusi genituen: futbol-zelaia konpontzea eta frontoia eraberritzea. Lehena 2025 amaierarako prest egongo da eta bigarrena 2026ko otsailerako, oraindik lehenengo fasean baitago, eta asmoa da datorren urtean lizitatzeko eta gauzatzea.

Gainerako proiektuei begira, baimen guztiak izapidetzen ari dira. Gure ustez, pentsatuta genituen proiektu gehienak aurrera eramaten ari gara, eta poztekoa da hori.

Ba al dago atzean geratu den proiekturik?

Ez da bakar bat ere ez atzean geratu, baina egia da tramitazio administratiboak nahiko motel doazela, edo ez, behintzat, guk nahiko genukeena bezain azkar.

Adibidez, Bengoetxea auzoko bide-segurtasunaren obra, Laudioraino eramaten ari den bide berriaren aldaketekin batera doana. Astiro doan gaia da, proiektu konplexuago bat egin behar delako, bide-segurtasuna eta saneamendua barne biltzen dituen.

Proiektua aurrera eramaten enpresa arduraduna zehaztuta dago jada, eta asmoa da 2026rako proiektua prest izatea bide-segurtasunaren zein saneamenduaren aldetik.

Komunitate energetiko bat

sortzeko prozesu bat martxan jarri zenuten. Zein egoeratan dago gaur egun?

Proiektua sortzen lagunduko zigun kanpoko enpresa bat birlatu zuen 2025ean Udalak, Energia Komunitateen Sarea. Talde eragile bat sortu nahi genuen, eta horretarako hainbat bilera egin genituen.

Jendea batzen joan da, betiere kontuan izanik komunitate enegetikoaren gaitasuna 100kWh-koa dela. Taldera batu diren azken pertsonen azterketak egiten ari dira, eta aurreikusi daiteke komunitate energetikoa 2026an martxan jarriko dela.

Urtarriletik aurrera, 30 pertsona inguruko talde eragilea Udalarekin elkartuko da eztabaidatzeko komunitate energetikoak hartu beharreko figura juridikoa. Bertan, Udala partaide bat gehiago izango da, komunitate energetiko horren beste ahots bat, besterik ez.

Energien gaiarekin jarraitzeko, Orozkon eragina izango duten bi proiektu daude: Mendi eta Larragorri. Hala ere, bi proiektuen egoera ez da berbera, ezta?

Mendiko proiektua nagusiki Amurrioko Udalarekin eta Aiarakoarekin lotuta dagoen arren, guri ere eragiten digu, aerosorgailuak Orozkoko auzoetatik oso gertu jarriko direlako, Urrexolan zehazki. Egia da lurralde mailan ez diola gure udalerriri eragiten Larragorriko proiektuak bezala, zeinetan bost sorgai-

luetatik lau Orozkoko lurretan jarriko diren; baina, hala ere, ez gaude ados aurrera eramanez prozedurarekin.

Gu ez gaude energia berriztagarrien aurka, horiek ezartzeko moduaren aurka baizik. Uste dugu desberdindu behar dela alderdi administratiboa eta ingurumena hirigintzan.

Ingurumenari dagokionez, bi txosten daude: bat Bizkaiko Foru Aldundikoa, guztiz negatiboa dena, eta bestea Arabako Foru Aldundiarena, “bai, baina” ondorioztatzen duena. Eusko Jaurlaritzak bat egin du Arabakoarekin, aurretik zalantza agertu bazen ere foru-lege batzuk urratzen direlako.

Hirigintzari dagokionez, oraindik ez dago garatuta Energia Berriztagarrien Plana, alegia arau subsidiarioetatik eta udal-araueetatik gorago dagoen legea. Hortaz, ez dugu ulertzen plan berezi bat aurrera eramatea gainetik dagoen hirigintza-legeriak ez badu hori jasoko.

Denok uste dugu energia berriztagarrien lurralde- eta sektore-plan bat egon beharko litzatekeela Euskal Autonomia Erkidegoan, bertako beharizko eolikoak zehaztuko litzatekeena, horren arabera markatzeko jarraitu beharreko irizpideak. Ulertzen dugu premiazkoa dela, baina hala ere, sentsazioa dugu herriak babesgabe gaudela gai konplexua delako. Azkenean, ematen du herrietara datozela, ingurunea okupatzen dutela eta guk ezer guxti dugula egiteko.

Eta Larragorriko proiektuari dagokionez?

“Gu ez gaude energia berriztagarrien aurka, horiek ezartzeko moduaren aurka baizik. Uste dugu desberdindu behar dela alderdi administratiboa eta ingurumena hirigintzan”

Kasu horretan, bi Aldundi daudenez inplikaturik eta hiru herri ezberdinei eragiten dienez, Plan Bereziaren fasean dago proiektua. Beraz, erabakiak ez ditu herriak edo Aldundiak hartzen, Eusko Jaurlaritzak baizik.

Urrian egin dituzue auzo batzarrak. Zer moduz joan dira?

Parte-hartzea nahiko handia izan da. Beti daude aurrekontuei gehitu beharrekoak, baina batez ere bi kontuei erreparatu diegu. Batetik, taxiaren gaia landu dugu. Asmoa da 2026an Udaleko taxi zerbitzuaren lizitazio osoago bat egitea. Laudiorano zabalduko lirateke zerbitzuak: ikastetxe-tara, osasun zentroetara edo garraio publikora, besteak beste.

Bestalde, udal-bideen garbiketa dugu, ehun kilometro karratu baino gehiago hartzen dituztenak. Adostu genuenez, urtero bitan egiten dira lanak. Espaloiak zein errepideetan dauden zuloak konpontzea ere badaude zereginen artean.

Abenduaren 4ko Osoko Bilkuran onartu zenituzten aurrekontuak, EH Bilduren abstentzioarekin. Zein balorazio egiten duzue?

Alderdi politiko ezberdinak gara, eta aurreko bi urteetan alde bozkatu zuten. Aurten gure ustez, komunikazio bera egon bada ere, haiek diote haiek proposatutako proiektu asko ez direla gauzatu.

Azken finean, ohiko desadostasunak dira. Haien posizioa zein gurea egokiak direla uste dut.

Orozkoarren alde, proposamenak eta iniziatiba

Iosu Zaldibar Pagazaurtundua
EH Bilduko zinegotzia

Pasatu dogu lau urteko bidea marraztuten dauen agintaldiaren erdie, eta momentu hau geldialdi bet egin eta emondako pausoak ikusteko aprobetxatu daikegu. Aspaldi erakutsi gendun dekogun egiteko inportanteena orozkoarren bizitzak hobetutea dala eta hori da gure eguneroko lanaren osagaia.

Urtea Guardianen itxieragaz hasi gendun Laudioko kaleak betetzen eta kaleetan jarraitu dogu Palestinan Israelek egiten ari dauen genozidioa salatzen. Eta salatu dogu bebai Larragorri eraiki nahi dituzten eolikoak lekuz kanpo dauzela eta horrelako egitasmoetarako orozkoarrak kontuan hartzea exijitu dogu. Eta urte amaiera bebai kaleetan eman dogu, Maderas de Lodioko kaleratzeen aurka eta Euskal Herria askatasun haizea dala oihukatzen. Baie atzean utzi dogun 2025ak balio dezala bebai etorkizunera begiratzeko.

Hanka bat kalean dekogu bai, baie bestea instituzioetan dau. Eta udal politika publikoen zentroan imini gura doguz Orozkoko emakumeak, abeltzainak, merkatariak, auzoetako bizilagunak eta gure ingurunea eta gure planeta. Euskaldunago, jasangarriago, bizitzaz beteta egongo dan eta bizigarriagoa izango dan Orozko bategaz amesten dogu. Horregatik, gure esku ez badago be, kajoitik kalera, teoriatik praktikara eta paperetik errealitatera eroan nahi doguz orozkoarrentzako onak direzen ekintzak. Orozkoarren bizitzak hobetzeko egiten doguz proposamenak eta proiektuak martxan iminteko egiten doguz akordioak. Aktibatu gaitezen herri hobe baten alde.

Arrankudiaga-Zolloko 2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

PROIEKTU ETA OBRA ZEHAZAK GARATU DIRA 2025EAN ZEHAR ARRANKUDIAGA-ZOLLON, BIZILAGUNEN BEHARREI ERANTZUNEZ. HORREZ GAIN, HERRI EKIMENETIK SORTUTAKO EKINTZEK ERE ARRAKASTA NABARMENA IZAN DUTE.

Oxinburu Bizigunearen inauguraziotik urtebetera, erabilera oso arrakastatsua da: pilates eta luzaketa-hipopresibo ikastaroak, ikuskizunak, tailerrak, eskolaren ekitaldiak, aurkezpenak, hitzaldiak, erakusketak, filmeak, jubilatuen bazkariak eta beste hainbat jarduera egiten dira egunerokoan.

Manuel de Irujo plazako argiteria berritu da. Farola eta argi puntu berriak jarri dira eta asko hobetu da inguruaren argiztapena.

Komun publiko autogarbigarriak jarri dira Uribarriko landan. Auzoko elkarbizitza gunean kokatu dira, txokoaren eta umeentzako jolas-parkearen ondoan.

Uholdeek arrastatutako hainbat zuhaitz, adar eta sastraka pilatzen joan dira Nerbioi ibaiaren zubi-begietan, uraren bidean traba eginez. Udalak garbiketa lanak egin ditu garabikamioiak eta arraste-makinak erabilia, zuhaitzak oso handiak zirelako.

Desfibriladoreak jarri dira udalerriko hainbat tokitan: Arrankudiagako udaletxean, Zolloko udaletxean, eskolan eta futbol zelaian. Azkena Atxetako lokal sozialean jarriko da bertako obrak amaitzen direnean.

Palestinar herriari elkartasuna adierazi eta Israel egiten ari den genozidioa salatzen mobilizazio jendetsuak egin dira behin eta berriro.

Atxetako lokal soziala eraberritu eta handitzeko obrak hasi dira eta udaberrirako prest egongo da azpiegitura soziokultural berria.

Porrotxegaz irri, kantu eta dantza! saioa antolatu zen Zollon eta arratsaldepeasa itzela egin zuten Zollo eta inguruko herrietako umeek. Aldi berean, Pirritx, Porrotx eta Marimototx taldeari eskainitako omenaldia ere izan zen saioa. Udalerriko gainontzeko jai eta ekitaldiak ere arrakastatsuak izan dira.

IDAZKARI KONTU-HARTZAILEAREN FALTAK ERABAT BALDINTZATU DU ARRANKUDIAGA-ZOLLOKO UDALAREN AURTENGO JARDUNA. HALA ERE, URTEKO BALORAZIO POSITIBOA EGIN DU TXUTXI ARIZNABARRETAK.

Testua eta argazkia:

Maidier Ramirez Martin

Urteari perspektibaz begiratuta, zer balorazio egiten du Udalak?

Balorazio positiboa egiten dugu, are gehiago kontuan hartuta ez dugula idazkari kontu-hartzailearik izan aurreko urtetik. Horrek guztiz baldintzatu du eguneroko udal jarduera. Hala ere, lortu dugu, nola edo hala, herri-tarrek ez sufritzea arazo horren ondorioak.

Urte hasieran aurreikusi genuen idazkari kontu-hartzailearen gabezia luzerako joango zela, eta

helburutzat jarri genuen, behintzat Udalaren zerbitzuak kalitate onean jarraitzea eta oinarritzko jarduerak aurrera eramatea. Oinarritzkoek gain, beste hainbat gauza ere egin ditugu, gainera.

Zeintzuk dira lortutako helburu horiek?

Urte hasieran parte-hartze prozesu bat abiatu genuen Elexalde auzoa eraberritzeko. Garrantzi handia eman diogu, azken batean, nukleo-urbanoa eta zerbitzu-nukleoa delako. Zonalde ho-

rren etorkizunari begiratu diogu, ikuspegi feministatik: irisgarritasunari, mugikortasunari eta elkarbizitza guneei erreparatu diegu. Parte-hartzea handia izan zen, eta obra handi bat egiteko gaitasun ekonomikorik ez dugun arren, behintzat atalka egingo dugun proiektu integral oso bat dago.

Horrez gain, Nerbioi ibaiaren zubi-begiak garbitu ditugu. Izan ere, euri jasa handiak daudenean urak zuhaitz handiak arrastatzen ditu, eta horien inguruan zuhaixkak eta sastrakak pilatzen dira.

“Bi urteko gabeziaren ostean, idazkari kontu-hartzaile berria urtarrilean lanean hasiko dela aurreikusten dugu”

Uraren ibilbidea oztopatzen dute eta ibaiak gainezka egiten du. Ez da lan erraza izan, garabi kamioi handiak eta arrastatze-makinak erabili behar izan ditugu.

Bestalde, iaztik pendiente zegoen desfribiladoreak jartzea puntu ezberdinetan: Arrankudiagako zein Zolloko udaletxeetan, eskolan, futbol zelaian eta, obra amaitzean, Atxetako lokal sozialean. Hori ere egin dugu, eta Uri barrin komun publikoa jarri dugu.

Gainera, Manuel de Irujo enparantzan argiteria berritu dugu, azken urteetan herrian dauden gune ilunak argitzeko proiektua baitaramagu, segurtasunaren alde pausoak emateko bidean.

Jaiak ere hor izan dira eta beti bezala oso jai parte-hartzaile eta

herrikoiak egin ditugu, bai Arrankudiagan eta baita Zollon ere. Aurten gainera Palestinaren aldeko aldarriak oso presente izan dira bai jaietan eta baita hortik kanpo ere. Palestinaren alde eta genozidioaren kontra hainbatetan mobilizatu gara eta erakutsi dugu Arrankudiaga-Zollon Palestinarekin elkartasuna bizi-bizi dagoela.

Baita ere, herriko eragile eta talde guztiekin ditugun hitzarmenak berritu ditugu. Gure aldetik oso garrantzitsutzat jotzen dugu elkarlan hori, arlo askotan laguntzen duelako, adibidez, ekimen parte-hartzaileak egiteko eta gizarte antolatutako zein dinamiko bat mantentzeko.

Azkenik, balorazio oso positiboa egiten dugu Oxinburu bizigu-

nearen jarduerari lotuta. Urtebete igaro da inauguratu genuenetik, eta arrakasta handia izan du. Badaude ikuskizunak, tailerrak, eskolaren ekitaldiak, pilates taldeak, jubilatuen bazkariak...

Azpiegitura soziokultural hori etengabe dago jendez beteta, horretarako baitzen. Oxinburu egin genuen eta orain benetan bizigunea bihurtzen ari da.

Beste gauza batzuk geratu dira bidean, ordea.

Bai, gauza batzuk stand by-n daude eta beste gauza batzuk atzera bota dira. Horren adibidea da ura ponpatzeko proiektua: miloi erditik gorako inbertsioa da, eta udaleko aurrekontua 2 milioikoa da, beraz zati oso handi bat hartzen du. Proiektua lizitatu behar da, eta horrek dakarren lana ez da erreza idazkari kontu-hartzailek gabe.

Idazkari kontu-hartzailearen falta luzetik datorren arazoa duzue. Zein da gaur egungo egoera?

Bi urte daramatzagu egoera honetan. Hilabete gutxiko izendapen batzuk egon dira, baina orokorrean postua hutsik egon da eta ezintasun horretan egon gara. Adibidez, iazko urritik aurtengo uztailera, bederatzi hilabete egon gara osoko bilkurarik egin ezinik. Horregatik, aurtengo aurrekontuak uztailen onartu genituen.

Horrek guztiak kudeaketa arazo ugari ekarri ditu, eta azkenean erabaki genuen oposaketak martxan jartzea. Zazpi pertso-

nek gainditu dute eta horietatik baietza eman digu batek berriki. Urtarrilean bere izendapen formala egin beharko du Aldundiak, eta aurreikusten dugu urtarrilean bertan hasiko dela lanean. Espero dugu datorren urteko udaberrirako gure itsasontziak abiadura normala hartzea.

Aipatu duzu aurtengo aurrekontuak uztailean onartu zenituztela. Proiektu batzuk aurreira eraman dira geroztik.

Hala da. Esate baterako, lehen aipatu ditut Atxetako lokal sozialaren obrak. Martxan daude jada eta parte nagusia eta zertifikazio garrantzitsuenak aurrean egongo dira.

Lehen zegoen lokalak bikoiztu da espazioari dagokionez, eta beste gune diafano bat sortu da ekintza kulturaletarako. Atxetako jendearentzako salto kualitatibo oso handia izango da.

Bestalde, hiru lizitazio berri ditugu martxan: belarra mozteko makina berri bat, Oxinburuko gimnasiorako tresneria, eta argiteria publikoaren mantenua. Horiek ere jada lizitaziora atera ditugu, eta horretan lanean gabiltza topera.

Datorren urteari begira, beraz zeintzuk dira erronka nagusiak?

Uribarriko bidearen lizitazioa dagoeneko esleitura dago eta datorren urtean egingo da. Proiektu garrantzitsua da guretzako, azken batean Iberlandatik hasi eta Uribarriraino heltzen den bidea baita. Oinezkoek eta ibilgailuek partekatuko dute eta horrek eskatzen du dena era berezian margotzea,

“Uribarriko bidearen lizitazioa dagoeneko esleitura dago eta datorren urtean egingo da”

jendeak ikus dezan bertan elkarbizi beharko dutela bai ibilgailu ezberdinek baita oinezkoek ere. Urte berriaren hasierarekin batera hasiko dira bidearen obrak.

Horrez gain, lehen Nerbioi-Ibaitzabal mankomunitatearen egoitza zen lokalean ikasgune bat egongo da. Eskaera handia dago ikasteko espazio bat jartzeko, batez ere gazteen aldetik. Telelana egiteko aukera ere egongo da bertan. Lan espazio isil bat izango da, eta gela bat ere egongo da bilerak zein talde-lanak egiteko.

Basogintzari dagokionez, duela bizpahiru urte onartu genuen hogeitaz urtera begirako kudeaketa plan jasangarria. Datorren urteari begira, landaketa berriak egingo ditugu.

Komunitate energetikoa sortzeko proiektua ere duzue esku artean.

Udalak bi esperientzia ditu

martxan, alde batetik eskolaren teilatuan fotoboltaikoak jarri genituen eta Udalaren eraikin desberdinak hornitzen ditugu horri esker. Bestalde, badugu komunitateak sortzearen proiektua, tailerrak egin ditugu Goienerrekin eta badago konpromisoa erakutsi duen jende talde bat.

Lehen momentutik interes handia sortu zen, eta momentuz mantendu egin da. Pozik gaude, gurea bezalako herri txikiengan masa kritikoa ez baita oso handia izaten, eta beraz, horrelako ekimenek denbora eta mimo handia behar dute.

Euskarari lotutako plan bat ere baduzue.

Euskara Batzorde bat sortzen ari gara, baina ez dugu nahi instituzionala izatea, herrikoia baizik. Horretarako, lehen aipatutako taldeen eta eragileen parte-hartzea bilatu nahi dugu, elkarlanean aritzeko, gakoa euskararen erabilera izanik.

Herriko euskararen ezagutza maila oso altua da eta UEMAko kide gara, baina nik arrakala bat ikusten dut ezagutza altua izan arren erabilerak ez duelako aurrera egiten, eta askotan atzera egiten duela dirudi. Inoiz baino euskaldun gehiago ditugu herrian eta inoiz baino gutxiago egiten da euskaraz. Nahiko arazo orokorra izan arren, guk gureari begiratzen diogu batez ere, eta honetan ere tinko ekingo diogu.

Hori guztia egiteko giltzarria aurrekontua da eta iaz berandu ibili baginen ere, aurrean espero dugu aurrekontuak abenduan onartzea eta 2026 urtean kontu horiek martxan jartzea.

Apurka apurka herria egiten

Urtzi Vergara Belaustegigoitia
EAJ-PNVko zinegotzia

2025. urtea amaitzen ari da, gutxi gorabehera legegintzaldiaren erdian gaude. Apurka-apurka, aurrekontuetan proposatzen ari garen eskaerak betetzen ari dira, hala nola desfibriladoreak jartzea, Uribarrin bainu publikoa jartzea, Iberlanda eta Uribarri arteko oinezkoentzako eremua hobetzea...

Aurten ere tasak eta zergak izoztea eskatu dugu, superabita dela eta, baina proposamena ez da onartu... eta zaborren tasan etorriko zaigun igoera handia izango da, % 80 ingurukoa.

% 90eko hobaria onartu digute ezbehar baten ondoren etxean obra bat egin behar duten pertsonentzat, suteak, haizeteak eta abar direla-eta.

2026ko aurrekontuetan EAJk aurretik egindako proposamenak jaso ditugu, tximiniak garbitzeko laguntzak, Zolloko jolasgunea, auzoetako jaien partida handitzea eta udalerrriaren onerako interesgarritzat jotzen ditugun beste batzuk ere proposatu ditugu, hala nola erabilera anitzeko kantxa estaltzeko proiekturako aurrekontu-partida eta, bideragarriak izanez gero, hura gauzatzeko aurrekontu-partida, HAPO berria egiteko partida, apaiz etxea erosteko partida, kooperatiba-erregimenean etxebizitzak egitea ahalbidetuko duena, eta Xarmenta berritzeko partida bat.

Proposamen horiek kontuan hartu dira, eta, beraz, aho batez onartu ditugu berriro 2026rako aurrekontuak.

Aspalditik esaten ari garen bezala, herria hobetzeko Bilduren Gobernu taldearekin batera lan egitearen aldeko apustua egiten dugu, eta pixkanaka lortzen ari gara.

Arrankudiaga Zolloko EAJtik gure desiorik onenak guztiontzat.

Aiarako Udala
Ayuntamiento de Ayala

**Babestutako
edukia**

Aiarako

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

URTE BIZIA IZAN DA 2025A AIARAN. UDALAK HAINBAT PROIEKTU ESTRATEGIKO ERAMAN DITU AUERRERA UDALERRIKO 24 HERRIEN ERREALITATE ETA BEHARRIZANEI ERANTZUTEKO.

***Bukatu dira
Luiaondon
Patxita Etxea
egokitzeko lanak
eta eskaintzen
dituen gune
berrien erabilera
definitzeko
ordua heldu
da. Ate irekien
jardunaldi baten
bidez, herritarrek
espazio berriak
bertatik bertara
ikusteko aukera
izan dute eta haien
proposamenak
jasoko dira.***

Udaletxeko erabilera anitzeko gela eraberritu eta akustika hobetu da, udal aurrekontu parte-hartzaileen barruan bizilagunen partetik jasotako proposamen bati erantzunez. Aretoaren argiztapena hobetu da, gela osoa margotu eta duen akustika hobetu da, irla akustikoak sortuz. Uste dugu modu horretan nabarmen hobetuko direla gelaren baldintzak eta horrek islada izango duela instalazioak izaten duen era askotako erabileran.

Kultur eta kirol jardueren eskaintza berriarekin abiatu da ikasturtea Aiaran, adin-tarte ezberdinentzako eta izaera anitzetako jarduerak proposatuz. Bide horretan, herritarrek eskatutako bi diziplina gehitu dira ohiko jardueren zerrendara, jostuntza eta plazako dantzak. Urtarrilean, gainera, erabiltzaile berriek aukera izango dute Gaztelekuan izena emateko.

Ariketa fisikoa sustatzeko, kalistenia parkea jarri du Udalak Otazuko zubiaren inguruan. Duen kokapenarekin, Nerbioiko Parke Linealaren ondoan, kalistenia parkearen erabilera beste aukera bat da ingurutik ibiltzen ohi diren oinezkoentzat eta kirolarientzat. Asmoa da 2026an bertan Las Vegas eta Otazu aldean esku hartze berriak egitea ingurua hobetzeko.

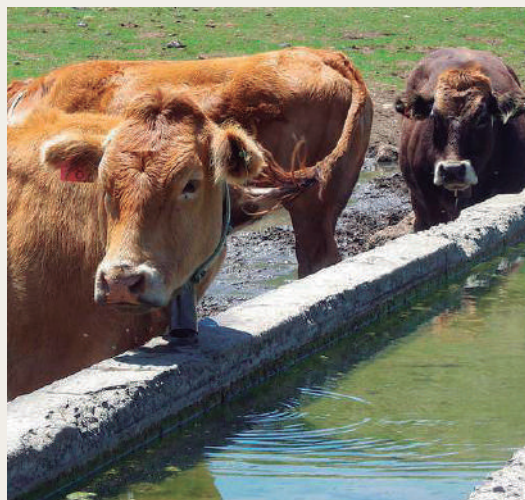

Ibilgailuen karga elektrikoa egiteko bi puntu atontzen ari dira, Arespalditzan bat eta Luiaondon bestea. Auto elektrikoen erabilerarako beharrezkoak diren mota horretako lehen bi instalazioak dira Aiaran, krisi klimatikoaren aurrean Agenda 2030ak finkatzen dituen konpromisoari erantzunez atondutakoak.

Garraio publikoa indartzea udal gobernu honen jardunaren zutabe nagusietako bat da, kalitatezko zerbitzu publikoak izatea funtsezkoa baita herritarren eguneroko bizitza errazteko, gure herrien arteko harremanak sustatzeko eta gure herrietan ez dauden zerbitzuak jasotzeko ondoko herrietara jo behar dugunean. Ildo horretan, L15 eta L16 autobus lineak Luiaondo paretik pasatzen direnean Luiaondora sartu eta bertan geldialdiak egin ditzatela eskatu dugu beste behin. Aipatutako eskari hau behin baino gehiagotan egin da Arabako Foru Aldundian, bertan arduradunekin izandako batzarrean zein jasotako sinaduren bidez. Orain, mozio bat onartu du Udalak eskaria berriz helarazteko, eta zerbitzuaren lizitazioa egiteko orduan Luiaondoko geldialdiak autobus linea horien ibilbideetan txerta ditzaten.

Udal arkitektoa lanaldi osoz arituko da Aiaran urtarritetik aurrera, orain arte bi hereneko dedikazioan aritu ostean. Modu horretan, Aiara herriarrek egunero izango dituzte arkitektoaren zerbitzuak. Era horretara, konpontzen hasiko dira hirigintza arloan izan ohi diren zailtasunak eta atzerapenak.

Aiaran nekazaritza eta abeltzaintza sustatzeko ekimena jarri dugu abian, sektoreko profesionalekin egiten ari den diagnostiko partekatu batetik abiatuta. Sektoreko jardura ekonomikoak nola hobetu aztertuko dute. Lehenengo fasea aiarraren egoeran zentratuko da, baina asmoa da Aiaraldea osora zabaltzea, uste baitugu eskualde mailako ikuspegi batetik proiektu partekatuak, beste proiektuak eta beste sinergiak sor daitezkeela.

AIARAKO UDAL GOBERNU TALDEAK ERRONKA BERRI UGARI IZAN DITU 2025EAN. HASTEKO EH BILDU BAKARRIK GERATU DA TOKIKO ERAKUNDEAREN GIDARITZAN, BAINA HORRETAZ GAIN ILDO OSO GARRANTZITSUAK LANDU BEHAR IZAN DITUZTE; MUGIKORTASUNA, ENERGIA BERRIZTAGARRIAK, ELKARBIZITZA...

Testua eta argazkia:

Aitor Aspuru Saez

Aurten Aiara Batuzek utzi zuen udal gobernu taldea, nola aldatu da funtzionamendua eta giro politikoa geroztik?

Guretzako lan handiagoa suposatu du, gai guztiak hiru pertsonen artean eraman behar ditugulako eta gure dedikazioa are handiagoa delako egun.

Aiara Batuzekin gaiak adosten joan behar dugu baina orain arte oposizio eraikitzailea izan da.

Gaiak adosten ari gara. Ez dugu beti iritzi bera baina gai gehienetan akordioak lortzen ari gara.

Mugikortasuna izan da aurtengo gaietako bat. Zein ekimen egin dituzue Aldundiari eta Renferi begira eta zein erantzun jaso duzue?

Egia esan, oraindik ez dugu gauza handirik lortu, saiatu garen arren. Aldundiko Mugikortasun Departamentuarekin

hitz egin dugu, sinadurak lotu genituen autobusak eta trenak geldialdi gehiago egiteko Luiaondon... Erantzunik jaso gabe. Azkena, urrian mozio bat onartu genuen Udaleko talde guztiek datorren urteko autobus lizitazioetan Luiaondon autobusak sartu eta geldialdiak egiteko, baina oraindik ez dugu erantzunik jaso.

Mugikortasun kolektiboa

*“Espero dugu
elkarbizitza
ez bilakatzea
alderdikeritan
aritzeko tresna
eta bestelako
interesik ez
nahastea, oso
kontu delikatua
baita”*

sustatzeko Kudea Go aplikazioa jarri duzue abian, zein da balorazioa?

Ez du arrakasta handirik izan. Aiaran kutsadura gehien sortzen duen atala garraioa da. Auto partikularren erabilera oso altua da, gehienetan pertsona bakarra doala. Baina ohiturak aldatzea zaila da eta saiatu arren ez dugu lortu. Hala ere, saiakera egin behar gurela argi izan dugu Agenda 2030 konpromisoen artean mugikortasunaren emisioak kontrolatzea barne dagoelako.

Auzokideak animatu nahi ditugu eskura daukaten aplikazio hori deskargatu eta erabiltzera,

isurketak gutxitzeaz gain, euren gasolinan gastua murrizteko ere.

Zeintzuk izan dira Tokiko Klima eta Energia Planaren ondorioak?

Aurkezpen publikoa egingo dugu batzar administratibo eta auzokideak ezagutu dezaten eta euren ekarpenak egin ditzaten.

Zein da makroproiektu energetikoen egoera Aiaran?

Sartu gineneko egoera bera, baina estuagoa. Proiektu bera behin baino gehiagotan sartzen da eta energia, denbora eta diru asko erabili behar dugu panorama argitzeko. Behin eta berriro

eskatzen dugu energia berrien hedapena planifikatu eta ordenatu behar dela, atal horiek konpainia handien eskuetan utzi gabe. PTS oraindik ez dago behin betiko onartuta eta, egia esan, ez dakigu asko ordenatuko duen. Oso Udal txikia gara eta inpotentzia eta ezintasuna sentitzen dugu.

Gure konpromezua hiritarrak informatuta izatea da eta ahal dugun neurrian, posibilitate eskasak ditugun arren, sektorea ordenatzea.

Eta komunitate energetikoena?

Momentuz bi komunitate nahiko aurreratuta daude, Zuhatzan eta Sojon, eta hirugarren bat lehen pausoak ematen hasi da, Ozekan. Hurrengo urtean Batzar Administratibo gehiago bide horretatik jarraitzea espero dugu.

Urrian desokupazio enpresa bat izan zenuten Luiaondon. Zein da zuen iritzia horri buruz eta zer egin duzue?

Etxe bat okupatu dute Luiaondon. Herrian elkarbizitza arazoak sortu ditu eta, gure ustez, arazoari ez begiratzeagatik ez da desagertuko.

Lehenengoz arazo sozial moduan saiatu gara aurre egiten. Baina Udalak ez du baliabiderik egoera horri aurre egiteko. Gutun bat idatzi diogu Arabako Zerbitzu sozialei Aiarara baliabideak bidaltzeko baina oraindik ez dugu erantzunik izan. Etxea

okupatu dutenekin hitz egin dugu herriko egoneza baretzeko eta Ertzaintzarekin informazioa elkartrukatu dugu.

Era berean, saiatu gara udalke hiru alderdi politikoen artean testu bat adosten herriko giroa lasaitzeko, baina azken hori ez da posible izan. Arazoa konplexua da, askoz konplexuagoa aurre egitea oso baliabide gutxi daukan gu bezalako udallerri txiki batetik. Auzi honetan eskubideak dituzten pertsonak daude, alde guztietan, eta uste dugu ondo aztertzea eta soluzio-bideak bilatzea eskatzen duela. Espero dugu arazo hau alderdikeritan aritzeko tresna ez bilakatzeara, eta bestelako interesik ez nahastea, elkarbizitza oso kontu delikatua baita.

Kirol eta aisialdi azpiegitura berrien obra nahiko egin dituzue azkenaldian, ezta?

Arespalditzan Anfiteatro deitzen dioguna antzinako umeen parke bat aprobetxatuta. Egote-kotokia eta formato txikiko ikuskizunak bertan egiteko. Bi puntu elektrikoak kotxeak kargatzeko Luiaondon eta Arespalditzan.

Kalistenia parkean Otazu zubiaren alboan. Gure asmoa Luiaondon ekipamendua auzoen artean banatzea izan da.

Udaletxeko Areto Nagusiaren akustika eta argiteria hobetu da, aurreko urteko aurrekontu parte hartzaileetan eskatu baitzuten entzumen oneko areto bat izatea. Luiaondoko pista estalian lanak hasi dira hiru metrotik gora alboak estaltzeko eta atrio bat egiteko.

Udaletxe Zaharreko proiektua egiteko laister lizitatuko da, urtea amaitu baino lehen, espero dugu.

Aiarako Udalak % 11,38ko

igoera ezarriko du zabor bilketaren tasan, europar legedia betetzeko, hurrengo urteetan ere egin beharko dituzue?

Asko igo da aurreko zabor bilketen enpresari ordaindu behar zaiona, baita Gardelegin zaborra uzteagatik ordaindu behar diren tasak ere. Egindako igoera espero dugu nahikoa izatea gastu guzti horiek estaltzeko. Beraz, hurrengo urteetan ez dugu uste tasak igo beharko direnik.

Era berean, hobari batzuk aurreikusi ditugu 2026an eskatzeko eta 2027an aplikatzeko konpostajearen inguruan.

Elkarriketa bukatzeko, nolako emaitza utzi dizue Patxita Etxeko parte-hartze deialdia?

Oraindik ez ditugu datuak, jakin bezain pronto jakinaraziko dugu.

Anfiteatro formako parkea eraiki du Udalak Arespalditzan aurreko.

Aiara, agintaldi nahasi baten erdian

Gentza Alamillo Udaeta
EAJ-PNVko zinegotzia

Agintaldiaren erdialdera iritsi gara. Hasieran, “aldaketaren Gobernu” agindu zuen, baina, azkenean, ikusi da haren aldekoek norabidea eta Gobernuaren beraren osaera aldatu zutela. Bi urte geroago, Aiarak norabide argirik gabe jarraitzen du, eta berandu iristen diren edo iristen ez diren erabaki gehiegirekin.

Egoera honen aurrean, EAJ-PNVk izpiritu sendo eta eraikitzailea mantendu du. Etengabeko zaintza-lana egin dugu, Gobernu-taldeak bere betebeharrak bete ditzan eskatuz eta atzerapenak, aurreikuspen falta eta udal-araudiaren urraketak salatuz. Aldi berean, politika egiteko beste modu bat posible dela erakutsi dugu. Proposamen erabilgarri eta errealak jarri ditugu mahai gainean: 2017an martxan jarri genuen artilea biltzeko zerbitzua berrakibatzea, Barrenaren ingurua biziberritzeko alternatibak, etxebizitzaren arazoari aurre egiteko ekimenak eta diru-laguntzen sistema, zerbitzuak eta ehun sozial, kultural eta ekonomikoaren babesa hobetzeko planteamenduak, gure administrazio batzarrak barne. Proposamen gehien aurkeztzen dituen eta Udaleko gaietan lan gehien egiten duen alderdia gara.

Horrela jarraituko dugu: erantzukizunez, elkarrizketaz eta konpromisoz. Gure helburua argia da: aurrera egin-go duen Aiara eraikitzea, bere jendea entzungo duena eta gaur egun galtzen ari diren aukerak aprobetxatuko dituen.

2026rako Aiara Batuzen proposamenak

Iratxe Parro Uzquiano
Aiara Batuzeko zinegotzia

Aiara Batuzen urtea amaitu nahi dugu administrazio batzarrei administrazio orokorreko teknikaria (TAG) aurkeztuz. Plaza erdi gehiago kontratatzeko eskatu dugun plaza-eskaintza atera berri da, eta oso pozik gaude horrekin. Hala ere, urteko batez bestekoa gazi-gozoa izan da. Gobernu-taldetik atara ginen eta batzordeetako lehendakariak utzi genituen ez gentozelako bat EH-BILDUren kudeaketarekin (langileen egonkortasun ezaren aitzakiarekin, erabakiak hartzeko denbora asko behar zen eta gaiak luzatu egiten ziren). 2026rako, gobernu-taldearentzako eskaera batzuk ditugu:

1. Aurrekontu-partaidetzak administrazio-batzarren artean banatzea arautzen duen ordenantza aldatzea.
 2. Administrazio Batzarrei TAGa aurkeztea eta astero bertaratzeko ordutegia ezartzea.
 3. Bi plaza erreserbatzea, udal-ikastaroetan, medikuak aginduta erabiltzeko.
 4. Inausketen hondarrak kudeatzeko edo zerbitzua kontratatzeko makina bat erostea.
 5. Alday Fundazioarekin akordioa sinatzea, Done Bikendiko zebrabidea egiteko.
 6. Partida ekonomiko bat gaitzea Arespalditza plaza arratsaldeetan itxita mantentzeko, administrazio-batzordea ados badago.
 7. Gorobel mendilerroan aprobetxamendua egiten duten abeltzaintza-ustategiei osasun-plana diruz laguntzeko partida bat gaitzea.
- Bai gobernuan bai oposizioan, Aiara Batuzen beti egongo gara prest kudeaketan lan egiteko, borroka alderdikoia alde batera utzita.

Artziniegako
Udala

**Babestutako
edukia**

Artziniegako

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

MUGARRI UGARI IZAN DITU ARTZINIEGAK 2025EAN, KULTUR ETXE BERRIAREN INAUGURAZIOTIK HASI ETA HERRIKO ELKARTE ZEIN NORBANAKOEK ANTOLATUTAKO EKIMENEK IZANDAKO ARRAKASTARAINO.

Bi urteko zaharberritze lanen ostean, udazkenean ireki zituen ateak Kultur Etxe berriak. Artziniegarren topagune izateko anbizioa du espazioak, hainbat gunerekin: Gaztelekua, liburutegia, bilera gelak, areto nagusia eta abar.

Kultur Etxearen inaugurazioa baliatu genuen Artziniegaren irudi marka berria aurkezteko. Arteko Gure Ama santutegiko zuhaitzaren hostoarekin dago osatuta logotipoa, udalerriko ikur esanguratsuenetako bat delako.

Artziniegako
Udala

**Babestutako
edukia**

**Cherra Ortega
muralgile
madrildarrak
irabazi zuen
Artziniegako II.
Mural Lehiaketa,
'La Fragua'
proposamenarekin.
Barrenkalen dago
ikusgai margolan
berria, Pablo
Respaldizaren
sutegiaren ondoan.**

**Animalien ongizaterako
ordenantza berria onartu
da eta txakurrentzako
espazio berri bat atondu da
La Barcanan.**

Jaiek, Antzinako Azokak, Soxogutiko erronkak eta beste hainbat kultur zein kirol ekimenek girotu dute herria urtean zehar, ehunka lagunen parte hartzearekin.

HERRI ALDAKETA PROZESU BETEAN DAGOELA AZPIMARRATU DU JOSEBA VIVANCO ARTZINIEGAKO ALKATEAK. KULTURA ETXEAREN INAUGURAZIOAK AUKERA BERRIAK EKARRI DITU UDALERRIRA, ETA 2026RAKO MUGARRI BERRIAK AURREIKUSTEN DITU UDAL GOBERNUAK.

Testua eta argazkiak:

Aimar Gutierrez Bidarte

2024a trantsizio urte gisa definitu zenuen. Nola baloratzen duzu agurtu berri dugun 2025. urtea?

Udalaren baren funtzionamenduari begira, gorabeheratsua izan da aurtengo urtea ere. Euskal udal askok bizi duten egoera berdina pairatzen dugu guk ere. Bitartekotasun handia dago idazkari-interbentore postuan, eta horrek eragin zuzena du erakundearen eguneroko jardunean. 2025eko lehenengo sei hilabeteak idazkari berri batekin egin genituen, eta

irailetik aurrera beste pertsona batek bete du postua. Irailean ere administrazio-orokorreko teknikari postua bete genuen, Udalean faltan genuen beste plazetako bat. Aldaketa urtea izan da azken finean, barne-funtzionamenduak aldatuz joan dira postuetan zeuden pertsonen arabera, eta, esan bezala, horrek eragina du Udalaren barne zein kanpo jardunean. Halaber, uste dut, inkorporatu diren profil guzti horiek asko laguntzen ari direla gure lanean eta horri esker egokitasunean aurre-

rapausoa eman dugula esango nuke.

Zeintzuk izan dira 2025eko Artziniegako mugarri nagusiak?

Mugarri nagusia, zalantzarik gabe, Kultura Etxe berriaren inaugurazioa izan da. Urte luzetako erronkaren emaitza izan da. Alkatetzan sartu nintzenean Obren eta Zerbitzuen Foru Planean onartu berria zen; pentsa zer nolako ibilbidea izan duen egitasmoak. Proiektu horrek gauzak egikari-

“Herrigintzan kontrapisua behar du udal-jardunak, politika guztiak ez daitezen goitik behera etorri”

tzeko beharrezkoa zaigun denboraren dimentsioa ematen digu. Prozesu luze eta dilatatuak dira.

Behin inauguratuta, apurka apurka ari gara espazioa edukiz betetzen; martxan jartzen. Liburutegia eta Coworking gela abaian jartzea falta zaigu, baita dituen erabilera guztiak ahalik eta gehien zuketzea ere. Jendeari asko gustatu zaio emaitza, eta herriari aukera berriak ekarri dizkio. Udal ikastaroak bertan ari dira garatzen eta erabiltzaileak poz-pozik daude. Gainera, areto nagusiak orain arte Artziniegan zegoen espazio faltari oso modu egokian erantzuten dio; izan bilerak egiteko, antzerkiak, emanaldiak, proiektzioak...

2026ari begira Kultura Etxearen funtzionamenduan egin nahi

dugu hobekuntza. Programazio kulturala doituko dugu espazioaren kudeaketa jasangarria izan dadin; gutxiago antolatu baina kalitate handiagokoa.

Kudeaketan erronka izango duzue, beraz.

Ez dugu Kultura Etxea kudeatzeko pertsonarik, eta Udaletik bideratu behar dugu lan hori. Noski gustatuko litzazuke Kultura Etxean langile bat izatea, baina ez dugu gaitasun ekonomikorik. Berdina gertatzen da eskolako bedelaren figurarekin. EAJk ere behin baino gehiagotan galdegin du postu horrengatik. Guk ere nahiko genuke bedela izatea eskolan, Kultura Etxean, biak uztartzea... Baina Artziniegako aurrekontuek

ez dute horretarako ematen Udaleko plantilla handitu egin dugu aurten eta hori diru-sarrerekin orekatu behar dugu orain. Udal txikia gara, industriarik gabekoa. Gure aurrekontua ez da sekula hiru milioi eurotara iristen eta bi milioiak gainditzen baditu esku artean inbertsio esanguratsuak ditugulako da.

Udalaren irudia gaurkotzeko baliatu duzue Kultura Etxearen inaugurazioa.

Egiteke genuen zeregina zen. Irudi korporatibo berria behar zuen udalerrriak, gure armarraren osagarri. Nabaritzen genuen armarrria erabilita gure presentzia lausotzen zela kartel eta bestelako euskarrietan, zerbait identifikagarriagoa behar genuen. Administrazio guztiak ari dira lanketa horretan. Nik uste oso emaitza polita atera dela, eta herritarrek oso pozik hartu dutela. Artearen hostoa, norberaren sinesmenak gora behera, bada artziniegarraren guztiak batzen dituen zerbait. Uste dut asmatu dugula. Urrats esanguratsua da Udalaren modernizazioan.

Dorretzeko hotelaren lanak bukatzea zenuten 2025eko eginkizunen artean ere.

Dorretzeko lanak bukatu ditugu aurten eta hori ere azpimarratzekoa izan da. Gurutze-bidea izan da enpresa esleipendunarekin lan egitea, baina bukatuta daude dagoeneko. Hotelaren ustiapena esleitzeko pleguak osatzen ari gara orain. Hotel zerbitzua lehenetsiko dugu, baina positiboki baloratuko

dira ostalaritza eskaintza barne-biltzen duten proiektuak. Urtea amaitu aurretik lizitatu nahi dugu zerbitzua, Hotelaren kudeaketa euren gain hartzen dutenek oporraldiak probestu ahal izateko.

Oso zerbitzu garrantzitsua da guretzat. Kudeaketara sartzen direnentzat epe luzerako proiektua izatea nahiko genuke.

Artziniegaren garapen turistikorako ezinbestekoa da.

Bai, argi dago. Eta beharrezkoa dugu. Badira landetxeak inguruan, baina hiribilduan bertan hotel baten eskaintza izatea, irigarria izango dena... hori berebizikoa da.

Etxebizitzaren gaiari heldu diozue.

laz heldu genioen gaia lantzeko apustuari. Etxebizitza promoziorako bi bide ari gara aztertzen aldi berean. Alde batetik, Arabako Foru Aldundiak etxebizitza publikoak eskaintzeko asmoz eraikinak erosi edota zaharberritzeko irakuntza finantziarioa lerroa ikertzen ari gara. Bestetik, Eusko Jaurlaritzarekin ari gara lanean ere, Udalak eskura duen zoru-publiko apurra Etxebizitza Sailari lagatzeko asmoarekin. Lursail gutxi ditugu, baina badirudi hitzarmena gertu egon daitekeela. Dena ondo bidean, datorren legealdi hasieran etxebizitza-publikoko lehenengo promozioa eskaintzeko moduan egongo da Artziniega. Orain arte ez da sekula egon horrelakorik. Izugarria litzake hemendik urte gutxira promozio publikoko 20-30 etxebizitza eskaini ahal izatea, herriko gazteak Artziniegan errotu daitezen.

"Bost urteren buruan aldaketa nabaria biziko du gure herriak"

Urteko birpasa ixteko, herriko eragiletzan aldaketa urtea izan da. Jaien antolakuntzan, esaterako, gazte talde batek hartu du iniziatiba.

Udaletik denbora generaman horrelako ekimenen esperoan. Udalaren dinamikak jaso dezakeen babesetik haratago, herri-tarrak dira iniziatiba hartu behar dutenak. Udala laguntzeko dago, ahal duen guztian, baina ekinbidea herritarrena izan behar da. Auzokideen artean interesa egon behar du, hori da funtsezkoa.

Antzinako Merkaturia da horren adibide. Hiru urte daramatza antolakuntza berria, talde kontsolidatua da dagoeneko. Jai Batzorde berria eratu da aurten, jende oso gaztearekin gainera. Hori oso positiboa da, eta espero dugu datorren urtean eredia errepikatzea. Modu berean, euskara foroa sortu berri da ere, euskalgintzaren arloan dinamika garatzeko; bidean dagoen komunitate energetikoa

izan daiteke beste adibide on bat... Oso interesgarria da ekosistema hori guztia eratzen joatea. Herrigintzan kontrapisua behar du udal-jardunak, politika guztiak ez daitezen goitik behera etorri, baizik eta behetik gora ere.

Zeintzuk dira 2026ko erronka nagusiak?

Eguneko Arreta Zentro berriaren lanak abian jartzea da urte berriko erronka nagusietako bat. Geltoki plazan aurreikusten dugu eraikitzea espazio berria. Aurrekontua doitzera eta finantziario aukera desberdinak aztertzea dagokigu orain. Hotelaren inagurazioa, Frontoiko teilatuan plaka-fotovoltaikoak instalatzea, etorbideko lanak edota Gordelizetik Artziniegainoko uren kanalizazioa dira datorren urteko mugarrietako batzuk. Museoaren hitzarmena beste lau urtez luzatuko dugu ere. Goazen herriaren garapena perspektibaz begiratzera. Norberaren arazo partikularretatik haratago, herriaren problematiketik begiratu behar diegu. Bost urteren buruan aldaketa nabaria biziko du Artziniegak.

Bestelako egitasmoak ere ditugu buruan. Datorren urtean 90 urte beteko dira Guda Zibila hasi zela, efemeridea probestuz Artziniegako Memoria Historikoa berreskuratzeko nahia dugu ere.

Gogoratu beharra dago udal-hauteskundeen aurreko azken urtea izango dela 2026a, eta horrek ziur markatuko duela herriko eguneroko giroa. Baina udal-taldetik ez dugu gure orain arteko bide-orria aldatzeko asmorik, eta markatutako apustuei eutsiko diegu.

Artziniegak planifikazioa behar du, ez inprobisazioa

Encina Castresana Astarloa
EAJ-PNVko zinegotzia

Ia bi urte eta erdiko agintaldi honetan, aurreikuspen faltak markatutako kudeaketa jasan du Artziniegak: bermerik gabeko igerileku irekiak, irizpide argirik gabeko laguntza kulturalak eta BEPB eguneraturik gabeko Hirigune Historikoa. EH-Bilduko Gobernuaren norabide faltak gure udalerrriak merezi duen garapena geldiarazten ari da.

EAJ-PNVtik kontrakoa egin dugu: proposatu, lan egin eta bete. Etxebizitzarako konponbideak planteatu ditugu, Araban Bizi Bedi laguntzak eskatzeko eta BEPB berrikusteko ideiak emateko, irisgarritasun-, birgaitze- eta genero-ikuspegiaren irizpideekin. Industria- eta merkataritza-sarea ere babestu dugu, enpresak bisitatuz eta tokiko ekonomia sortzen duten jarduerak defendatuz, hala nola Antzina-ko Merkatua.

Gure bizilagunei entzuten diegu, eta haien kezkak proposamen bihurtzen ditugu: aparkaleku gehiago, zaintza, garbiketa, argiztapena, ordenantzak betetzea edo bideak eta auzoak hobetzea. Eta tasen igoeraren aurka bozkatu dugu, bidezko hobaririk ez dagoelako.

Fiskalizatzeaz gain, honako hauek proposatzen ditugu: hobekuntzak udal zerbitzuetan, gizarte- eta kultura-ehunari laguntza, enplegu publikoaren oinarri argiak, turismoa, poligonoak handitzea edo hilerria zaintzea. Gure konpromisoa irmoa da: oposizio erabilgarria, guztiok merezi dugun Artziniega eraikitzeko irtenbide errealekin.

Arabako Foru Aldundia

Okondoko

2025eko mugarriak

Udalaren balantzea

EKIMEN HERRITARREK HARTU DUTE PROTAGONISMOA OKONDON AURTEN. BAINA, HORREZ GAIN, UDALETIK URRATS GARRANTZITSUAK EMAN DIRA UDALERRIARENTZAT BERE BIZIKOAK DIREN AZPIEGITURA BATZUK ERAIKITZERA BIDEAN.

Martxan dago: kiroldegi berria eraikitzeko kontratazioa abiatu du Okondoko Udalak, 2,2 milioi baino gehiagoko aurrekontuarekin. Obren %90 dirulaguntzen bitartez finantzatuko du tokiko erakundeak, Arabako Foru Aldundiaren, Eusko Jaurlaritzaren eta eskualdea suspertzeko planaren bidez. Gimnasioa, erabilera anitzeko aretoak, aldagelak eta padel pista izango ditu espazio berriak.

Urtero bezala, San Prudentzio, San Sebastian, San Roman eta San Bartolome jaiek ehunka lagun atera dituzte kalera. Aurten, gainera, Kuadrillen Eguna egin da, eta horrek are gehiago berotu du Okondoko giroa.

Askiola Okondo futbol kluba sortu du herritar talde batek, azken urteetan herrian egondako hutsunea betez. Irailean ekin zioten partida ofizialak jokatzeari preferente mailan, futbol zelaira herritar ugari erakarrita.

Emakumeen historia kontatzen duen liburua aurkeztu zen azaroan. Inma Roiz arduratu da proiektua gauzatzeaz, Xabi Ramos argazkilariarekin batera. Herriko 30 emakumeren lekukotza eta bizipenak bildu dituzte argitalpenean. Horrez gain, berdintasunaren aldeko beste hainbat jarduera egin dira herrian.

Baserri Azoka, Txakolin Jaia, ibaia garbitzeko auzolana... herrian urtean zehar eginiko jarduerak harrera beroa izan dute bizilagunen partetik.

Aiaraldeko Euskararen Eguna herrian ospatu da aurten, Okondo euskararen itsasargi bilakatuta.

UDAL JARDUERA UGARI IZAN BADU ERE, OKONDON 2025. URTEA OROIMEN KOLEKTIBOAN GERATUKO DA HERRITAR GAZTEEN GALERAGATIK. HORRI ETA TOKIKO ERAKUNDEAREN LANARI BURUZ MINTZATU DA JON ESCUZA ALKATEA.

Testua eta argazkia:
Aitor Aspuru Saez

Jon, zoritxarrez, oso berri txar batzuekin hasi behar dugu. Izan ere, urte hau okondoarren iruditeria kolektiboan markatuta geratuko da, herriko bi gazte galdu ditugulako. Zer ekarpen egin ahal izan duzue Udaletik halako egoera latz eta zail haue-tan?

Bizitakoa benetan tamalgarrria izan da, eta zaila da herriak gertatutakoa ahaztea. Udaletik, oso hurbilekoak izanik, kudeaketa ez da erraza izan. Hasieratik, familien, lagunen eta gertuko en ondoren egoten saiatu gara, bakoitzak behar izan duen moduan babesa eta laguntza eskainiz.

Azkenaldiko gertakariekin lotuta, suteak prebenitzeko sistema batzuk jarri dituzue herritarren eskura. Zer emaitza eman du ekimenak?

Garrantzitsua da argitzea ez dela suteak prebenitzeko sistema bat, baizik eta sukaldean sua pizten denean (adibidez, zartagin bat sutan ahazten bada

“Herriko kiroldegia 2026ko abenduan amaitzea espero dugu”

eta erretzen hasten bada) sua detektatu eta itzaltzen duen tresna bat dela.

Gainera, sistema aktibatzen denean senide bati abisua bidaltzen dio. Uste dugu horrek etxeetan segurtasun handiagoa eta familientzat lasaitasuna ematen dituela. Etxe gero eta gehiagok instalatzen dituzte sistemak, eta espero dugu 2026an herritar gehiago animatzea.

Gaia aldatuz, nola joan da kiroldegiaren lizitazioa? Zein egoeratan dago?

Lizitazio-prozesua aurreikusitakoaren arabera garatu da, gorabehera nabarmenik gabe. Egungo egoerari dagokionez, lanak azaroaren lehen astean hasi ziren eta aurrera doaz; aurreikuspena da 2026ko abenduan amaitzea.

Kultur Etxean amiantoa kentzeko esku-hartze garrantzitsu bat egin duzue. Nola baloratzen duzue? Proiektu gehiago dituzue?

Udalak segurtasunarekin eta ingurumenarekin duen kon-

promisoa sendoa da. 2019an kargua hartu genuenetik, Kultur Etxeko estalkian eta amiantoarekin lotutako elementuetan zeuden zuntz-zementuzko materialak kentzea lehentasun gisa identifikatu genuen. Aurten udalerriko zuntz-zementuaren inbentarioa egin da, eta emaitzak onak izan dira sektore publikoan: udal biltegian zenbait tutuxo identifikatu dira (20 metro lineal), igerilekuen eremuan beste bat, eta hilerriko ermita estaltzen duen teilatua (40 m²).

Helburua da epe laburrean behar diren neurriak hartzea, Okondo espazio publikoetan amianto gabe geratu dadin.

Baserrien segregazioa erraztu duzue bertan pertsona gehiago bizi ahal izateko. Emaitzarik eman al du neurriak?

EAJ-PNVko Udal Taldeak aurkeztu eta osoko bilkurak aho batez onartu genuen proposamena, hain zuzen ere, ildo horretakoa zen: Okondon baserriak modu ordenatuan, seguruan eta berme guztiekin bereizi ahal izateko aldez aurretik egin beharreko lana abian jartzea.

Une honetan, beraz, ezin dugu oraindik emaitza praktikoez hitz egin; izan ere, mozioak planteatzen duena da aurretiazko urrats tekniko eta administrazioak hastea: oinarritzko babesa duten ondasun higiezin katalogo bat egitea, bereizketa horiek arautzeko udal-ordenan-

tza espezifikoa bat idaztea Udal Hirigintza Araua aldatzen den bitartean, eta, gainera, Aldundiari eskatzea birgaitzeko eta etxebizitzarako dirulaguntzen lerroak mantentzeko eta zabalitzeko.

Hau da, arau-esparrua eta ondarea babesteko esparrua sortzeko fasean gaude, bereizketa izapidetzen denean ondo, segurtasun juridikoarekin eta baserriak arriskuan jartzea saihestuz egin ahal izateko.

Helburua argia da: udalerriko etxebizitza-premiari erantzutea (batez ere gazteei) eta landa-ondarearen narriadura geldiaraztea. Aurretiazko lan hori guztia onartuta dagoenean, lehenengo eskaerak eta benetako lehen emaitzak ikusten hasi ahal izango gara.

Udalak proposamen bat helarazi zion Aldundiari ikasle gehiagok Alavabus erabili ahal izateko. Nolakoa izan da egoeraren bilakaera?

Udalak eskaera bidali zion Arabako Foru Aldundiko Mugikortasun Jasangarriko eta Azpiegitura Bideetako Sailari (Jon Nogales sozialista burudela) 8:35eko autobusa 7:50era aurreratzea eskatzeko, herriko ikasleek ikastetxeetara garaiz iritsi ahal izateko.

Sail horrek erantzun zuen, oraingoz, aldaketa hori ez dela bideragarria, lineak beste ibilbide batzuekin konektatzen duelako eta ordutegi aldaketa batek beste zerbitzu batzuetan eragin zuzena izango lukeelako. Irtenbide gisa, ordutegi horretan autobus berri bat gehitzea

“2026ko inbertsioei dagokienez, kiroldegiko lanak eta jubilatuen klubeko estalkia erabat ordezkatzeko proiektua jasoko ditugu”

proposatu zen, baina egungo kontratuak ez du aukera hori jasotzen. Hala ere, etorkizuneko lizitazioetan eskaera kontuan hartuko dutela eta aukera aztertuko dutela jakinarazi dute.

Okondoko emakumeei buruzko liburua ere aurkeztu duzue.

Azaroaren 22an aurkeztu zen Kultur Etxean, eta arratsalde oso berezia izan zen. Liburuak Okondoko emakumeen ahozko testigantzak jasotzen ditu, komunitateak utzitako irudi zahar ugarirekin batera. Herriko hiru-rogehi emakumerekin izandako elkarrizketetatik sortu da lana, eta haiek bizi izan duten historia zein aurreko belaunaldietatik jasotakoa kontatzen du.

Udaletik oso positiboki balaratzen dugu egitasmoa, eta Ametsuts elkarteari eskerrak eman nahi dizkiegu egindako lanagatik.

Elkarrizketa amaitzeko, 2026rako zer proiektatzen duzue aurrekontuei begira?

Gaur egun aurrekontuen gaineko lana egiten ari gara. Inbertsioei dagokienez, jasoko dira polikiroldegiko lanak eta jubilatuen klubeko estalkia erabat ordezkatzeko proiektua, biak ere Arabako Foru Aldundiko Lurralde Oreka Sailaren diru-laguntza garrantzitsuekin.

Halaber, plan orokor berria abiaraztea eta hobekuntza-funtza sartuko dira, beste hainbat proiekturen artean. Urtean zehar, ziurrenik bestelako gaiak sortuko dira, eta horiei ere erantzun beharko zaie.

Lan egiteko prest!

Joseba Ruiz 'Piru'
EH Bilduko zinegotzia

EH Bilduk aurtan udalean egin duen lana bi alderditan oinarritu da:

Lehenik eta behin, ahal den neurrian, ez baita lan erraza, gobernu-taldearen lanaren eta eginkizunaren jarraipena egin dugu, haren kudeaketa herritarrei begira egin dadin saiatur, guztiok une bakoitzean gure herrian egiten ari denari buruzko informazioa izan dezagun. Lan hori ez zaigu batere erraza suertatu, baina horretan esku hartu dugu, jakinaren gainean egon garenean, ahal izan dugunean eta utzi gaituzten guztietan. Nahi baino gutxiago, noski.

Bigarrenik, gure aldeko botoarekin bakarrik babestu ditugu herritarrentzat beharrezkotzat jotzen ditugun proiektuak (ikasgela, kultur etxeko teilatua, adibidez), betiere egin beharreko diru publikoaren inbertsioarekin eta epe labur eta ertainean etorkizunean izan dezaketen erabilerarekin eta gozamenarekin bat etorri badira (EZ kirol-guneko obra, sarrera-kostu handia dela eta). Atal honetan, halaber, urtean zehar egin ditugun proposamenetako batzuk gogoratu behar dira (energia-behar errealean azterketa).

Azkenik, gogoratu behar dugu guztiok, bakoitzak ahal duen neurrian, parte aktiboa izan gaitezkeela guk hartzen ditugun politika eta erabakietan, bai oposizioan, bai gobernu-taldean, eta hori guztia EHBildu Okondon asko baloratu eta eskertzen dugu.

Opari bat, Aiarako lurran

Jakue Aranburu Ribado
Okondo Aurrerako zinegotzia

Denborak dena sendatzen duela diote, baina ez nago ziur. 2025. urtea amaitzeaz dagoela, bizi izan-dakoak atsekabetuta jarraitzen dugu. Zoritxarrak aurpegira begiratu digu, eta gogorarazi digu zein hauskorrak garen, zein beharrezkoa dugun elkarri eustea, gure bizitzak elkarlotzea eta komunitatea egitea. Ziur nago elkarrekin hobeak izango garela, indartsuagoak izango garela eta etorkizun hobeak izango dugula.

Hala ere, ez dut uste gaur egun bide horretan aurrera egiten ari garenik, alderantziz baizik. Gero eta bananduago eta nahastuago gaude. Norbaitek badaki zergatik babesten ditugun gure interesen aurka doazen ideiak? Zergatik daude mileuristak LGSa igotzearen aurka bozkatzeko duena babesten dute-nak? Zergatik egiten diogu kasu gehiago sare sozialetan multimilionarioen jabetzakoa den anonimo bati bizitza osoa ikasten eta lanean daramatzan zientzialariei baino? Zergatik batzen du bandera batek eskubide sozial bat defendatzeak baino?

Gure bizilagunekin gehiago elkartzeko garaia da, gure bizitza hobetzeko, eta ez erabakitze guneak gugandik kilometro batzuetara (fisikoak edo mentalak) dauden ikur edo siglen arabera jarraitzeko. Data aprobetxatuz, eta Aiaraldean gaudenez, opari bat eskatu nahi diot Olentzerori, gure adinekoak etxetik gertu artatuak izan daitezen, gure haurrak gurasoen lurraldean jaio daitezen, eskualdeko ospitale bat eskatu nahi dut Aiaraldean. Zorionak! Etorkizun ona opa dizuet Aiarako Lurran!!

PROIEKTU UGARI DITUZTE ESKU ARTEAN ARAKALDOKO UDALEKO KI-DEEK. JOSE ANTONIO DIAZ MARTINEZ ZINEGOTZIAK ETA ANDER CASTRESANA MADARIAGA IDAZKARIAK ALETU DITUZTE GARRANTZITSUENAK.

Testua eta argazkia:

Txabi Alvarado Bañares

Zer nabarmenduko zenuke-te Arakaldon 2025ean eginiko egitasmoetatik?

Ander Castresana Madariaga: Arlo ezberdinetako gauza asko egin ditugu. Obra egin dugu beheko txokoan. Kaleen mantenua egiten saiatu gara ere: seinaleak aldatu ditugu, Adifek itxiera egin du tren geltokian eta argiteriarantzako azterketa bat egiten ari

gara. Dirulaguntza bat ere eskatu dugu kirol instalazioentzat. Ez digute eman, baina pentsatu dugu hurrengo urtean obra egitea bala-tokian.

Gu ez gaude ur-partzuergoan, eta obra bat egin dugu ur-horniketari begira, Madariaga auzoan. AP-68 azpian zegoen zaborra ere kendu dugu. Utzikeria handia egon da autobidearen partetik,

eta azkenean akordio batzuetara iritsi gara. Gu arduratuko gara za-bor hori guztia kentzeaz. Horrek ahalegin ekonomiko bat ekarriko du Arakaldoko biztanleentzat. Au-tobidea kudeatzen duten enpre-sek, euren aldetik, zerramendu bat egingo dute, berriro zaborte-gi bilakatu ez dadin. Gure plana bada aparkaleku bat egitea. Ber-tako zelai bat urez betetzen zen

“Gauza asko baloratu behar ditugu Arakaldon datu zentro bat eraikitzeko proiektuaren inguruan”

euria egiten zuenean, eta bertan ere obra egin dugu. Madariaga auzoan zeuden zuhaitz guztiak kendu ditugu, adarrak sarea ukitzen zeudelako, eta orain baldosak jarriko dira bertan.

Beste kontu garrantzitsu bat: zabor zerbitzua kenduko dugu 2026an. Sistema berri bat jarri genuen, baina kritika nahiko jaso ditu herritarren partetik. Herriaren iritzia jaso dugu eta aldaketa bat egingo dugu. Hemengo peoiak ez du kontu hori kudeatuko eta beste sistema berri bat jarriko da martxan mankomunitatearen

eta enpresa baten bitartez. Arakaldoko herriak hori gura du eta 2026rako aldaketa hori egingo dugu.

Energia komunitatea sortzeko lehen urratsak ere eman dituzue. Zer egoeratan dago hori?

A.C.M.: Dirulaguntza bat jaso genuen Aldunditik. %100a eman zигuten eta komunitate energetiko bat sortu gura dugu. Hainbat bilera egin dira. Barrizar enpresarekin egiten gabiltza prozesua. Hainbat bazkidek eman dute izena eta

orain estatutuak erredaktatzen hasi behar gara. Udaletxeak parte hartu behar du eta 7-8 herritar inguru egin dira bazkide. Eguzki plakak jarrita daude frontoian eta aurten amaitu behar da prozesua.

Urte hasieran Bizkaiko Foru Aldundiak ingurumen txostena argitaratu zuen Ugarrizako zoru industrialean eraikitzeko asmoa zegoen datu base baten inguruan. Zer egoeratan dago proiektu hori?

A.C.M.: Ingurumen txostena eginda dago, bai. Orain bilera izan dugu abokatu batekin, arkitektoekin eta proiektuarekin promotorearekin, Ekin Inbertsioak enpresa. Horretan gabiltza. Oraindik ez da ezer erabaki, momentuz geldituta dago.

Jose Antonio Diaz Martinez: Lehen Norten enpresa zegoen lursail horretan. Ekin Inbertsioak enpresak erosi zuen, printzipioz datu zentro bat egiteko. Baina-gauza asko baloratu behar ditugu, proiektu handia delako.

Eta 2026an zer?

A.C.M.: Kirol azpiegiturak hobetuko ditugu eta pasahitz eta era-biltzaile bidezko sarraila jarriko dugu txokoan, herrian erroldatutako bizilagunak nahi dutenean sartu ahal izateko. Argiteria ere hobetu nahi dugu, eta obra bat egin tren geltokian, jende askok trenbidea gurutatzen duelako.

Bukatzeko, Inma udal langilea 35 urtez egon da hemen lanean eta orain jubilatuko da, eta badugu jada ordezkia.

Eskualde bat

Aiaraldeak hamabost!

Hamabost urte pasa dira leihoak zabaldu eta Aiaraldeko errealitatea euskaraz kontatzeari ekin genionetik. Bide luzea ibili dugu ordutik, eta atzera begiratuta handia da oso orain arte lortutakoa.

Gure arteko distantziak murriztu, zubi berriak eraiki eta komunitate sendoa sortu dugu, euskaratik eta euskaraz. Baina ez gaude konforme, eta bide beretik ameslari jarraituko dugu beste hainbeste urtez.

Zaila da egindako guztia kuantifikatzea. Hamabost urte hauetan 22.000 erreportaje, elkarrizketa edota artikulua osatu ditugu komunikabideko kazetariok. 4.000 baino gehiago dira ekoiztutako bideoak eta 10.000 argitaratutako argazki galeriak.

Gure lanabesak ere berrituz joan gara. 2010eko apirilaren 17an estreinatutako Aiaraldea Komunikazio Leihoari paperezko edizioa batu zitzaion 2013an: Aiaraldea Hemen. Geroztik, hamabostean behin, eskualdeko txoko guztietara zabaldu da agerkaria, eta erreferentziazko tresna bilakatu da Aiaraldeko aktualitatean. Izan dira argitalpen gehiago bidean, tartean esku artean duzuen *Mugarriak* urtekaria. Hamarkada berriarekin batera mugarri berrien bila murgildu zen Komunikabidea; ikus-entzunezkoetan jauzia eman eta Azalera magazina eta Hurrengo Geltokia podcasta estreinatu ditugu berriki. Sare sozialetako jarduna ere egokituz eta moldatuz goaz, garaien premiei ahalik eta egokien erantzuteko asmoz. Baina ez dugu inolaz ere hemen geratzeko asmorik. Bide berriak argizatzen jarraituko dugu, orain arteko premisa berdinari jarraituz: herriarregandik hurbil egongo den kalitatezko kazetaritza eskaintzea.

Honaino iritsita, ordea, ezin eskertu gabe utzi bidelagun izan ditugun guztiak. Lehenik eta behin, eskerrik beroenak Aiaraldea Komunikabidearen kolaboratzaile eta boluntario zareten eta izan zareten guztioi, zuek gabe ezinezkoa litzateke proiektu honen arrakasta. Eskerrik asko ere zuri, gure ohiko irakurle zaren horri, gugan konfiantza jartzeagatik. Azkenik, mila esker ere etorkizunean gurera hurbilduko zareten guztioi, denoi dagokigu eskualde honen etorkizuna euskaratik eta euskaraz marrazten jarraitzea.

Eskualde bat, Aiaraldeak hamabost!

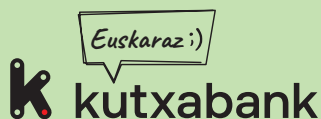
Abenduak 3.
Euskararen Nazioarteko Eguna

Kutxabanken ere zu zeu izan. Bizi euskaraz.

Kutxabankeko harremanetarako aukeratu euskara.
Kanal guztiak euskaraz erabil ditzakezu. Informa zaitez.

Kutxabanken Hizkuntza Politika
hemen ikusi: www.kutxabank.eus

Kutxabank, S.A., Kale Nagusia, 30-32, Bilbao, IFK A95653077. Bizkaiko Merkataritza Erregistroan inskribatuta.
5226 Tomoa, 0 Liburua, BI-58729 Orria, 1 Folioa, 1. Inskripzioa.

Konturatu orduko, alde egin du Aiaraldeko 2025eko trenak, mugarri ugari bidean utzita. Hurrengo geltokiaren zain gauden bitartean, iritsi da urteak eman duenari soseguz begiratzeko unea.

